

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

A.S. LOSOVSKY

SENDİKALAR ÜZERİNE

III

**DEVRİMCİ SENDİKA HAREKETİNİN
ÖRGÜTSEL GÖREVLERİ**

inter
yayınlari

A. S. LOSOVSKY

SENDİKALAR ÜZERİNE
III

DEVRİMCİ SENDİKA HAREKETİNİN
ÖRGÜTSEL GÖREVLERİ

Bu kitaptaki makaleler, Almanca Yayınlanan Komünist Enternasyonal dergilerinin muhtelif sayılarından ve A. S. Lo-
sovsky'inin ("10 Yıl Kızıl Sendikalar Enternasyonalı" makalesi)
Kızıl Sendikalar Enternasyonalı Yayınevi'nce Moskova'da ya-
yınlanan Özel Broşür'den Türkçe'ye çevrilmiştir.

Yayınevi

Birinci Basım : Temmuz 1996

Dizgi : Dönüşüm (0212) 244 29 97
Baskı : Yaylacık Matbaası
Kapak : İnter Grafik-Tasarım
Kapak Baskı : Yaylacık Matbaası

ISBN 975 - 7349 - 50 - X

İNTER YAYINLARI

Ankara Cd. 31

Fahrettin Kerim Gökay Vakfı İşhanı

No:31 Kat: 4 Daire:51

Cağaloğlu - İSTANBUL

Tel: (0212) 519 16 16

A. S. LOSOVSKY

SENDİKALAR ÜZERİNE III

**DEVRİMCİ SENDİKA HAREKETİNİN
ÖRGÜTSEL GÖREVLERİ**

Çeviren: İsmail YARKIN

A.S. LOSOVSKY
Kızıl Sendikalar Enternasyonalı (KSE)
Genel Sekreteri

A.S. LOSOVSKY'nin KISA BİYOGRAFİSİ

14 Mart 1878'de Rusya'nın Yekaterinoslav vilayetinde doğdu.

Sosyal-demokrat hareketle ilk ilişkileri 1898'de başladı. 1901'den itibaren sosyal-demokrat harekette aktif olarak yer aldı.

1903'te çarlık polisi tarafından tutuklandı ve Kazan'a sürgün edildi. Kazan şehri parti organını yöneticiliğini yaptı. 1905'te Finlandiya'nın Tamminersfors kentinde yapılan Bolşevik Konferansı'na bu şehrin delegesi olarak katıldı.

1908'de yurtdışına çıkan Losovsky, Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi içindeki mücadelede uzlaştırmacılar safında yer aldı ve 1912'de Bolşevik Parti ile bağını kopardı.

1912-1917 arasında Fransa'da sendikal hareket ile yakından ilgilendi, sendikal hareket içinde çalıştı. Emperyalist savaş başlayınca, emperyalist savaşa karşı enternasyonalist bir tutum aldı. Aynı dönemde Troçki'nin yönetiminde Paris'te yayınlanan «Nashe Slovo» gazetesinde çalıştı.

Haziran 1917'de Rusya'ya geri dönen Losovsky, o sırada yapılan Tüm-Rusya Sendikaları Merkez Konseyi tarafından sendikanın sekreterliğine getirildi.

Bu dönemde tekrar Bolşevik Partiye giren Losovsky, 1917 Kasım başında bir koalisyon hükümeti talep etti. Bu düşüncelerini Gorki'nin yönetimindeki «Novoya Shisn» gazetesinde yayımladı. Proletarya diktatör-

l    konusunda gösterdiği k          tutarsız d         nedeniyle Merkez Komitesi tarafından parti-den atıldı.

Aralık 1919'da Bolşevik Partiye yeniden yakınlaşmaya başladı aynı tarihte tekrar partiye alındı.

1920'de Moskova Sendikaları Bölge Kurultayı başkanlığına getirildi ve aynı tarihte Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi'nin kuruluş hazırlıkları ile uğraştı. Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi'nin kuruluşunda genel sekreterliğe seçildi.

1927'de yapılan SBKP/B XV. Parti Kongresinde Merkez Komitesi yedek   yeli ine; 1939'da yapılan XVIII. Parti Kongresi'nde Merkez Komitesi   yeli ine seçildi.

1939-1946 arasında Merkez Komitesi ile Dışışleri Bakanlığı arasında bağlantıyı sağladı.

1949'da tutuklandı. 1952'de sürgünde iken öldü.

KSE sekreteri olarak kaleme aldığı yazılar, Komintern'in sendika siyasetini birinci elden belirleyen yazılardır.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	9
Grev Stratejisinin Sorunları	
A. S. Losovsky.....	10
"Grev Stratejisi"nin Sorunları	
A. Lieberasch.....	33
Korkak Bir Komüniste Yanıt	
A. S. Losovsky.....	45
Devrimci Sendika Hareketinin Örgütsel Görevleri	
A. S. Losovsky.....	51
Sendika Sorunu Üzerine Rapor	
Humbert Droz.....	75
Sendika Üzerine Kararlar	
25 Şubat'taki Oturumunda Kabul Edilmiştir.....	95
KSE'nin V. Kongresi'nden Önce	
G. Henrikovski.....	107
KSE V. Kongresi	
Komünist Enternasyonal Dergisi.....	125
10 Yıl Kızıl Sendikalar Enternasyonalı	
A. S. Losovsky.....	132

ÖNSÖZ

Yayınevimiz, bundan önce “sendikalarda komünist siyaset” sorununun bazı belgelerini iki kitap halinde yayınlamıştı. Şimdi size bu dizinin üçüncü kitabını sunuyoruz. Bu kitapta Kızıl Sendikalar Enternasyonalı’ne uzun süre başkanlık yapan Losovsky’den “Grev Stratejisinin Sorunları”, “Korkak Bir Komüniste Yanıt”, “Devrimci Sendika Hareketinin Örgütsel Görevleri” ve “10 Yıl Kızıl Sendikalar Enternasyonalı” başlıklı yazıları yayınlıyoruz. Bu yazıların birincisi olan “Grev Stratejisinin Sorunları” üzerine KSE çerçevesinde yürütülen bir tartışma vardır. Bu tartışmayı da belgeliyoruz. 1928’de sendikalarda çalışma sorunu, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi içinde de tartışılmıştır. Bu tartışmalar temelinde kararlar alınmıştır. 1928 KEYK oturumunda KEYK adına Humbert Droz tarafından sunulan raporu ve alınan kararı yayınlıyoruz.

Ayrıca KSĖ’nin V. Kongresi üzerine “Komünist Enternasyonal” dergisinde yayınlanan iki makaleyi yayınlıyoruz. Bütün bu belgelerin sendikalarda komünist faaliyet sorunlarının tartışılmasında yararlı olacağını umuyoruz.

A. LOSOVSKY

GREV STRATEJİSİNİN SORUNLARI

(Yaklaşmakta olan KSE 4. Kongresi'ne)

Bütün ülkelerde yükselmekte olan grev dalgası ve ekonomik çatışmaların kapsamı ve karakteri, işçi hareketinin devrimci kanadının grev stratejisi sorununa özel bir güncellik kazandırmaktadır. Bu sorun, küçük çatışmalar ve grevler önemlerini gittikçe yitirirken, ekonomik çatışmaların sayısı ve yoğunluğunun arttığı ve azçok önemli grevlerin bile yüksek bir politik önem kazandığı koşullarda daha da günceldir. Yoğunlaşmış bir sanayinin ve iyi bir şekilde örgütlenmiş işverenlerin olduğu tüm kapitalist ülkelerde, herhangi bir fabrikadaki küçük bir çatışma, örgütlü sermaye ile çok daha kötü örgütlü emek arasındaki bir çatışmanın çıkış noktası olmaktadır. İster İngiltere'deki maden işçileri grevini ya da genel grevi, Norveç'teki lokavtı, Birleşik Devletler'de kömür ve çelik sanayisindeki lokavtı ve grevi, Almanya'da metal sanayisindeki çatışmayı, isterse de daha küçük çaptaki çatışmaları alalım — işçi hareketinin devrimci kanadının bu çatışmalara katılma biçimi ve yöntemleri sorunu, kitleleri

yalnız sermayeye karşı değil, aynı zamanda onun işçiler içindeki müttefiklerine karşı da savunma ve saldırı mücadelesine seferber etme yöntemleri sorunu, her yerde ve her köşede tüm karmaşıklığıyla karşımıza dikilmektedir. Grev stratejisinin sorunları, soyut bir teorinin sorunları değil, canlı, güncel pratiğin sorunlarıdır. Burada, tam da soyut bir sorun değil de, tersine somut, pratik bir sorun söz konusu olduğu için, dikkatimizi herşeyden önce, mücadelenin durumuna ve az çok önemli her ekonomik çatışmada harekete geçirilen etkenlere yöneltmeliyiz.

*

Bugün ekonomik mücadelelerin cereyan ettiği koşullar, son iki yıl içerisinde önemli ölçüde değişmiştir. Herşeyden önce, sermayenin çok çabuk yoğunlaştığını göz önünde bulundurmalıyız. Büyük para fonlarına sahip olan ve tüm burjuva devlet aygıtına dayanan güçlü işveren örgütleri, işçilere karşı bir dizi ciddi avantaja, işverenlerin büyük ustalıkla kullandığı avantajlara sahiptirler. Böyle bir işveren örgütü ne kadar güçlüyse, tekeller ve tröstlerin emrinde ne kadar büyük kaynaklar varsa, herhangi bir sendikal birliği hesaba katmaya o kadar az eğilim göstermektedirler. Eski kapitalist ülkelerin ağır sanayisinde, şu anda, çoktandır kullanılmayan “sendika olmasın” sloganı, yeniden canlanmaktadır. Tıpkı onyıllarca önce olduğu gibi, bugün de işveren, sanayi dallarına göre örgütlenmiş proletaryanın kolektif iradesiyle değil, tek tek işçilerle uğraşmak istemektedir. İşveren örgütlerinin bu önemli ölçüde büyümüş gücü, burjuva devletin yardımcı araçlarının her bakımdan onların emrinde olması, bugünkü ekonomik çatışmaların karakteristik özelliğini oluşturmaktadır. Sürüm pazarları uğruna çılgınca avda her ülkenin işvereni, rakiplerini “kendi” işçi sınıfının hayat standardı pahasına geçmeye çalışmaktadır. İşverenlerin çabaları buna yöneliktir,

birkaç yıldan beri süren sermayenin saldırısının anlamı burada yatmaktadır.

*

Şimdiki durumun ikinci özelliği, Avrupa ve Amerika'nın en büyük sendika örgütlerinin oynadığı roldür. İngiltere, Almanya, Birleşik Devletler ve diğer ülkelerin sendikaları, sermayenin bu çılgınca yoğunlaşmasını kayıtsızca geçiştirdiler. Sendika önderlerinin en soylu görevinin, işverenler karşısında tempo yitirmek için kitleleri en hızlı bir şekilde örgütlemek olduğu sanılırdı. Ve öte yandan, sermayenin saldırısının, sendika örgütlerinde, safların reorganizasyonunu ve sınıf mücadelesinin yeni koşullarına uydurulmasını amaçlayan faaliyetin yükseltilmesine, hummalı bir politik ve örgütsel çalışmaya yol açacağı sanılırdı. Fakat Avrupa ve Amerika'nın sendika önderleri başka bir yol tuttular. *Burjuvazi ne kadar pervasızca davrandıysa, onlar da o ölçüde ılımlılaştılar; işverenler soruna ne ölçüde vahşice el attıysa, reformistlerin eylemleri de o ölçüde yumuşadı; saldırı ne denli güçlü olduysa, tüm savunma yasalarına rağmen, direniş de o ölçüde zayıf oldu.*

Bu, herşeyden önce, ideolojik silahsızlanma ve bugünkü kapitalist topluma düşünsel uyumla başladı. Alman devriminin ta başında, reformistler, *iktisadi demokrasi* sloganını attılar, bu, *mücadele yerine anlaşma* anlamına geliyordu. İngiltere'de saldırı katmerlenince, İngiliz sendika önderleri, daha iyi bir davaya layık bir enerjiyle, *sanayi barışından* söz etmeye başladılar; Genel Konsey Başkanı Ben Turner, daha kısa süre önce, sanayide barışın İsa aşkına yeniden sağlanması gerektiğini vurguladı. İktisadi demokrasi ve sanayi barışı, bir ve aynı teslimiyetçilik için iki farklı kavramdır, *çünkü iktisadi demokrasinin ve sana-*

yi barışının çıkış noktası, kapitalist ilişkilerin ebediyetinin tanınması ve savaş sırasında sarsılmış kapitalist düzeni yenileme ve sağlığına kavuşturma çabasıdır. Peki, iktisadi demokrasi ne anlama geliyor? Felsefi lafazanlıklarıyla Alman reformistleri bunu, sanayi kaptanlarının ve bankerlerin mülkiyet hakkının korunması ve ücret köleliği sisteminin sürdürülmesi temelinde uygulanan, emek ve sermayenin hak eşitliği olarak tanımlıyorlar. Ya sanayi barışı nedir? Bu, İngiltere işçi sınıfının çoğunluğunun ve yüzmilyonlarca sömürge kölesinin sömürülmesi koşuluyla, işçilerin küçük bir azınlığına belirli avantajlar vermeyi öngören bir emek-sermaye ilişkileri sistemidir. Kendi reformist meslektaşları arasında bile en iyi grev kırıncıları ünvanını kazanmış olan Amerikan sendika bürokratlarının tüm “felsefesi” de aynı anlama sahiptir.

*

İktisadi demokrasi ve sanayi barışı – bütün bunlar, reformist **ölme eşiğim ölme ümididir.** Reformistler bunu çok iyi biliyorlar ve bundan dolayı, bir tür asgari program, bir tür geçiş talepleri öne sürüyorlar. Fakat bu ünlü iktisadi demokrasi gerçek olmadan önce, sanayide barış sağlanmadan önce, ideale **kısmen ulaşmayı düşünmek gerekir.** Tüm davranış kapitalizmin sağlığına kavuşturulmasına yönelik olduğu için, ulusal sanayi durgunluktan, grevler nedeniyle zaman kaybından, iş zamanının üretken olmayan bir biçimde israf edilmesinden vs. korunmalıdır. Bunun mantıki sonucu olarak, uzun süreli sözleşmeler, zorunlu hakem sistemi ve görevleri işçi sınıfının sırtından sanayide barışı sağlamak olan bir dizi diğer harikalar ortaya çıkmaktadır. Böylece, uluslararası reformizm, aşama aşama, bütün umutları barışçıl görüşmelere ve işverenleri aydınlatma yöntemine bağlayarak, işçi sınıfının ekonomik mücadelelerini yönet-

mekten tümüyle vazgeçme noktasına varmıştır. Bu aydınlatma yöntemi, ikili bir karaktere sahiptir. Reformistler, bir yandan işverenlere, burjuva devlete hitap ederek şunu söylüyorlar: “Bize ödün vermezseniz, işçilere bu ödünleri daha büyük çapta vermek zorunda kalacaksınız, çünkü bunlar greve başvurabilirler.” Rus liberalleri de zamanında Çarlığı aynı şekilde korkutmaya çalışmışlardı: “Bize ödün verin, yoksa onlar (devrimciler) silah kullanacak.” Bu açıdan, şu anda, müflis İngiliz önderlerinin sayısız mitingi özel bir ilgiye değerdir. İşverenleri sanayi barışı üzerine görüşmelere razı kılmayı hedefleyen tüm ikna sanatlarını kullanarak, bu müflisler, İsa’ya dayanmanın yanı sıra, anlaşmanın başarısızlığa uğraması durumunda kaos, tahribat ve ihtirasların birbirleriyle kör çatışmasının ortaya çıkacağına işaret ediyorlar. Reformistlerin sözlüğünde kaos, tahribat ve diğer korkunç sözcükler devrimle aynı anlama geldiği için, reformist önderler, lütfen ödünler vermeye yanaşması için, burjuvaziyi devrimle korkutuyorlar.

*

Bu iktisadi demokrasi, sanayi barışı, uzun süreli sözleşmeler, zorunlu hakem sistemi vs. rotası ne anlama gelmektedir? Reformistlerin her yerde ve her köşede aynı taktiği izledikleri bugün bu rotanın anlamını tüm büyük ekonomik çatışmalarda özellikle açık bir şekilde görmekteyiz. Burjuvazi ulusal sanayinin çıkarları doğrultusunda saldırıya başlar başlamaz, Amsterdamlılar işçilere yönelerek şunu söylüyorlar: “Sakin olun, provokasyonlara kapılmayın, hayalperestlere ve kışkırtıcılara uymayın, bize görüşmeleri yürütme olanağı tanıyın, barışçıl yoldan, araçlarınızı heder etmeden, enerjiyi boşa harcamadan işverenleri ricata zorlayacağız. Daima adaletten ve emekçilerin çıkarlarından yana olan demokratik devlet aygıtını kullanarak, bu-

nu çok daha iyi bir şekilde sağlayabiliriz.” Sonra da, Almanya’nın metal sanayisindeki çatışmada çok açık bir şekilde gördüğümüz gibi, Amsterdamlıların manevrası başlamaktadır. Bu manevra, reformistlerin işverenleri işçilerin öfkesiyle korkutmaya çalışarak, açık ve kulis arkasında görüşmelere başlamasından ibarettir. Kitlelerin huzursuzluğu artıp, işçiler işletmelerde önderlerinin tavrına karşı protesto kararları almaya başlayınca, bunlar sorunu mümkün olduğunca hızlı bir şekilde herhangi bir resmi makama (zorunlu hakem mahkemesine) devretmeye yönelmekte ve peşinen onay vererek, mümkün olduğunca hızlı bir kararın çıkmasına çabalamaktadırlar. Fakat işçiler enerjik bir şekilde zorunlu hakem sistemine karşı çıkınca, reformistler işçilere karşı çıkıp şöyle demektedirler: “Yasal olarak oluşturulmuş kurumların kararlarına uymak istemiyor musunuz? Tam da hakem sistemi sayesinde elde ettiğimiz ‘kazanımlar’ sizi tatmin etmiyor mu? Başka herhangi bir eyleme kesinlikle icazet veremeyiz; istediğinizi yapın, grev yaparsanız sendika parası alamazsınız.” İşte sendika bürokrasisinin eylem programı ve işçi kitlelerinin çıkarlarını “savunma” yöntemi aşağı yukarı böyledir. Fakat işçiler arasında saldırı karakterli bir eylemin başlaması durumunda, sendika önderlerinin tüm taktiği, frenleme yapıp, bu hareketin patlayarak bir kitle karakteri almasını önlemektir. Hemen işverenlere, devlet kurumlarına koşarak, bunların hepsini işçilerin büyüyen öfke dalgasıyla korkutmaya çalışıp göz yaşları dökmekte ve “Taviz verin, yoksa daha kötü olacak” diye sızlanmaktadırlar. İşçilerin baskısı buna rağmen çok büyük olursa, işverenler “gönüllü” tavizlerde bulunmakta ve bunun üzerine Amsterdamlı önderler işçilere yönelerek şunu söylemektedirler: “Greve gitmemenizi öğütlediğimizde ne kadar haklı olduğumuzu gördünüz; yalnızca bizim taktiğimiz sayesinde, barışçıl görüşmeler sayesinde devletteki bizim sayesinde, işverenleri et-

kilememiz sayesinde, tavizler elde etmeyi başardık, ama grev yapsaydınız, kim bilir ne olurdu.” İşte Amsterdam’ın grev stratejisinin tablosu budur, bu strateji, çok az farkla, tüm ülkelerdeki Amsterdam örgütleri tarafından uygulanmaktadır.

*

Amsterdamlıların bu en son stratejisi aslında ne anlama gelmektedir? Bu, işçi sınıfı tarafından yaratılan sendika aygıtının, bütün sorunları yalnızca işçi sınıfı lehine karara bağlamak yerine, sık sık işverenlerle birlikte ve işçilere karşı karara bağlamasından başka bir anlama gelmemektedir. Şu anda sınıf mücadelesinin öyle bir gelişme aşamasına girdik ki, bu aşamada reformist *sendikalar ve işveren örgütleri mücadeleciler gibi değil de, kitlelerin huzursuzluğu ne kadar büyükse, kitlelerin huzursuzluğunun patlamaya yol açmasını önlemek ve herşeyi alışılmış eski yoluna koymak için o denli hızlı bir şekilde anlaşmaya varan tek bir taraf gibi görünmektedirler*. Reformistler bugün açık bir şekilde, kapitalist sistemin direnme gücünün en önemli etkenlerinden biri olduklarından söz ediyorlar. Bunun için kendi programları var. Almanya’da kendinden geçinceye kadar iktisadi demokrasiden söz edilirken, Fransa’da eski sendikalistler, siyasi anlamı *sendikaların resmen kapitalist devletin organları içine girmesinden ibaret olan* bir iktisadi platform hazırlıyorlar. Sendika aygıtının burjuva devletinin içine bu girişi, son derece heterojen bir karaktere sahiptir, fakat ortak özelliği, hiç kuşkusuz, *Amsterdam örgütleriyle burjuva devlet arasında artan bağdır, sendikalarla işveren örgütleri arasında sürekli artan bağdır*. Gözlerimizin önünde, Amsterdam sendikalarının işveren örgütleriyle iç içe geçmesi ve bu birliklerin grev kısıcılığı organları haline gelmesi gerçekleşmektedir. Ve örneğin Almanya’da Amsterdamlıların bütün çatışmalarda Hı-

ristiyan ve Hirsch-Dunckeri birliklerle hemen ortak bir dil bulması bir tesadüf değildir. Bu birlik ve birleşik cephe, şimdi ADGB'nin (Almanya Genel Sendikalar Birliği) de konakladığı Hristiyan sendikaların grev kırıncısı platformu temelinde gerçekleşmektedir. Yani, **grev kırıncılığın Amsterdam Enternasyonal'i'nin ve onun seksiyonlarının tayin edici ilkesi haline geldiğini** kanıtlayan tümüyle tamamlanmış bir politik çizgiyle karşı karşıyayız.

*

Amsterdam sendikalarının, işçi kitlelerinin mücadelesini parçalayan açık grev kırıcı örgütlere dönüşmesi, önümüze, pratikte çözmeden bir adım bile ileri atamayacağımız bir dizi son derece önemli sorun koymaktadır. Birçok ülkede devrimci işçiler reformist örgütler içinde hâlâ bir azınlık oluşturduğundan, yeterince örgütlü ve birleşik olmadıklarından ve her zaman bütünlüklü bir plana göre davranmadıklarından, verili durumda grev stratejisi sorunu özellikle karmaşıktır. Ekonomik çatışmalar sırasında taktiğimizin tüm durumun koşullarına göre değişmesi, kendiliğinden anlaşılır bir şeydir. Bağımsız örgütlerimizin olduğu ülkelerde (Fransa, Çekoslovakya vs.) belirli bir taktiği, fakat bağımsız örgütlerimizin olmadığı, bize sempati duyan işçilerin reformist birliklerin üyesi ve reformist aygıtın pençeleri altında bulunduğu ülkelerde bir başka taktiği görüyoruz. Böyle bir ortamda resmi örgütlerin grev kırıncılığına karşı mücadele iki kat ağırlaşmakta, iki kat karmaşılaşmakta; işverenlerle Amsterdamlıların birleşik cephesine karşı savunma için özel örgütler (grev komiteleri, eylem komiteleri vs.) yaratarak yalnızca işletmedeki işçilere dayanabileceğimiz için bir o kadar zorlaşmaktadır. Grev kırıncılığın, işçiler arasında genel horgörüyle ve işyerinden kovmayla cezalandırıldığı bir dönem vardı. Savaş sıra-

sında uluslararası sosyal-demokrasi, politik grev kırılcılığı taktiğinin ana ilkesi durumuna getirmişti, fakat şimdi iktisadi mücadeleler alanında grev kırılcılığı tüm iktisadi demokrasi ve sanayi barışı âşıklarının taktiğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu bağında işçi hareketinin devrimci kanadı için genel karakterde son derece önemli bir dizi sorun ortaya çıkmaktadır: Bu sorunlar kavranmadan, herhangi bir ülkede, herhangi büyük bir ekonomik çatışmada doğru bir çizgi uygulamak zor olacaktır.

*

Bu koşullar altında ele alınması gereken ilk sorun, kurmay ve ordu sorunudur. Başında, düşman tarafın temsilcilerinin bulunduğu bir ordu zafer kazanamaz. O sürekli yenilgiye mahkûmdur. Eğer dünya savaşı sırasında Fransız genelkurmayında birkaç Alman gizli ajanı bulunsaydı, Fransa savaşı sürdürebilir miydi? Herkes buna: “Elbette hayır” yanıtını verecektir. Böyle bir durumda Fransa, herşeyden bağımsız olarak, yenilirdi. İngiliz genelkurmayında Hindenburg ve Ludendorff’un genelkurmayının ajanları otursaydı, İngiliz ordusu, savaş sırasında yaptığı gibi manevra yapabilir miydi? Elbette hayır. Bütün bunlar, kulağa gayet basit ve kuşku duyulmaz şeyler gibi geliyor; ve yine de tam bir dizi devlette işçi hareketi içinde buna benzer bir durum var ve işçi ordusu buna rağmen kendini düşmanın ajanlarından kurtarmayı başaramadı. Grev sırasında İngiliz Trade-Unionlarının Genel Konseyi’nde Thomas, Bevin, Pugh ve sermayenin diğer ajanları ve işbirlikçileri oturuyordu. Muharebe kaybedildi, ama ajanlar genelkurmayda kaldı. Buna benzer bir tabloyu şu anda Amerika’da maden işçileri grevi örneğinde görüyoruz. Aynı şeyi, Almanya metal sanayisindeki çatışma sırasında gördük. ADGB önderleri herhangi bir şekilde işçileri mi temsil ediyor acaba? Tüm faaliyetleri, işverenlerin zarara uğra-

mamasını sağlamaya yönelik değil mi acaba? Alman proletaryasına tekrar tekrar yenilgi hazırlayanlar onlar değil mi sanki? Yine de onlar, bugün de Alman sendika hareketinin genelkurmayında oturuyorlar. Reformist örgütlere ve bunların bulunduğu ülkelerdeki grevlere baktığımızda, Amsterdamlıların sistematik grev kırıncılıkla, proletaryanın saflarının sistematik bir şekilde dezorganize etmekle ve kazanılmış mevzileri terketmekle uğraştıklarını görürüz. *Bundan dolayı, ekonomik mücadele için gerçek, ciddi bir taktiğin hazırlanması yolundaki ilk adım, grev kırıncıları, sermayenin ajanlarını ve işbirlikçilerini sendika hareketinin yönetici organlarından uzaklaştırmak olmalıdır.*

*

Kurmayı sürekli olarak düşmanla bağlantı içinde bulunduğu bir ortamda, mücadele iki kat zorlaşır. Ordunun bir bölümü bu kurmaya ve mücadele olmadan da bir şeylere ulaşabileceği umuduna güvendiğinden, bu daha da zordur. Bu koşullar altında, işçi sınıfının çıkarlarını korumak için, işçi hareketinin devrimci kanadının iki kat bir akıllılık ve yüksek bir dayanıklılık göstermesi gerekmektedir. Herşeyden önce, ordunun yalnızca kurmaya tabi olmakla yükümlü kalmayıp, aynı zamanda işverenlere ve kendi kurmayına karşı çıkma hakkına da sahip olduğu tamamen açıktır — fakat bu hakkın gerçekleşmesi ciddi bir gücün varlığını gerektirir. Bu sorunda bir bütün olarak sözkonusu olan, ne zaman ve nasıl davranılması gerektiğidir. Böyle eylemler, bu ordunun bağrında bir birleşik cephe olmadığından ötürü, özellikle ciddidir. Reformist kurmay, sık sık ordunun çoğunluğunu kendi çizgisine çekmektedir; bu durumda, azınlığın eylemleri açık bir şekilde yenilgiye mahkûmdur. Ancak kurmayı yalnızca küçük bir azınlığın izlediği durumda da mücadele

aynı şekilde zordur; çünkü o aynı zamanda hem işverenlere hem de kendi sendika örgütüne karşı yürütülmek zorundadır.

Bu zorluk, devrimci işçilerin reformist sendikalar içinde kendi toplu devrimci örgütüne sahip olmadığı ülkelerde daha da büyüktür; manevra yapmak ise ancak örgütlü alaylarla, genel ruh haline değil, toplu birliklere dayanarak mümkündür. Bir dizi ülkede ise, sendikaların birliğini savunan KSE yandaşları, paralel örgütler yaratmak istememekte ve son derece zor bir ortam içinde çalışma yürütmek zorunda kalmaktadırlar. KSE yandaşlarının ve onların grev stratejisinin önündeki tüm zorlukları doğru bir şekilde değerlendirebilmek için, bütün bunlar gözönünde tutulmalıdır.

Paralel devrimci ve reformist örgütlerin var olduğu ülkelerde de, zorluklar daha az değildir. Bir devrimci örgüt mücadeleye girdiğinde, reformist örgüt ise bu mücadeleyi sabote ettiğinde —örneğin Fransa’da tam bir dizi sanayi dalında sürekli söz-konusu olduğu gibi—, böyle bir durumda da işverenlerin durumu işçilerin durumuna göre önemli ölçüde daha iyidir. Bu gibi ülkelerde özel, kendine özgü zorluklar bulunmaktadır. Burada iki ordu örgütsel bir duvarla birbirinden ayrılmıştır ve bizim reformist örgütlerin tabanındaki üyeler üzerindeki etkimiz çoğu halde önemsizdir. Her iki durumda da, yani hem paralel birliklerin, hem de yalnızca bir tek birliğin bulunduğu durumda, devrimci ordunun durumu oldukça zordur; çünkü sağlam bir yapıya sahip örgütlü bir düşmanla ve işçi sınıfı saflarındaki örgütlü grev kırıcılarla karşı karşıya bulunuyoruz.

*

Bütün bu zorluklar, her sınıf bilinçli işçinin, her KSE’li işçinin önüne, her şeyden önce, başarıyla manevra yapabilmek ve

savunma ve saldırı mücadelelerine mümkün olduğunca büyük umutla girişebilmek için, devrimci sendika hareketinin saflarının nasıl güçlendirileceği sorusunu çıkarmaktadır.

Sendika hareketinin bölünmüş olduğu ülkelerde bizzat en önemli günlük görev, güçlerimizi propaganda yoluyla artırmaktır. Örneğin, işçilerin yüzde 90'ının örgütlü olmadığı Fransa'ya baktığımızda, burada Confédération Générale du Travail Unitaire'in faaliyet alanı oldukça kapsamlıdır. Burada tüm enerji, diyelim ki yüz bin işçiyi sendika örgütlerimize kazanmak için harcanmalıdır. Üniter birliklere işçi akımı ne kadar büyük olursa, grev mücadelesi de o denli kolaylıkla yürütülebilecektir; çünkü bu durumda üniter birliklerle reformist birlikler arasındaki güç dengesi bizim lehimize dönecek ve aynı zamanda böylece işverenlere karşı mücadelede zafer şansımız önemli ölçüde yükselecektir. Yeni üyeler kazanmak ise, son derece önemli bir görev olmasına rağmen, tek görev değildir. Devrimci birlikler, alt örgütlerini pekiştirme sorunuyla, işletmelerle doğrudan bağ kurma sorunuyla, tavandan tabana kadar esnek bir mücadele örgütü yaratma sorunuyla karşı karşıyadırlar; ama bütün bunlar, ancak günlük zahmetli örgütsel çalışma ve ülkenin her köşesinde, her sanayi dalında işçi sınıfının durumunun düzeltilmesi için kesin-tisiz günlük mücadele yoluyla sağlanabilir.

Bölünmüş bir sendika hareketinin bulunduğu Fransa, Çekoslovakya ve diğer ülkelerde, ilk planda, yeni üyeler kazanma sorunu ve bu üyelerin günlük, pratik eğitiminin ve gevşek sempatiyi mücadeleciler bir dayanışmaya dönüştürmenin biçimleri ve yöntemleri sorunu duruyorsa, sendika hareketinin birleşik olduğu ve yandaşlarımızın reformist sendikalar içinde bulunduğu ülkelerde, aynı hedefe (proletaryanın mücadele gücünün yükseltilmesi) başka yöntemlerle ulaşılabilir. Burada söz konusu olan da-

ha yoğun bir çalışmadır. Bu, hem bizim azınlık hareketi tipinde biçimlenmiş bir muhalefete sahip olduğumuz ülkeler (İngiltere) ve hem de muhalefet hareketinin henüz bir örgütsel kalıba dönüşmediği ve esas çalışmanın komünist fraksiyonlar tarafından yürütüldüğü ülkeler (Almanya) için geçerlidir. Hem İngiltere hem de Almanya'da grev stratejimizin sorunu, yalnızca bizim kitleler üzerindeki etkimizin derecesine değil, aynı zamanda bu kitleleri örgütsel olarak kucaklamamızın derecesine de organik bir şekilde bağlıdır. İnsan ideal bir taktiğe, ideal sloganlara sahip olabilir; ama şu veya bu sanayi dalında işçilerin yalnızca yüzde beşi ya da onu bizim peşimizde olursa, emek ile sermaye arasındaki mücadelede hiçbir rol oynayamayacağımız tümüyle açıktır. Birlikler içindeki protestolarımız, en iyi halde çölde bir ses gibi kalır. Olayların akışını ancak, kitleler içindeki politik ve örgütsel etkimizi yükselterek ve *bu politik etkiyle bunun örgütsel olarak pekiştirilmesi arasındaki makası ortadan kaldırmak yoluyla sağlayabiliriz.*

Bu etkiyi pekiştirmenin biçimleri, elbette çeşitli ülkelerde farklı olmak zorundadır. Birleşik Devletler, İngiltere, Almanya, Avusturya, Hollanda ya da İsveç'te sendikalardaki muhalefeti birleştirmenin örgütsel biçimleri birbirinden farklı olmak zorundadır. Herşey, sözkonusu ülkenin işçi hareketinin özelliklerine bağlıdır. KSE yandaşlarının şu veya bu ülkede nasıl örgütlenediklerinden bağımsız olarak, bizim için istisnasız tüm ülkelerde gerekli olan şey, sendikalar içindeki etkimizi genişletmek, sendika örgütlerinin tabanında, bölgelerinde ve merkezinde yeni mevziler kazanmak ve durum işçi hareketinin devrimci kanadından sözkonusu birliğin önderlerinin iradesine rağmen eylemler talep ettiğinde, kendi güçlerimizi ve düşmanın güçlerini doğru değerlendirme yeteneğidir.

*

Şimdi de sloganlar ve talepler üzerine. Devrimci işçileri reformistlerden ayıran şeyin, onların işçilerin günlük mücadelesini mücadelenin nihai hedefine tabi kılmaları olduğu herkes tarafından bilinmektedir; ama bu, her grevin, kapsamından ve karakterinden bağımsız olarak, proletarya diktatörlüğü ve kapitalizmin devrilmesi sloganıyla birleştirilebileceği anlamına gelmez. Ekonomik mücadele, işçileri bir dizi somut sorunla, yani iş ücreti, çalışma süresi, işletmedeki yasal ilişkiler, sendikaların yasal varlık ve temsil hakkı sorunları vs. ile karşı karşıya bırakır. Bundan dolayı, herşeyden önce, bütün bu pratik sorulara bir yanıt vermek zorundayız. Kitlelerin taleplerine daha duyarlı olmak, işverenlerin her darbesine karşı daha enerjik bir tepki göstermek, işçileri rahatsız eden şeyin ne olduğunu her an bilmek, birleşmiş rahatsızlığı kanalizetmeyi ve bilinçsiz öfkeyi politik bilince dönüştürmeyi ve kitleleri mücadeleye hazırlamayı bilmek zorundayız. Bizimle reformistler arasındaki ayırım, bizim yalnızca her an daha radikal ekonomik talepler öne sürmeye hazır olmamızda değil, aynı zamanda reformistler taleplerini mücadelesiz gerçekleştirebileceklerini umarken, bizim işçi sınıfının mücadelesiz hiçbir şeye ulaşamayacağını bilmemizden yatmaktadır, ve işçi sınıfının bilincini de bununla doldurmak zorundayız.

Reformistler ne pahasına olursa olsun bir mücadeleden kaçındıkları için, bütün araçlarla uzun süreli ücret sözleşmelerinin sağlanmasına çaba göstermektedirler. Uzun süreli sözleşmelerin kısa süreli sözleşmelerden daha avantajlı olduğunu, çünkü belli bir sanayi dalındaki olası konjonktür değişikliğinden bağımsız olarak işçilerin daha uzun bir zaman için güvence altında olduğunu düşünen komünistler bulunmaktadır. Uzun süreli bir sözleşmeyle işvereni kendisi için olumsuz bir konjonktür dönemin-

de kurban vermeye zorlayabilme umudu, sınıf mücadelesi mantığının ilkel bir anlayışına işaret etmektedir. Bu “gerekçelendirme”nin temelinde ücret sözleşmelerinin karakter ve önemine ilişkin reformist anlayış yatmaktadır. Reformistlerin bakış açısından bir ücret sözleşmesi nedir? Sanayide barıştır. İşverenlerle işçiler arasında kardeşlik ve dostluk anlaşmasıdır, tesadüfi nedenlerle ortaya çıkan tüm olası görüş ayrılıklarını ve dostça olmayan davranışları ortadan kaldıran bir anlaşmadır. Peki bizim görüş açımızdan ücret sözleşmesi nedir? Bizim için, sınıf ordusunu örgütlemek, pekiştirmek, genişletmek ve güçlendirmek amacıyla bir nefes molası anlamına sahip geçici bir ateşkestir. Sınıf ordumuzun mücadele gücünü günbegün pekiştirir, artırır ve geliştirirsek, uzun süreli bir sözleşme bizim için avantajlı değildir. Ama ordumuzun mücadele gücünü, kadrolarını iyileştirmeyi, mücadele ruhunu yükseltmeyi düşünmezsek, o zaman uzun süreli bir sözleşme bizim için elbette daha avantajlıdır. Demek ki, ücret sözleşmelerinin süresi sorununda sendika hareketi içindeki iki temel eğilim yansımaktadır: Devrimci ve reformist eğilim. KSE yandaşları bu sorun üzerine esaslı bir şekilde düşündüklerinde, uzun süreli sözleşmelerin bizim ana görevimizle, proleter ordunun mücadele gücünü genişletmek ve artırmakla çelişki içinde bulunduğunu görecektlerdir.

Genel tavrımızdan yola çıkarak, işçilere zorunlu hakem yöntemini dayatma çabalarına karşı enerjik bir mücadele yürütmek zorundayız. Zorunlu hakem yöntemi, emekle sermaye arasında herhangi üçüncü bir tarafsız gücün bulunmasına dayanmaktadır. Bu tarafsız güç olarak genellikle, “tarafsız”lığını yeterince tanıdığımız çalışma bakanlığının ya da mahkeme organlarının şahsında burjuva devlet boy göstermektedir. İşçi sınıfının devrimci kanadının saflarında bu sorunda görünürde tam bir fi-

kir birliğı bulunmaktadır, ama yüzde yüzlük bir birlik değil. Verilmiş bir karar, hele de kitlelerin baskısı altında alınmış bu karar işçilere belli tavizler içeriyorsa, zorunlu hakem yönteminin birçok karşıtını yalpalatabilmektedir. “Karar verildi, artık yapabileceğimiz hiçbir şey yok” — gerçi sayısı çok olmasa da, bazı devrimci işçiler böyle düşünüyor. Bu görüşlerde ve ruh halinde, zorunlu hakem yöntemi hakkındaki sosyal-demokrat görüş yansımaktadır.

Karar verildikten sonra, zorunlu hakem yöntemine karşı kampanyamızı bir an bile olsun sınırlandırabilir miyiz? Bilakis kampanyamız yükselmeli, pekişmeli, daha da gelişmeli ve işçiler sınıflarüstü bir gücün, tarafsız hakemlerin bulunmadığını kanıtlamalıdır; ve eğer —“azametli” sosyal-demokrat adını taşısa da— şu ya da bu çalışma bakanı ya da devlet memuru, kısa süre önce Almanya’da olduğu gibi, işçilere belli tavizleri içeren bir uzlaşma kararı veriyorsa, bunun nedeni sadece, tabanın baskısının çok büyük olması ve işverenlerin mücadele içinde daha fazla şey kaybetmemesi için hakemlerin belli ödünler vermesidir. İşçilere açıklanması gereken ve kitlelerin uğrunda seferber edilmesi gereken şey budur.

Zorunlu hakem yöntemi sorunu, bugün özel bir keskinlik taşımaktadır. Bir zorunlu hakem kararının yasal bağlayıcılığı bayrağı altında bir kitlesel grev kırıclılığının nasıl örgütlendiğini kısa süre önce gördük. Zorunlu hakem yönteminin Avustralya işçi örgütlerinin bir bölümünü ahlaken nasıl çürüttüğünü, bu yöntemin Almanya sendika hareketini nasıl demoralize ettiğini biliyoruz. ***Bundan dolayı, zorunlu hakem yöntemine karşı amansız mücadele, işçi hareketinin devrimci kanadının ilk yükümlülüğüdür.***

*

Uzun süreli ücret sözleşmelerine, zorunlu hakem yöntemine karşı, iş ücretinin yükseltilmesi, çalışma süresinin kısaltılması vs. için mücadele, münferit bir şekilde, sıçramalarla, önderlerin coşkusuyla taşınan anı eylemlerle yürütülemez. Yoğunlaşmış sermayeye karşı mücadele, gittikçe zorlaşmakta ve karmaşıklaşmaktadır. İşverenlere karşı küçük bir birlik daima toplanabilir, ama bu, kesin bir yenilgiye doğru gitmek anlamına gelir. Mücadeleye hazır olmak son derece iyi bir şeydir, ama insan yalnızca kendi hazırlığını değil, aynı zamanda ordunun hazırlığını ve mücadele gücünü de göz önünde bulundurmalıdır. Ve tam da bu noktada, bizde son derece tehlikeli ve zararlı iki sapma bulunmaktadır. Birincisine en sık Fransa’da rastlanabilir. Üniter Maden İşçileri Federasyonu’nun taktiğine baktığımızda, ***bir grevin nasıl örgütlenmemesi gerektiğine*** dair son derece ilginç bir ders çıkarılabilir. Maden İşçileri Federasyonu, kısa süre önce Aniche’de bir grev ilan etti, ama grevin ilanından sonra işçilerin yüzde 80’inin grev çağrısına uymadığı ortaya çıktı. Bu önceden saptanamaz mıydı? Yabancı işçilerin federasyonun çağrısına uymayacağını görmek için, gerçekten önce grev ilan etmek zorunlu muydu? Anarko-sendikalistlerin, işçi kitlelerinin onları izleyip izlemediğine bakmaksızın bildiklerinden şaşmadan her gün —elbette kâğıt üzerinde— grev ilan etmelerinden ibaret anarko-sendikalist geleneklerden vazgeçmenin zamanı çoktan geldi. İşçi kitlelerinin çağrıya uymaya hazır olup olmadığına bakmadan gelişigüzel grev ilan etmeye hazır olma, sınıf mücadelesinin en basit kurallarını anlamamanın dışında herşeyi gösterir. CGTU, böylesi anarko-sendikalist tekerrürlere artan bir dikkat göstermelidir. Grev ciddi bir meseledir ve böyle şeylerle gerçekten de oynamaya gelmez.

Diğer aşınılığa Çekoslovakya'da rastlıyoruz. Burada sendika hareketi, Fransa'da olduğundan daha bölünmüş durumdadır. Böyle bir bölünmüşlük karşısında, anın emri elbette, mücadelede artan bir ihtiyat, metanet ve birlik-beraberliktir. Ama burada öbür yöne doğru bir dönemeci, özellikle de tekstil sanayisindeki son çatışmalar sırasında yoldaşlarımızın zaafılarını öne çıkaran bir dönemeci görüyoruz. Çekoslovak yoldaşlarımız, tekstil işçilerinin ezici çoğunluğunun mücadeleye hazır olduğunu, iş ücretinin yükseltilmesi için mücadeleye girişmek istediğini gördüler. Kendi sözcükleriyle, konjonktür mücadele için gayet uygundu; ama meseleye şöyle baktılar: "Kasamızda az para var, bundan dolayı mücadele halinde işçilere sürekli yardımı garantileyemeyiz, bu nedenden dolayı bir eylem yerinde olmaz." Ama bir eylem iyi bir ortam olduğunda yapılmazsa, daha az iyi bir ortamda bunu yapabilmek o kadar az mümkündür. Çekoslovak yoldaşlar, işçilerin ekonomik durumunu iyileştirmek için mücadele etmeyi ne zaman düşünüyorlar? Grevin başarısını grev fonuna bağlı kılmak, amansızca mücadele edilmesi gereken reformist bir âdettir. Çatışmalar her gün fevkalade bir şekilde büyüyor, ve her gün şu ya da bu ülkeyi sarsan dev toplumsal çatışmaları yürütmek için yeterli grev fonuna sahip olacağına bel bağlamak, reformist bir ütopyadır. Bu, bizim grev fonuna karşı olduğumuz anlamına mı gelmektedir? Asla. Biz grev fonlarından yanayız, mümkün olduğunca büyük miktarda para araçlarının toplanmasından yanayız. Ancak bu fonlar abartılmamalı ve herşey toplanmış paraların miktarına bağımlı kılınmamalıdır, aksi takdirde Amsterdamlıların aşınmış yolundan gitmek zorunda kalırız. Bilindiği gibi, Amsterdamlılar bu sorunda şu evrimi geçirdiler. Birinci aşama: sermayeye karşı —diyorlardı— gerçek bir mücadele yürütmek için, bir grev fonu toplanmalıdır; ikinci aşama: büyük fonlara sahibiz ve bunlar amansız bir grev mücadelesi için

öylesine israf edilemez. Son aşama: Zorunlu hakem yöntemine uyarsak, tüm paramız elimizde kalır. Bu, uluslararası reformizmin yoludur, devrimci sendika hareketinin genel çizgisinden çarpıcı bir şekilde sapan bir yoldur.

Reformistler mücadele istemiyorlar; bundan dolayı da ne kendilerini ne de kitleleri mücadeleye hazırlamıyorlar. Biz ise mücadeleyi kaçınılmaz saydığımız için, kitleleri mücadeleye hazırlamalı ve tüm ajitasyon-propaganda çalışmamızı bu göreve tabi kılmalıyız. Bu hazırlık nasıl yapılmalıdır? Reformist birliklerdeki yandaşlarımız için iki yol bulunmaktadır. Birinci yol, reformist önderlerin en tayin edici anda daima onlara karşı olcaklarına dikkat çekerek, kitleleri bağımsız mücadeleye hazırlamaktır. Bu çizgi, kitlelerin resmi sendika mercilerine karşı çıkması olanağını önşart koşmaktadır. Bu çizgi, yalnızca kitle eylemi rotasını tutar ve resmi reformist rotayı peşinen mücadelede bir eksi olarak görür. Ama başka bir tavır da mümkündür. Tüm görev, reformist önderliği mücadeleye zorlamakta yatmaktadır, ama bunlar mücadele istemezlerse, bize zor da gelse, buna uya-çağız. Bu “zorlama”nın başarısızlığa uğraması halinde, tüm sendika aygıtını ele geçirinceye kadar mücadeleyi erteleyeceğiz. Bu, kitlelere dayanma değil, aygıta dayanmadır. Bu ikinci görüşün olup olmadığından kuşku duyacak olan olursa, ona Almanya Komünist Partisi’nin bir dizi sorumlu fonksiyonerinin metal sanayisindeki çatışmayla ilgili yazılarını okumasını tavsiye edebiliriz. Bu yazılardan, grev stratejimizin sorunlarına ilişkin olarak komünist kafalarda henüz ne kadar karışıklığın bulunduğu ortaya çıkmaktadır. KSE yandaşları bu çizgiyi izleyecek olsalardı, telafisi mümkün olmayan bir hata işlerlerdi. Sendika bürokratlarını sola zorlama teorisi, burjuvaziye sola zorlama Menşevik teorisini anımsatmaktadır. Sorunun özü, sendika bürokratlarının

sola gidip gitmeyecekleri, hareketi çökertmek için lütfen onun başına geçmeye tenezzül edip etmeyecekleri değildir. Tayin edici olan, geniş işçi kitlelerinin nereye gideceği ve bu zaman içinde ne yapacağıdır. Aynı şekilde, herhangi bir formaliteye ve sendika bürokratlarının “kazanılmış” haklarına aldırış etmeksizin, yükselen hareketin başına geçmeyi bilip bilmeyeceğimiz de tayin edici olacaktır. Kızgın ve protesto ve mücadele için ayağa kalkmış kitlelerin önderliğini, sendika tüzüğü gereğince önderlik onlara ait olduğundan, reformistlere bırakan birisi, kendi eliyle grevi sabote eder. Çatışma ufukta görünür görünmez derhal bir grev komitesi seçme, eylem komiteleri, birlik komiteleri vs. seçme sloganıyla ortaya çıkmamız gerektiğinin nedeni budur; çünkü, ancak kitlelerin iradesini yansıtan yönetici bir organ oluşturarak başarılı bir mücadele bekleyebiliriz.

*

Şimdi de, ekonomik mücadelede partizan eylemleri sorununa değinmek istiyorum. Daha da karmaşıklaşmış koşullar altında grev mücadelesinde partizanlık mümkün müdür? Bu sorun, ekonomik mücadelenin tüm gidişatından ve bütün ülkelerin reformistlerinin tavrından ortaya çıkmaktadır.

Ekonomik mücadelede partizanlık ne anlama gelmektedir? Bu, tek tek işletmelerin işçilerinin sendikaya uymayıp, öne sürdükleri talepler için bağımsız mücadeleye girişmeleri anlamına gelmektedir. Partizan eylemleri çeşitli tipte olabilir: 1. Grev, 2. daha kısa bir çalışma süresinin kendiliğinden gerçekleştirilmesi, 3. işletmede İtalyan’vari grev (pasif direniş) vs. Bütün bu durumlarda tek tek işletmelerin işçileri, örgütlü işverenlere ve sendika aygıtına karşı gelirler. Bu koşullar altında mücadele çok zordur ve sorun, idaresel bir bakış açısından değil, ancak pratik

bir bakış açısından karara bağlanabilir. Herşey, güçler dengesi-ne bağlıdır. Tek tek işletmelerin, tek tek ilçelerin işçilerinin partizan eylemlerine hiçbir itirazımız olamaz. Fakat her verili anda güçler dengesi hesaba katılmalıdır. Örneğin, bir fabrikada patlak veren mücadelenin, işçi kitleleri arasındaki muazzam gerginlik sonucunda, sendika mercilerinin tüm kararlarına rağmen genel bir işçi eylemi için bir sinyal olarak hizmet edebileceği bir durum mümkündür. Böyle bir durumda bir partizan eylemi yararlı ve acilen gereklidir. Fakat bu eylem bir veya iki işletmeyle sınırlı olursa, başından itibaren geniş işçi kitlelerini içine çekmezse, böyle bir partizanlık ağır bir yenilgiye ve sendika hareketinin devrimci kanadının gözden düşmesine yol açabilir. Burada, öbür uçtan da olsa, yine kendi güçlerimizin değerlendirilmesi sorununa geliyoruz. Büyük toplumsal çatışmalar anında, bu özellikle önemlidir; burada her hata çok pahalıya mal olabilir ve bundan dolayı da, son derece büyük soğukkanlılık, sakinlik, serin kafalı hesap ve boş lafazanlığa karşı amansız mücadele özellikle gereklidir. İşçileri mücadeleye çağırmak ve onların yalnızca yüzde beşini ya da onunu mücadele alanına getirebilmek, yani yapayalnız kalmak, öncü ile ordu arasında bir uçurum açmak olurdu ve bu, etkisini bir dizi yıl boyunca gösterecek olan en büyük yenilgidir. Böyle bir durumda yalnızca öncünün değil, aynı zamanda proleter ordunun en azından önemli bir bölümünün de manevra yeteneğini son derece soğukkanlı bir şekilde değerlendirmek gerektiğinin nedeni budur.

Grev sorununda böyle bir tavır takınılırsa, ondan tümüyle vazgeçmek gerekmez mi? Bu, gereksiz bir ihtiyat ve zafer için bir garanti talep etmek olmaz mı? Önderlerin devrimci sabırsızlığının kitlelerin eylemi için tamamen yeterli bir neden olduğunu sananlar böyle diyorlardır. Bir kitle eylemi için zafer garantisi

talep etmek, gerçekten aptalca olurdu. Böyle bir güvence asla verilemez. Zaferin tam garantisi olsaydı, o zaman her deli manevra yapabilirdi. Her kitle eylemi, büyük bir riziko unsurunu içerir ve bir toplumsal çatışma ne denli şiddetliyse, riziko da o denli büyüktür. Lenin, bize hiç kimsenin yüzde yüzlük bir zaferi garanti edemeyeceğini öğretti, ama aynı zamanda başka bir şey daha öğretti: Ayaklanmayla oynanmamalıdır. Ayaklanma için geçerli olan şey, grev için de geçerlidir. Grevle oynanmamalıdır, grev keskin bir silahtır ve çoğu zaman iki tarafı da keskin bir silahtır; bundan dolayı da onu, yenilgi şansının en az ve zafer şansının en büyük olduğu anda ilan etmeye gayret edilmelidir. Mesele ancak böyle konabilir. Fakat doğru bir düşünceyi politik saçmalığa vardırarak kişiler sürekli olacaktır. Reformistler şöyle diyorlar: “Grev keskin bir mücadele silahıdır, bundan dolayı ondan vazgeçmek gerekir.” Böyle bir teori ve pratiğe karşı en acımasız mücadeleyi yürütmeliyiz. Öte yandan anarko-sendikalistler şöyle diyorlar: “Grev keskin bir mücadele silahıdır, bundan dolayı mümkün olduğunca her gün grev olmalı.” Buna şöyle yanıt veriyoruz: Bu görüşün de devrimci işçi sınıfının devrimci stratejisiyle hiçbir ortak yanı yoktur. “Gerçek somuttur” diye öğretiyor bize emektar Hegel; bundan dolayı da, herşeyden önce, grev sorununda sözkonusu sanayi dalındaki durumu, patronlarla işçiler arasındaki güçler dengesini, konjonktürü, patronların ve işçilerin örgütlülük derecesini, sendika örgütünün karakterini, herhangi bir birlikte ve tüm sendika hareketinde devrimci ve reformist kanatlar arasındaki güçler dengesini göz önünde bulundurup, bütün bu etkenlerin tümü temelinde bir taktik hazırlamak gerekmektedir.

Bu tek tek momentler ele alındığında, sanayi dallarına ve ülkelere göre çeşitli kombinezonlar temelinde çok çeşitli bir tak-

tık mümkündür. Belli koşullar altında yalnızca kendimizi savunmakla kalmayıp, aynı zamanda saldırılabileceğiz de, başka koşullar altında kendimizi yalnızca savunabileceğiz. Kendimizi savunamayacağımız bir durum bile sözkonusu olabilir (patronların düdüğüne göre hareket eden çok büyük bir birliğe karşı küçük bir devrimci azınlık). Sınıf mücadelesinin tüm cephaneliğinde herşeyden yararlanılabilir: grev, boykot, pasif direniş, partizan eylemleri, gösteriler, taleplerin kendiliğinden gerçekleştirilmesi vs. Gerçek bir sendika önderi diye ancak, işçi sınıfının çıkarlarını her bakımdan korumada en iyi sonuçları elde etmek için her somut durumda mevcut güçleri göz önünde bulundurarak çeşitli mücadele yöntemlerini kullanan birine denebilir.

“Komünist Entemasyonal”

No. 5/1928,

Sayfa 223–237

A. LIEBERASCH

“GREV STRATEJİSİ”NİN SORUNLARI

“Gelişmiş bir kapitalist ülkenin proletaryası ne denli örgütlüyse, tarih bizden devrimin hazırlanmasında o denli özen talep eder ve örgütlü işçilerin çoğunluğunu o denli özenli kazanmamız gerekmektedir.”

(3. Kongre’de “Komünist Partisinin Taktiği” üzerine Lenin’in konuşmasından)

A. Losovsky yoldaş, “Komünist Enternasyonal”ın 5. sayısında, yaklaşmakta olan KSE 4. Kongresi dolayısıyla, genelde bugünkü grevlerdeki stratejimiz önemli sorunu üzerine yazmaktadır. A. Losovsky’nin yazısının ilk beş bölümünde söylediklerinin tümü doğrudur. Reformist önderlerin rolünü açık bir şekilde göstermektedir. Ama bundan sonra gelen bölümde, en azından Almanya’da işçileri devrimcileştirme komünist çalışmasının muazzam bir şekilde zorlaştırılmasına, koşullara göre partinin kitlelerden tecridine yol açacak şekilde bir genelleme yapmaktadır. 4. Kongre’de yanlış kararların çıkmasını önlemek için, bu tehlikeler zamanında gösterilmelidir.

Losovsky, 6. bölümde artık **önderlerden** değil, tersine **mücadele eden taraflar** değil de tek bir taraf olarak görünen **reformist sendikalar** ve **işveren örgütlerinden** söz etmektedir. **Kelimesi kelimesine** şunu söylemektedir:

“Şu anda sınıf mücadelesinin öyle bir gelişme aşamasına girdik ki, bu aşamada reformist sendikalar ve işveren örgütleri mücadeleciler gibi değil de, kitlelerin huzursuzluğu ne kadar büyükse, kitlelerin huzursuzluğunun patlamaya yol açmasını önlemek ve herşeyi alışılmış eski yoluna koymak için o denli hızlı bir şekilde anlaşılmaya varan tek bir taraf gibi görünmektedirler.”

Böyle bir formülasyon, sendika sorununda yeni bir karışıklık yaratmak zorundadır. Bu formülasyon, küçük bir azınlık olarak sendikaların örgütsüz çoğunluk olarak büyük işçi kitleleriyle karşı karşıya bulunmaları ve bu kitlelerin mücadeleleri sırasında **sendikaların** açık bir şekilde işverenlerin safında işçilere karşı **olmaları** durumunda haklı olabilirdi. Aynı formülasyon, kendisini, **“Gözlerimizin önünde, Amsterdam sendikalarının işveren örgütleriyle iç içe geçmesi ve bu birliklerin grev kırıcılığı organları haline gelmesi gerçekleşmektedir”** iddiasında da **göstermektedir**. Aynı şekilde yine yedinci bölümde şöyle denmektedir: **“Amsterdam sendikalarının, işçi kitlelerinin mücadelesini parçalayan açık grev kırıcı örgütlere dönüşmesi”**. Almanya’da daha yüksek ücret ve daha kısa çalışma süresi için mücadele eden, bugün hukuken bağlayıcı hakem kararlarına rağmen mücadelede ısrar eden işçi kitleleri, **Amsterdam sendikalarının üyeleridir**. Bugün de, tıpkı savaştan önce olduğu gibi, grev kırıcılarına karşı mücadele yürütmektedirler.

Orta Almanya’daki maden işçileri grevinde grev kırıcıları ocaklardan kim çıkardı? Maden işçileri birliğinin üyeleri ve on-

ların karıları. Orta Almanya metal işçilerinin mücadelesinde ve Saksonya maden ocakları işçileri lokavtında Alman Metal İşçileri Birliği'nin üyeleri grev kırıncılara karşı mücadele yürütmüyor mu?

İşçilerin gözündeki, sendikalar işverenin karşısında durmaktadır. Üyeler grev yapıyor, lokavta uğruyor ve mücadele ediyorlar. Reformist önderlerin üzerinde ağır baskılarda bulunuyor, mücadelenin kesilmesinde onları rahat bırakmıyorlar. Özgür sendikaların üye kitleleri arasında derin bir öfke kabanyor.

Her halükârda, reformist önderlerle, ne yazık ki hâlâ onların etkisi altında bulunan işçiler arasında bir ayrım yapılmalıdır. Sendikaların **önderleriyle üye kitleleri** birbirinden ayrı tutulmazsa, burjuvaziye ve onun uşaklarına karşı mücadelede kim kazanılmak istenmektedir? **Devrimci azınlığın dışında geriye kim kalmaktadır?**

Reformist önderlerin politikasının —ister onların iradesine rağmen, ister onların onayıyla patlak vermiş olsun— her grevi mümkün olduğunca çabuk yumuşatmak ve işçileri yeniden işletmeye göndermekten ibaret olduğu meselesi tartışma götürmez. Onların reformist politikası, yalnızca işverenlere hizmet etmektedir. Ekonomik mücadelelerin politik iktidar mücadelelerine dönüşmesinden korkmaktadırlar, çünkü o zaman meselenin kapitalist ekonominin varlığı ya da yokluğu olacağını bilmektedirler. **Devrim, onları her zaman yeniden işçilere karşı işverenlerin kollarına iten hayalettir.**

Sekizinci bölüm, aynı yanlış yöntem üzerine, [meseleyi —ÇN] reformist önderler ve mücadeleye istekli işçiler şeklinde değil, **sendikaları bir bütün olarak** ele alma üzerine kuruludur. Bu anlamda, **kurmay ve ördü** sorunu ortaya atmanın anlamı

nedir? Başında düşmanın politik müttefiklerinin bulunduğu bir ordunun zafer kazanamayacağı doğrudur. Fakat "Bundan dolayı, ekonomik mücadele için gerçek, ciddi bir taktiğin hazırlanması yolundaki **ilk adım**, grev kırıncıları, sermayenin ajanlarını ve işbirlikçilerini sendika hareketinin yönetici organlarından **uzaklaştırmak** olmalıdır" dendiğinde, bu da yeniden, bizim tüm sendika çalışmamızı ağır bir şekilde sarsıntıya uğratmak zorundadır. Reformist önderler, yönetici mevkilerden uzaklaştırılmalarına karşı çılgınca mücadele yürüteceklerdir. İktidarlarını korumak için, yalnızca muhalif üyeleri örgütten atmakla kalmayacaklar, aynı zamanda sendikaları acımasızca böleceklerdir. **Sendikalarda iktidar mücadelesinde doğru önderlik, çalışmanın başlangıcına önşart olarak konamaz, tersine doğru önderlik bu çalışmanın taçlandırılması olarak ortaya çıkar.** Çalışmada **birinci** adım, onların güvenine dayanarak harekete devrimci önderlik vermek için **üyeleri kazanmaktır.** **Bu güven ancak, reformist önderlerin iflas politikasının kendini gittikçe artan biçimde göstereceği işçilerin işverenlere karşı mücadelelerinde kazanılabilir.** Losovsky yoldaş, dokuzuncu bölümde şunları yazdığında, **doğal olarak yalnızca** "birinci" adımdan, önderlik uğruna mücadeleden sonuç çıkarmaktadır: "Bir diğ ül- kede ise, sendikaların birliğini savunan KSE yandaşları, **paralel örgütler yaratmak istememekte** ve son derece zor bir ortam içinde çalışma yürütmek zorunda kalmaktadırlar." O, "paralel örgütler"le fraksiyonları değil, **kendi sendikalarını** kastettiğini, birkaç satır sonra şunları söyleyerek göstermektedir: "**Paralel devrimci ve reformist hareketlerin var olduğu** ülkelerde de, zorluklar daha az değildir." Burada şunu sormak gerekiyor: AKP'nin Ruth Fischer-Maslov yönetimi zamanındaki çeşitli ufak gruplarla, en çeşitli birliklerle olan deneyimleri, tüm enternasyonal hareket için yeterince kanlı bedeller değil midir? Le-

nin'in "Çocukluk Hastalıkları"nda sendika sorununda şu sözlerle yeterince açık bir şekilde söyledikleri artık geçerli değil midir?

"Batıda oranın Menşevikleri, sendikalarda çok daha sağlam biçimde 'yuvalanmışlardır', orada bizdekinden çok daha güçlü bir loncasal, dargörürlü, kendini beğenmiş, kemikleşmiş, ben-cil, küçük-burjuva, emperyalist zihniyetli ve emperyalizm tarafından satın alınmış, emperyalizm tarafından ahlaksızlaştırılmış bir 'işçi aristokrasisi' tabakası ortaya çıkmıştır. Bu inkâr edilemez. Gomperslerle, Batı Avrupa'da Bay Jouhaux, Henderson, Merrheim, Legien ve şürekâsıyla mücadele, tamamen türdeş bir siyasal ve toplumsal tip olan bizim Menşeviklerimize karşı mücadeleden çok daha zordur. Bu mücadele amansız biçimde yürütülmelidir, hem de bizim yaptığımız gibi, oportünizmin ve sosyal-şovenizmin iflah olmaz liderlerinin ipliğini pazara çıkarasıya ve sendikalardan süresiye kadar sürdürülmelidir. *Bu mücadele, belli bir aşamaya getirilmeden, siyasal iktidar ele geçirilemez (ve geçirilmeye çalışılmamalıdır). Bu 'belli aşama' çeşitli ülkelerde ve çeşitli koşullar altında aynı değildir; bu aşamayı ancak, her ülkenin proletaryasının düşünerek davranan, deneyimli ve bilgili politik önderleri doğru saptayabilirler.*"

Devamla şöyle denmektedir:

"Bu olgular, binlerce başka belirti tarafından da doğrulanan şu gerçeği apaçık kanıtlamaktadır: Proleter kitleler arasında, 'alt katmanlar' arasında, geri unsurlar arasında sınıf bilinci ve örgütlenme çabası artmıştır. İngiltere'de, Fransa'da, Almanya'da milyonlarca işçi, ilk kez, tam örgütsüzlükten, en ilkel, en alt, en basit, (henüz burjuva-demokratik önyargılarla dolu olanlar için) en kolayca ulaşılabilir örgüt biçimine, yani sendikalara geçmektedir — ne var ki **devrimci, fakat akılsız radikal komü-**

nistler, orada durmuş 'kitleler', 'kitleler!' diye bağırıyorlar ve sendikalar içinde çalışmayı reddediyorlar!!, sendikaların 'gerici' olduğu bahanesiyle reddediyorlar!! , yepyeni, tertemiz, burjuva-demokratik önyargılardan ve loncasal, mesleki dar görüşlülük günahlarından tamamen arınmış, güya bir kitle örgütü olacak (olacak!) ve katılma şansı olarak sadece (sadece!) 'Sovyet sisteminin ve diktatörlüğün kabul edilmesi'ni talep eden bir 'işçi birliği' icat ediyorlar!"

Lenin'in bu açık tanısı, (1921'den 1925'e kadar) özgür sendikaların yanı sıra "devrimci" birlikler yaratma şeklindeki Alman çabaları tarafından yeniden doğrulandı. Maden İşçileri Birliği, sendikalardan atılmış inşaat işçileri, metal işçileri, kendi sanayi dallarının mücadelelerinde hiçbir zaman herhangi bir etki de bulunamadılar. Bu kuruluşların tek başarısı, sendikalardaki muhalefetin zayıflaması ve böylelikle reformizmin güçlenmesi oldu. Bu "devrimci" örgütler tasfiye edildi ve üyelerinin neredeyse tamamına yakını özgür sendikalara geri gönderildi. Muhalefetin sesi yeniden yükselmeye başladı, kendi yoldaşlarımızın pasifliği aşıyor ve bunun yerine aktif çalışma geçiyor. Yeniden kendi güçlerine ve reformizm üzerinde zafere güven kazanıyorlar!

Bu çalışma, bugünden mücadelelerin sevk ve idaresine yön verecek şekilde etkide bulunmak için henüz çok güçsüz olsa da, bu, Lenin'in sendikalarda çalışmanın gerekliliği şeklindeki tanısının yanlış olduğunun kanıtı değildir. **Devrimci sabırsızlık burada hiçbir işe yaramaz, yalnızca ısrarlı sabırlı ve dürüst çalışma işçileri devrimci önderlik altına getirebilir.** 1924/25'in yanlış sendika politikasının sembolleri ve AKP ile diğer işçiler arasındaki duvarlar, Eriha'nın surları gibi, nefbi sur ile düşmez. **Komünistler onları taş taş taşımak zorundadır.**

Losovsky yoldaşın “paralel örgütlerin” bulunduğu Fransa ve Çekoslovakya’ya ilişkin söyledikleri, oradaki çalışmanın devrimci anlamda daha kötü olduğunu göstermektedir. Losovsky yoldaş, 10. bölümde şunu söylemektedir: “Burada (Fransa) tüm enerji, diyelim ki yüz bin işçiyi sendika örgütlerimize kazanmak için harcanmalıdır.” Yani üyeler uğruna rekabet mücadelesi. Bugüne kadar tam da bu rekabet mücadelesi, işçilerin işverenlere karşı birleşik cephesini engelledi. İşçiler, birbirlerine karşı düşman kardeşler gibi durmakta ve her iki tarafın kazanmak istediği örgütsüzler, bir bütün olarak örgütlenmeden kaçmak için, bu anlaşmazlıktan yararlanmaktadırlar. Sınıf bilincine ilk adımı atmamaktadırlar. Almanya’da işverenlere karşı mücadele, tam da birlikler ve kendi örgütleri döneminde çok zayıftı.

Losovsky yoldaşın Fransa’dan verdiği, işçilerin peşinden gitmedikleri grev çağrısı örneği ve Çekoslovakya’dan verdiği, tekstil işçilerinin greve hazır olduğu, ama önder yoldaşların, “kasalarımızda az para var, bundan dolayı bir mücadele durumunda işçilerin sürekli olarak desteklenmesini güvence altına alamayız ve bunun için de bir eylem doğru değildir” demeleri örneği, özgür işçi örgütleri arasındaki rekabet mücadelesinin işverenlerin işçilere karşı saldırısını kolaylaştırdığını göstermektedir.

Losovsky yoldaşın yeni tonları, bana eski bilinen tonlar gibi gelmektedir. **AKP Frankfurt Parti Kongresi’nin** sendikalar kararında, aşağıdaki iki pasaj, en önemlilerdir:

“İşçi hareketinin durumundaki ve sendikalardaki değişiklikler, komünistlerin önüne yeni, zor görevler koymaktadır. Onların önüne, *aynı zamanda* sendikalardaki *komünist fraksiyonların güçlü ve şiddetli çalışmalarına yeniden başlama ve ör-*

gütsüzlerin, atılmış ve istifa etmiş üyelerin toparlanmasına ve örgütlenmesine en büyük enerji ve etkinlikle başlama görevini koymaktadır. ... Bu nedenle Parti, aynı zamanda sendika çalışmasında işletmelerde örgütsüzlerin, sendikalardan atılanların ve istifa edenlerin toparlanması için en enerjik, en yararlı çalışmaya başlamalıdır. Amsterdam bölücüleri tarafından dışlananların hepsi imparatorluk çapında toparlanmalıdır. Sadece, Amsterdamlıların bölünmeyi artık gerçekleştirmiş oldukları ve atılan işçilerin ~~hile~~ örgütlerinde birlikte kaldıkları yerlerde, Parti tarafından koşulların en özenli bir şekilde gözden geçirilmesinden sonra, (Ludwigshafen ve benzeri yerlerde olduğu gibi) derhal sanayi birliklerinin oluşturulmasına geçilebilir."

Losovsky yoldaşın isteği bu şekilde KSE Kongresi'ni hazırlamaksa, bu durumda Ruth Fischer, Maslov ve hempalarının partiye yeniden alınması ve onlara partiye önderlik etme görevinin verilmesi sorunu ortaya çıkmaktadır. Eğer 1924/25'in tecrit politikasının onuru yeniden iade edilecekse, bu politikanın temsilcileri karanlıkta solmamalıdır.

Losovsky yoldaşın atılımı, Alman ultra-sollarının itibarının iadesidir. Onların temsilcilerini hesaba katmadan, Frankfurt Protokolü'nün, ultra-solların platformunun itibarını iade etmek mümkün değildir.

Losovsky yoldaşın "Grev Stratejisinin Sorunları" başlığı altında getirdiği şey, KSE 3. Kongresi'nde devrimci **sendika hareketinin en yakın görevleri** adı altında I-IX. bölümlerde ilkel görüşler olarak saptanan bütün noktalara saldırıdır. XI. bölümde ele alınan ve devrimci sendikaların tüm dikkatlerini yönetmesi gereken "grev stratejisi", **örgüt birliği ve birleşik cephe üzerine ilkelere saldırmanın odak noktasıdır.**

olduğu ülkelerde **“en önemli günlük görev”** yeni üyelerin kazanılması ise, birleşik cephe için nasıl ciddi ve dürüst bir çalışma yürütülebilir? Onların işçi üyelerini kendimize kazanabilmek için, diğer örgütlere küfür etmek gerekir. Bu ülkelerdeki büyük örgütsüzler kitlesi nereden kaynaklanıyor? Bir sanayi dalında birçok sendika varsa ve bunlardan biri diğerlerinin varlık hakkını reddediyorsa, kayıtsız işçiler bekleyerek ve reddederek kenarda duracaklardır. Çok daha büyük bir örgütsüz işçi kitlesinin yanı sıra küçük bir reformist ve ondan daha büyük olmayan bir devrimci örgüt olacaktır. Komünistler umutlarını örgütsüzlerin kendiliğinden eylemine mi bağlasınlar? İşverenlere karşı başarıyla mücadele yürütmek için her iki örgüt de çok zayıftır ve böylelikle örgütsüzlerin örgütlenmeye duydukları cazibe ortadan kalkmaktadır.

Özgür sendikaların yanı sıra Hristiyan ve Hirsch-Dunckeri sendikaların bulunduğu Almanya’da bile, bunlar, iktisadi bariş programlarına rağmen, grev yardımı ve bunun dışında daha yüksek işsizlik, hastalık ve ölüm yardımı ödeyerek ve yer yer de özgür sendikalardan daha radikal talepler öne sürerek etkilerini koruyabilmektedirler. Bunların propaganda bildirilerini bir okuyun; hiçbir komünist bunları yazmış olmaktan utanç duymazdı. Wirth ve Stegerwald’ın bir merkez işçi partisi kurma manevralarıyla oynaması da aynı şekilde, işçileri kendi yörüngelerinde tutma, işçilerin sınıf mücadelesi kampına ilerlemesini önleme çabasını göstermektedir. Sınıf karşıtlıklarının keskinleşmesi, örgütler arasındaki farkı silmektedir, kitleler işverenlere karşı mücadeleye yoğunlaşmaktadırlar.

KSE 4. Kongresi’nde, **“paralel örgütler ‘istemeyen’ sendika birliği yandaşları”** püskürtülüp, herkesin istediği gibi “devrimci” birlikler kurulabilmesi sağlanırsa, paralel örgütlere sahip

ülkelerin çaresizliği Almanya'ya taşınmış olacaktır. Bir "sanayi birliği"ni bütün komünistleri birleştiren bir örgüt olarak ilan etmek, reformist sendikalarındaki tüm muhalefetin işini bitirmeye yeterdi. Devrimciler, parlak tecrit olmuşlukları içinde büyük nutuklar atıp, basındaki manşetler ve güzel başyazılarla kendinden geçip reformist hainlere küfür edebilirlerdi; kapitalistler de bu arada, bu reformistlerle birlikte işçilerin sırtından iktidarlarını sağlamlaştırırlardı. Losovsky yoldaşın makalesinde KSE 4. Kongresi hazırlıkları için "grev stratejisi" olarak öne sürdüğü şey, reformistlerin ve kapitalistlerin daha iyisini isteyemeyecekleri tecrit stratejisidir. Kitleleri devrimci önderlik altına getirmek için grev stratejisi değildir. Tüm güç, yeni "devrimci" sendika örgütlerini engellemek ve halen var olan paralel örgütleri birbiriyle birleştirmek için kullanılmalıdır. Sendikal örgütler için propaganda çalışması, sendikaların devrimcileştirilmesi propagandasıyla birleştirilmelidir. Proletaryanın sınıf mücadelesi zemininde birliği ancak proleter kitle örgütlerini kazanmak yoluyla sağlanabilir. Reformist önderler bize elbette küfür edecekler, bizi sevinç çığlıklarıyla karşılamayacak ve kitlelerin önderliğini ve kendi örgütlerinin aygıtını gönüllü olarak bize bırakmayacaklardır. Bizi atıyor, bizi kovuyorlar; ayakta kalabilmek için hiçbir araçtan çekinmiyorlar. Sendikaları böleceklerdir. **Kim bundan başka bir şey bekledi ki?**

Lenin'in 3. Kongre'de söyledikleri, onun sendika çalışması üzerine bize öğütleri, bizim kılavuzumuz olmalıdır. Reformistlere karşı ısrarla, esaslı bir şekilde ve soğukkanlılıkla, asla gevşemeden mücadele yürütmek zorundayız. Atılanlar onların fraksiyonlarında kalmaya ve onlarla çalışmaya devam etmelidir. **Onların yeniden alınması mücadelesi, reformistler tarafından bölünen kesimlerle yeniden birleşme mücadelesi, kesintisiz**

olarak sürdürölmek zorundadır. Bu, sınıf mücadelesi zemininde birlik mücadelesidir, reformizm ve kapitalizm üzerinde zafer mücadelesidir! Reformizmi yenemeyen ve çoğunluğu ondan koparamayan, devrimi kazanamaz!

“Komünist Enternasyonal”

No. 12/1928

Sayfa 658–664

A. LOSOVSKY

KORKAK BİR KOMÜNİSTE YANIT

Lieberasch yoldaşın yukardaki yazısı, sendikalardaki çalışmanın nasıl yürütülmemesi gerektiğinin daniskasıdır. Almanya'da, sosyal-demokratların önünden sürekli kaçmaya Bolşevik taktik diyen ve kendi pasifliğini sendika hareketinin birliğini düşünme olarak niteleyen komünistler bulunmaktadır.

Bu pasifliği olduğundan iyi göstermek için bu yoldaşlar, durumu ve sorunun konusunu göz önünde bulundurmadan, salt sendika aygıtına fetişist yaklaşımlarını haklı çıkarabilmek amacıyla, gelişigüzel bir şekilde Lenin alıntıları kullanmaktadırlar. İyi bir Lenin alıntısının kendi kötü düşüncelerini haklı çıkarabileceği düşüncesiyle, bu anlamda, Lieberasch yoldaş özellikle öne çıkmaktadır. Lieberasch yoldaş, benim grev stratejisi üzerine yazımın *Partinin kitlelerden tecrit olmasına yol açacağını* iddia etmektedir. Benim Amsterdamlılara ve onların grev kırıcı rolüne dair söylediklerimi kabul etmiş gibi görünüyor, ama öfkeli; daha az sızlanma, ama buna karşılık daha iyi çalışma ve kitleleri grev kırıcılara karşı daha iyi örgütlenme önerimden öfke-

lenmiştir. Lieberasch yoldaş özellikle, yazımda “ekonomik mücadele için gerçek, ciddi bir taktiğin hazırlanması yolundaki ilk adım, grev kırııcıları, sermayenin ajanlarını ve işbirlikçilerini sendikaların yönetici organlarından uzaklaştırmak olmalıdır” demem üzerine, zıvanadan çıkıyor. Lieberasch yoldaş bu pasajdan niye öfkeye kapılıyor? Bunun “**bizim** tüm sendika çalışmamızı ağır bir şekilde sarsıntıya uğratmak” zorunda olduğunu düşünüyor. Neden? Çünkü “reformist önderler yönetici mevkilerden uzaklaştırılmalarına karşı çılgınca mücadele edeceklerdir”. Peki, Lieberasch yoldaş buradan hangi sonucu çıkarmaktadır? Reformist önderler çılgınca mücadele edeceklerinden, sermayenin ajanları ve grev kırııcıları işçi örgütlerinden uzaklaştırılmamalıdır. Kendilerini elbette savunacaklardır. Bize karşı elbette en çeşitli önlemlere başvuracaklardır. Yoksa Lieberasch yoldaş, grev kırıcı önderlikten tatlı-sert konuşmalarla mı kurtulmak istiyor? Lieberasch yoldaş, uzak görüşlü stratejisinin sırrını bize ifşa etmiyor. Reformistlerin “çılgınca mücadelesinden” korkuya kapılıyor ve reformist önderleri merhametli kılmak için, sendikacıları grev kırııcılardan ve sermayenin ajanlarından temizlemek için hiçbir şey söylememeye ve hiçbir şey yapmamaya da hazır. Elbette bütün bunların üzeri, birlik kaygısı ve hatta Lenin alıntılarıyla örtülüyor. Oysa ne birliğin, ne de alıntıların bu teslimiyetçilikle herhangi bir ilgisinin olmadığı tamamen açıktır.

Ayrıca Lieberasch yoldaş, benim yazımdan paralel birlikler inşa etme isteği çıkardığı için de hoşnut değildir. Gerçi benim yazımda bu konuda hiçbir şey yoktur, ama Lieberasch yoldaşın bu tartışma sorununda söyleyebileceği akli başında bir şey bulunmadığı için, Almanya’da yakın geçmişte işlenen hataların tahlili yerine soyut gözlemlerle uğraştığı için, —sorunu karıştırmak için— paralel birliklere sarılıyor. Maslov ve Ruth Fischer’i

zikrediyor ve Maslov ve Ruth Fischer'in "şanlı" taktiği alanında bir gezintiden sonra, şu soruyu yöneltiyor: "Losovski yoldaşın isteği bu şekilde KSE Kongresi'ni hazırlamaksa, bu durumda Ruth Fischer, Maslov ve hempalarının partiye yeniden alınması ve onlara partiye önderlik etme görevinin verilmesi sorunu ortaya çıkmaktadır." Lieberasch yoldaş böyle darkafalı bir demagojiyle bir tek komünistin de olsa kafasını karıştırabileceğine inanıyorsa, o zaman herhalde "Komünist Enternasyonal"ın okuyucularını tümüyle aptal sayıyor. Burada Maslov ve Ruth Fischer'i saymak ne arıyor? Burada onların parti yönetimine dönmesi ne arıyor? Lieberasch yoldaş, berrak bir sorunu neden karıştırıyor? Grev stratejisi ele alınırken neden kendini ve benzer yiğit savaşçıları Maslov ve Ruth Fischer'in Komünist Partisi'nin yönetimine dönmesiyle korkutuyor? Bütün bu safsatalar, konuyla ilgili söyleyecek hiçbir şeyi olmadığından, Lieberasch yoldaşın, —geçerken söyleyelim ki— kısıtlı stratejik yeteneğini gösteren saptırma manevralarına başvurduğunu göstermektedir.

Paralel birliklere gelince, Lieberasch yoldaş burada da birçok boş laf sarfetmiştir. Sendika hareketinin bölünmüş olduğu ülkelerde "üyeler uğruna rekabet mücadelesi" yürütülmesinden şikâyet etmektedir. Bundan şikâyet edilebilir, ama şeyleri olduğu gibi görmek gerekir. Sendika hareketinin bölünmüş olduğu, paralel birliklerin var olduğu ülkelerde devrimci sendikalar, reformist birliklerin grev kırıncılıkla uğraşmamasına ilgi duymakta ve bundan ötürü, reformist birliklerin üyeleri üzerinde etki uğruna mücadele etmektedirler. Lieberasch yoldaş bir bütün olarak devrimci sendikalardan hoşlanmamaktadır. Devrimci birliklerden söz ettiği her yerde, devrimci sözcüğünü denden işaretini içine almaktadır. Anlaşılan, onun için yalnızca reformist sendikalar, "gerçek" sendikalar.

Lieberasch yoldaşın tüm yazdıklarından, komünistlerin sendikaların önderliğine gelmek için çaba göstermemesi gerektiği, bunun onların gücünün üstünde olduğu, yalnızca reformistlerin gerçek önderler olabileceği anlaşılmaktadır. Bu böyle olmasaydı, Lieberasch yoldaş, sendika hareketinin önderliği sorununa bu denli evhamlı yaklaşmazdı.

Lieberasch yoldaş, sendika önderleriyle sendika üyeleri arasında ayırım yapılması gerektiği üzerine bana akıl vermekte ve burada hatta benim yazdığım KSE 3. Kongresi'nin tezlerini yüzüme tutmaktadır! Lieberasch yoldaş bütün bunları neden yapmaktadır? Sadece, aşağıdaki sorulara bir yanıt vermekten kaçınmak için: Komünistler, ekonomik mücadelelerde grevlerin önderliğini ele geçirmek için çaba göstermeli midir, göstermemeli midir? Komünistler, grevler sırasında kitleler üzerinde etki uğruna mücadele etmeli midir? Komünistler, sendika yönetimlerinin grev kısıcılığı karşısında, uygun koşullar altında, grevlerin önderliğini özel grev yönetimleri yoluyla ele geçirmeli midir? Komünistler, sendikaları grev kancılardan ve sermayenin ajanlarından temizlemek için çaba göstermeli midir? Her komünist bu soruları olumlu yanıtlar, kendi edilgenliğini birlik üzerine konuşmalarla örten korkak Lieberasch yoldaş ise bütün bu soruları olumsuz yanıtlamaktadır.

Lieberasch yoldaşın yazısından, bağımsız devrimci sendikaların bulunmadığı ülkelerden farklı olarak sendika hareketinin bölünmüş olduğu ülkelerin işçi hareketinin, sermaye karşısında güçsüz olduğu izlenimi çıkmaktadır. Bu doğru mudur? Almanya'da çalışma süresinin uzatılması ve çalışma koşullarının kötüleştirilmesi gerici Alman sendika önderlerinin yardımıyla gerçekleşmedi mi? Alman sendikalarının bugünkü tüm aygıtı, Alman ağır sanayinin ve burjuva devletinin bir acentası değil mi-

dir? Bir komünistin bundan kuşku duymaması gerekir. Eğer bu böyleyse, o zaman Lieberasch yoldaşın aktif bir grev stratejisine karşı argümantasyonunun anlamı nedir? Bunun bir tek anlamı vardır: kitle hareketinin aktif önderliği uğruna mücadeleyi sendika aygıtını ele geçirmemize kadar “ertelemek” isteyen ve bu arada Alman proleter kitleleri içinde cereyan eden süreçleri gözardı eden Alman komünistlerinin pasifliğini haklı çıkarmak.

Lieberasch yoldaşın yazısına daha fazla değinmek istemiyorum ve sadece şunları saptamakla yetiniyorum:

1- Lieberasch yoldaş, grev mücadelesinin sorunları üzerine tüm bilgisizliğini gösteriyor.

2- Kendi pasifliğini, birlik üzerine hamasi nutuklarla örtmeye çalışıyor.

3- Kitlelerden tecrit olmakla korkutuyor ve bu tecrit olmaya karşı en iyi çarenin kendi politikasını Amsterdamlılarınkine tabi kılma olduğuna inanıyor.

4- Grev kırıncıları ve sermayenin ajanlarını sendikalardan uzaklaştırmak istemiyor, çünkü onların çılgınca direnişinden korkuyor.

5- Bana, bu durumda aktif olan kendi kuruntusunun ürünü olarak, her yerde paralel birlikler kurma isteğini yüklemeye çalışıyor.

6- Benim “sendikalara karşı saldırı”ya giriştiğimi iddia ediyor ve burada sendikaları onların grev kırıcı önderlikleriyle karıştırıyor.

7- Bölünmüş sendika hareketinin olduğu ülkelerdeki durum üzerine en ufak bir bilgisi bulunmuyor ve yalnızca kısıtlı ulusal bir deneyime dayanarak bu konuda yargıda bulunuyor.

8- Gereksiz yere Lenin'i tanık gösteriyor. Lenin alıntıları doğrudur, ama Lieberasch yoldaşın bunlarla işi ne?

Son olarak, Lieberasch yoldaşa ve pasif taktiğin diğer temsilcilerine, “parlak” stratejilerini gelecekte Alman gerçekliğinin somut durumuna uygulamamalarını tavsiye etmek istiyorum. Geçerken söyleyelim, Lieberasch yoldaş, metal sanayiindeki çatışma sırasında kendinin ve arkadaşlarının kitle kazanma çizgisini nasıl uyguladıklarını neden anlatmıyor? Alıntılar yapmak yerine İngiltere'deki genel grevi ve maden işçileri grevini, Amerika'daki son grevleri ve kendi ülkesindeki son iki yılın tüm çatışmalarını inceleyip kendi grev stratejisini deneyimler üzerine inşa etmiş olsaydı, bunun üzerine tartışma yürütülebilirdi. Ama Lieberasch yoldaş “genel” gözlemlere boğulduğu için, ortaya bir mücadele stratejisi değil, bir sözler stratejisi çıkmaktadır. Böyle bir uğraşta ise ne Komünist Enternasyonal'in, ne de Alman proletaryasının bir çıkarı vardır.

Moskova, 8 Mart 1928

“Komünist Enternasyonal”

No. 12/1928

Sayfa 664–667

A. LOSOVSKY

DEVRİMCİ SENDİKA HAREKETİNİN ÖRGÜTSEL GÖREVLERİ

KSE'nin her kongresi, Merkez Konseyi'nin her toplantısı, örgütsel sorunlarla uğraşıyor, çünkü bunlar, devrimci sendika hareketinin tüm pratik günlük çalışmasını kapsıyor. Örgüt sorunları kavramının içine hem reformist birliklerde muhalefetin örgütlenmesi ve hem de bağımsız birliklerin inşası, devrimci birliklerle işletmelerdeki işçiler arasındaki bağların biçimleri, işletme ile ülke genel merkezi arasında ilişki sağlama aygıtının yapısı, işletmelerdeki işyeri işçi temsilcilerinin, işyeri sendika temsilcilerinin, delege toplantılarının sorunları, mali sorunlar, yerel birlikler, bölge birlikleri ve merkez arasındaki ilişki, sanayi birliklerinin, birleşik birliğin, tek tek birlikler içindeki seksiyonların ve onların haklarının, birlikler içindeki yardımlaşma kasalarının sorunları, kadınlar ve gençlik arasında çalışma, kitle çalışması için kadroların yaratılması ve eğitimi vs. giriyor.

Sendikaların günlük çalışması içinde, sendikal hareketin örgütsel sorunları genel kavramının içine girmeyen tek bir pratik

sorun bile yoktur. Fakat bütün bu pratik sorunlar genelleştirilip, bunların içinden en önemlileri ve en esaslıları alınırsa, o zaman artık örgütsel sorunlardan değil, **örgütsel politikadan** söz edilebilir.

O halde örgütsel politikamızla izlediğimiz hedef nedir? **Hedef, kitleleri kazanmaktır.** Bizim pratiğimiz, hem tek tek örgüt sorunları ve hem de tüm KSE'nin örgütsel politikası, bu ana hedefe tabidir.

*

Hedefimiz, kitleleri kazanmaktır. Fakat bu hedefe ancak, tüm ilişkiler, mücadele koşulları, sınıflar arasındaki ve işçi sınıfı içindeki güçler dengesi titiz bir şekilde araştırılarak ve pratik çalışma ülkenin özelliklerine ve var olan somut koşullardan doğmuş sendika hareketine uydurularak ulaşılabilir.

Demek ki, örgütsel sorun, son derece somut pratik bir sorundur. Şablonların ve soyut formüllerin en az uygulanabileceği yer de burasıdır. Her ülkenin işçi hareketinin kendi özel yapısı vardır ve bu nedenle bir örgütsel sorun daima, somut koşulların araştırılmasından, örgütsel biçimlerin özgüllüğünün, örgütlü ve örgütsüz işçilerin psikolojisinin, yönetici kadroların düzeyinin vs. araştırılmasından hareket etmek zorundadır. Somut koşulların bu vurgulanması garip gelebilir, ama doğru bir örgütsel taktiğin ve politikanın ağırlık merkezi tam da burada yatmaktadır. **Hedef, kitleleri kazanmaktır, örgütsel biçim bu amacın aracıdır,** ve bundan dolayı, bizi bu hedefe götüren bütün örgüt biçimleri iyidir. Burada amaç, her yerde olduğundan daha fazla aracı haklı çıkarır.

*

Her ülkenin sendika hareketinin örgütsel özelliklerini çözümlmeye ve bununla bağıntı içinde örgütsel çalışmanın planlarını çizmeye kalkarsak, çok ileri gitmiş oluruz. Bu her ülke için ancak tek tek yapılabilir. Her ülkenin sendika pratisyenleri, tüm işçi hareketinin deneyimini genelleştirmeli ve sonra çerçevesi içinde çalışma yürütecekleri örgütsel şemayı saptamalıdır. Her ülkenin örgüt sorunlarını burada ayrı ayrı ele alamayız. Bu, amaca uygun olmadığı gibi, koşullar da buna el vermemektedir. Bizim için önemli olan, uluslararası deneyimden tüm ülkelere uygulanabilecek olan geneli çıkarıp almak ve diğer yandan, belirli bir tipte sendika hareketine sahip ülkelerin işçilerinin karşı karşıya bulunduğu örgütsel sorunları özellikle vurgulamak için, uluslararası sendikal hareketi, en genel biçimleriyle de olsa birkaç gruba ayırmaya çalışmaktır. Her ülkenin işçi hareketinin örgütsel biçimlerinin kendine özgü olması, genel sonuçlar çıkarmanın tamamen olanaksız olduğu anlamına gelmez. Kapitalizm, çeşitli ülkelerin işçilerinin ortak mücadelesi için genel bir temel yarattı ve patronların saldırı biçimleri ve yöntemleri, kendi mücadele kollarımızın inşasında uluslararası işçi hareketinin deneyimlerinden belli kurallar çıkarma olanağı sunmaktadır.

*

Ancak, örgütsel deneyimlerin genelleştirilmesine geçmeden önce, tüm dünya sendika hareketini birkaç ana gruba ayırmaya çalışmak istiyoruz. Sendikal hareketi, işçi sınıfıyla burjuva devlet arasındaki ilişki bakış açısından, devrimci ve reformist kanat arasındaki ilişkiye göre, birlik ya da parçalanmışlık özelliğine göre vs. gruplandırmak mümkündür.

Uluslararası sendika hareketi, genel olarak şu gruplara ayrılabilir:

1- KSE yandaşlarının az çok büyük bir muhalefetin başını çektiği, birleşik sendikal harekete sahip ülkeler (İngiltere’de azınlık hareketi, Birleşik Devletler’de Sendikal Propaganda Ligi, Norveç, İsveç vs.).

2- Örgütlü muhalefetin değil de fraksiyonların olduğu birleşik sendikal harekete sahip ülkeler (Almanya, Avusturya vs.).

3- Reformist ve devrimci genel sendika merkezlerinin olduğu bölünmüş sendikal harekete sahip ülkeler (Fransa, Çekoslovakya, Bulgaristan, Yugoslavya, Romanya, Japonya vs.).

4- Devrimci işçilerin bütün birliklerde faaliyet gösterdiği, ama herhangi bir sendika merkezini yönetmedikleri bölünmüş sendika hareketine sahip ülkeler (Kanada, Arjantin vs.).

5- Birleşik, ama illegal bir devrimci sendika hareketine sahip ülkeler (İtalya vs.).

6- KSE’ye bağlı birleşik devrimci sendika hareketine sahip ülkeler (Çin, Şili, Kolombiya, Sovyetler Birliği vs.).

7- Reformist bir sendika merkezinin yanı sıra dağınık devrimci sendikaların mevcut olduğu ülkeler (Meksika vs.).

8- İşçilerin çok büyük çoğunluğunun örgütlü olmadığı ve işçilerin hiç ya da hemen hemen hiç örgütlü olmadığı sanayi dallarının bulunduğu ülkeler (Birleşik Devletler vs.).

9- Devrimci sendika hareketinin illegal bir karakter taşımak zorunda kaldığı ülkeler (Bulgaristan, İtalya, Polonya, Macaristan, İspanya, Portekiz, Romanya, Yugoslavya vs.).

10- Sendikal hareketin yönetiminin ulusal burjuvazinin elinde bulunduğu ve sendikal hareketin vahşi bir takibata uğradığı ülkeler (Mısır, Türkiye vs.).

Bu sınıflandırma, tam olmaktan uzaktır, ancak sendikal hareketin muazzam çeşitliliğini göstermekte ve yönümüzü bulmamız için bir çıkış noktası oluşturmaktadır.

*

Her devrimci için ortaya çıkan ana soru şudur: Kitleleri nasıl kazanacağız, yani doğrudan işletmelerde nasıl daha sağlam bir şekilde yer edineceğiz? Örgütsel biçimlerin ve sendikaların konumunun muazzam çeşitliliğinden ötürü, yöntemler farklı olabilir ve olmak zorundadır. Ortak görev, en büyük fabrikalara ve en büyük işletmelere girmek, en önemli bölgelerin, sanayi dallarının (kömür, demir, taşımacılık, elektrik, gaz vs.) işçi hareketini elimize geçirmektir. Sendikal hareketin legal olduğu ülkelerde işyeri işçi temsilciliklerinin oluşturulması hedeflenmeli, ilgili işletmelerdeki alt sendika organları (veznedarlık, işyeri sendika temsilciliği vs.) ele geçirilmelidir. Buna ulaşabilmek için, işverenlere karşı mücadelede sürekli olarak diğerlerinden önde olmak, zamanında tavsiyede bulunmayı bilmek gerekir; işçilerin hissettiklerini hissetmek yetmez, özellikle önemli olan, işçi kitlelerinin ruh halini saptamak, formüle etmek ve ona açık bir anlam vermektir.

İşçi hareketinin illegal olduğu bir yerde, işyeri işçi temsilciliği elbette söz konusu olamaz. Burada söz konusu olabilecek tek şey, her işletmede illegal bir sendika grubu oluşturmaktır. Bu grubun kapsamı ve yapısı, somut koşullara bağlıdır. Ama illegal bir grup için işletme yaşantısının hassas bir barometresi olmak özellikle önemlidir. Illegal bir grup, güncel bildiriler, illegal toplantılar, işçilerin bireysel olarak etkilenmesi yoluyla tüm işletmenin kolektif iradesini belirli bir hedefe yöneltmeyi başarabilirse, bir işletmede muazzam bir etkiye sahip olabilir. *Her*

işletme, bizim kalemize dönüşmelidir. Bu, sorunun püf noktasıdır. Zaten işverenlerin sosyal-demokratlarla birleşik cephe içinde komünistleri büyük işletmelerden kovmasının nedeni de budur. Buna yanıt olarak, bizzat sendika hareketinin sözde legal olduğu ülkelerde bile legal, yarı-legal ve illegal yöntemleri kullanarak, büyük işletmelere girmeye yönelik enerjimizi on katına çıkarmalıyız. Bir komünist partisinin ve devrimci birliklerin legal olarak var olduğu ülkelerde (İngiltere, Fransa, Almanya) bile devrimci işçilerin işletmelerde legal olarak ortaya çıkamadıkları göz önünde bulundurulmalıdır. İşverenler, komünist olduklarından kuşkulandıkları işçileri gruplar halinde sokağa atmakta ve reformistler, yalnızca birşey yapmaksızın bakmakla kalmakta, aynı zamanda komünistlerin işletmelerden atılmasına yardımcı olmaktadır.

O halde, büyük işletme enerjimiz için en esaslı başlangıç noktası olmalıdır. Güçlerimizi en önemli işletmelere yönelttiğimizde ise, aynı zamanda dikkatimizi en önemli bölgelere, ekonominin en önemli dallarına yöneltmiş oluruz. Bu, legal, yarı-legal ve illegal sendika hareketinin tüm biçimleri ve tipleri ne olursa olsun, etkimizi genişletme ve pekiştirmenin biricik yöntemi-
 midir.

*

İşletmeleri ele geçirmek, her türlü örgütsel çalışmanın başlangıcının başlangıcıdır elbette. Ama sadece bir başlangıçtır. Önemli olan, daha ileri gitmek, işletmenin sınırlarını aşmak ve ele geçirilen alt organları ortaklaşa eylemler için birleştirmeye çalışmaktır. Birleştirmenin biçimleri ve yöntemleri, işletmelerde hangi birleşme biçimlerinin mevcut olduğuna bağlıdır. Legal işyeri işçi temsilcileri mevcutsa, birleşmenin belirli bir türü

üzerine düşünülmelidir; işyeri işçi temsilcileri yoksa ya da tüm hareket illegal ise, birleşmenin biçimleri tamamen farklı olmak zorundadır. Fakat her iki halde de atılacak ilk adım, aynı tröstün ya da tekelin işletmelerinde çalışan işçilerin birleştirilmesi olmalıdır.

Söylemeye gerek yok ki, işletme ne kadar büyükse, mücadele de o denli zor olacaktır ve birçok durumda tröstün ya da tekelin yöneticileri siparişleri diğer işletmelere aktararak **bir** işletmedeki grevi ezeceklerdir.

Aynı tröste ya da tekele ait farklı işletmelerde ve sanayilerde çalışan işçileri birleştirmenin biçimleri hangileri olmalıdır? Legal koşullar altında, bu birleştirme, özel konferansların düzenlenmesi yoluyla ve her işletmedeki sendika organını mutlaka elde tutmak koşuluyla, tüm tröstün ya da tekelin işçilerini birleştiren özel bir organın yaratılması yoluyla gerçekleşebilir. Eğer işçileri legal olarak örgütlemek mümkün değilse, durum illegal ya da yarı-illegal çalışmaya başvurmayı gerektiren bir durumsa, bu durumda da, aynı tröstün, aynı tekelin işçileri arasında bağ kurmak, çalışmamızın merkezinde durmak zorundadır; çünkü yoğunlaşmış sermayenin saldırısını püskürtebilecek durumda olan bir güç ancak bu şekilde yaratılabilir, başarılı bir mücadelenin gerekli önkoşulları ancak bu şekilde yaratılabilir.

Aynı tröstte ya da tekelde çalışan işçileri birleştirmek, işçilerin mücadele faaliyetini güçlendirme ve pekiştirmenin olanaklarından birisidir. Ama bu, olanaklardan yalnızca bir tanesidir. Ana görev, bir sanayi dalının bütün işçilerini toplu biçimde toparlamak ve olası tüm zorluklardan bağımsız olarak, sanayi birlikleri kurmaktır.

Sanayi birlikleri, her bakımdan çok büyük öneme sahiptir. Burada sanayi birliklerinin önemini kanıtlamamıza gerek yok, ama sanayi birliklerinin inşasının önünde duran zorluklara dikkat çekmek zorundayız. Söz konusu olan, yalnızca **yeniden inşa etmek** değil, aynı zamanda **reorganize etmek** zorunda olduğumuzdur. Burada karşı karşıya olduğumuz şey, halihazırda mevcut olan şekillenmiş sendika örgütleridir, yalnızca önder işçilerde değil, aynı zamanda, ve özellikle önemlisi, işçilerin önemli tabakalarında da görülen belli işletme alışkanlıklarıdır.

Örgütsel politika için en büyük tehlike, sanayi birlikleri sorununun mekanik bir şekilde ele alınmasıdır. Biz sanayi birliklerinden yanayız, çünkü bunlar örgütlü işçilerin gücünü artırıyorlar, ve kitlelerin birleşmesini ve mücadele yeteneğini artırdıkları ölçüde bunlardan yanayız; daha fazla değil. Dolayısıyla en tehlikeli şey, sendikaların inşası sorununu mekanik biçimsel bir şekilde ele almaktır. Eski bir sendika hareketinin sözkonusu olduğu, çeşitli birlikler arasındaki mevcut bariyerlerin belirli bir direşkenlik gösterdiği yerde, birçok yakın birliğin mekanik bir kaynaşması, her zaman yeni örgütün mücadele yeteneğini artırmaz. Durum iyi hesaplanmalı, örgüt biçimlerinin meselenin özünü görmemizi engellememesine dikkat edilmelidir. İşçi kitlelerinin sendikalara eğiliminin az olduğu Fransa'da, birbirine yakın birçok birliğin birleştirilmesi, birleşik örgütü aynı oranda yükseltmez. Neden? Çünkü, kaynaşma, sık sık uzun bir kampanyanın sonucu değildir, büyük bir örgütsel çalışma temelinde değil, basit bir şekilde, basit bir karar sonucu gerçekleşmiştir. Ama bununla, sendikaları sanayiler bazında birleştirmenin ve küçük birlikleri büyük birlikler halinde kaynaştırmanın anlamı çarpıtılmıştır. Zaten, bir yandan en enerjik bir şekilde sanayiler bazında birleşme için çalışıyor olsak da, dikkatimizi kaynaşma-

nın sonuçlarına yöneltmemizin ve daima sonuçların her türlü biçimden ve şemadan daha önemli olduğunu düşünmemizin nedeni tam da budur. Örgütsel politika için en büyük tehlike fetişizmdir; şu ya da bu örgüt biçiminin, belli bir ülke için uygun olduğundan dolayı değil de, sadece bu örgüt biçimi diğerlerinden daha sıkı görüldüğü için tercih edilmesidir. Bunun teorisini yapmak ve üzerinde düşünmek, burada en olmayacak şeydir. *Örgütün biçimi, önemli miktarda kitleyi kapsamak için yeterince kapsamlı, bu kitleleri harekete geçirmek için yeterince esnek, bu kitlelerin inisiyatifini dile getirebilmeleri için yeterince özgür ve bir kitle hareketini yönetebilmek için yeterince güçlü olmak zorundadır.*

*

Böylelikle, aynı zamanda örgüt biçimlerinin görece değeri de ortaya konmuş olmaktadır. Örgüt biçimlerine ilişkin olarak, elbiseler hakkında söylenebilecek şeyler söylenebilir: İnsanlar elbise için değil, elbise insanlar için vardır. Sanayi ilkesi, sendikaların inşası için mutlak bir şey olarak görülebilir mi? Elbette hayır. Hangi örgütlenme biçiminin daha avantajlı olduğu sorunu karara sunulursa, *şu anki durumda* en avantajlı olanın demokratik merkezîyetçilik temelinde inşa edilmiş, tüm sendikaları kapsayan, birleşik, güçlü, sağlam bir örgütte birleşmiş sanayi birlikleri olduğu söylenebilir. Ama bu kesinlikle ideal örgüt biçimi değildir. Tam da şu andaki sermayenin hızlı yoğunlaşma ve merkezileşme, tekellerin ve tröstlerin artan önemi, tüm burjuva devlet aygıtının patron örgütlerine tabi olması dönemi, işçileri birleşik biriminin herhangi yeni biçimleri sorununu ortaya atmaktadır. Ekonomideki şiddetli değişimler ve güçlerin maksimal biçimde yoğunlaştırılması ihtiyacı göz önünde bulundurulduğunda, sanayi birlikleri değil, sanayi seksiyonlarına sahip tüm sen-

dikaları kapsayan birleşik örgüt en iyi örgüt biçimi olarak görünmektedir. Böyle bir örgüt KSE saflarında mevcuttur: Çekoslovakya Uluslararası Tüm Sendikalar Birliği.

Birleşik büyük örgüt yandaşlarının işlediği hata, onların bu örgüt biçiminden yana olmaları değil, tam tersine, verili gelişme aşamasında örgütsel geçiş biçimlerinin gerekliliğini hesaba katmamalarıdır. Sermayeye karşı mücadele için güçlerin yoğunlaştırılmasında, sanayi seksiyonlarına sahip birleşik büyük bir birliğin Fransa için, Çekoslovakya için, Almanya için, İngiltere için ileriye doğru atılmış dev bir adım olduğundan kuşku duyulabilir mi? Birleşik büyük bir birliğin, işçi sınıfının elinde güçlü bir silah olacağından kuşku duyulabilir mi? Bu, işçi cephesinin şu ya da bu kesitindeki saldırıları püskürtmek amacıyla tüm işçi sınıfını ve özellikle de onun tayin edici kollarını her an mücadele için seferber edebilirdi. Ama birleşik birliğin bu rolü oynayabilmesi için, işçilerin milyonlarca kitlesini kapsaması gerekir ve bugüne kadar hiçbir birleşik birlikte durum böyle olmadı. Neden? Çünkü tek tek işçilerin kendi dar dallarıyla, kendi üretimleriyle bağları hâlâ çok büyüktür. İşçiler, kitle itibarıyla, sanayiden çok kendi dar dallarına, bütünüün çıkarlarından çok sanayiye bağlıdırlar — ve bundan ötürü onları bir örgüt biçiminden diğerine götürmek gerekir. Sendikaların sanayiler bazında inşası basamağı atlanmamalıdır. Şu anki aşama için bu basamak, ileriye atılmış muazzam bir adımdır. Bundan dolayı, birleşik büyük örgüt hiç kuşkusuz ideal örgüt olsa da, tam da bu çizgi hızlandırılmıdır.

Yani biz bu örgüt biçimini ilkesel olarak reddetmiyoruz, bilakis, pratik mülahazalardan yola çıkarak, birleşik birliğin şu an geniş kitleleri kapsamak için henüz çok dar bir biçim olduğu; ama bunun, işçiler sanayiler bazında birleşip, en geniş kitleler

için güçlerini daha da yoğunlaştırmanın, sermayeye karşı mücadele için daha kapsamlı bir birleşmenin zorlayıcı gerekliliği ortaya çıktığında, örgütsel inşa yolunda bir sonraki basamak olduğu görüşündeyiz.

Bir dizi ülkede proleter devrimin zaferinden sonra, devrim büyük kitleleri seferber edip sendikalara çektiğinde, onları yalnızca sermayeye karşı mücadele sorunuyla değil, aynı zamanda sosyalist inşanın gerekliliğiyle de karşı karşıya bıraktığında, bu yeni örgüt biçimi daha da güncelleşecektir. Fakat bunlar, daha gelecek aşamalardır; şu anda, verili durumda, özellikle de lonca sisteminin bütün zaaflarını daha henüz aşmamış dağıntık sendika hareketi koşullarında, mutlaka sanayi birliklerinin oluşturulmasına çalışılmalı; daha ideal de olsa, sendika hareketinin ancak yarın sözkonusu olacak örgütsel biçimlerine nazaran buna öncelik verilmelidir.

*

Daha önce de söylediğim gibi, örgütlenme sorunları, yürüyen günlük pratiğe ilişkindir. Günlük pratik açısından ise, devrimci işçilerin, KSE yandaşlarının nasıl örgütlendiği birinci dereceden öneme sahiptir. Yolumuza çıkan zorluklar nelerdir? Bunlar, KSE yandaşlarının bir dizi ülkede reformist birliklerin içinde bulunmasından ve bundan dolayı bizim yalnızca sendika hareketinin nasıl inşa edilmesi gerektiğiyle değil, aynı zamanda, esas olarak, muhalefetin nasıl yapılanmış olması gerektiği, reformist birlikler içinde nasıl çalışmak gerektiği ve kendi güçlerimizin birleştirilmesinde karşı karşıya bulunduğumuz pratik somut görevlerin nasıl uygulanması gerektiğiyle de uğraşmak zorunda kalmamızdan kaynaklanan zorluklardır. Burada da şablonculuğa izin verilmemelidir. Şeyleri oldukları gibi alırsak, önümüzde en büyük çeşitlilik durmaktadır. Bazı ülkelerde (İn-

giltere) muhalefet bireysel ve kolektif üyelik ilkesi üzerine kuruludur ve mücadelesinde ve faaliyetinde bir dizi örgüte dayanmaktadır. Tüm muhalefet birleşik sendika hareketi içinde bulunmaktadır. Diğer ülkelerde (Birleşik Devletler) muhalefet bireysel ve kolektif üyeliğe de dayanmaktadır, ama muhalefetin temel resmi sendikaların hem içinde hem de dışında bulunmaktadır, yani muhalefet aynı zamanda işçilerin hem örgütlü ve hem de örgütsüz kesimine dayanmaktadır.

Üçüncü bir grup ülkede (Hollanda, Almanya, Avusturya) muhalefet, ülke çapında örgütlü değildir. Yalnızca bireysel disiplin, irade ve eylem birliğiyle birbirine bağlıdır; muhalefete sempati duyan örgütler birbirleriyle anlaşma içinde hareket etmektedir, ama örgütsel bağlarla bağlanmış durumda değildir.

Şimdi, bütün bu biçimlerin içinde en iyisi hangisidir? Bu soruya, ancak her ülkedeki durumu, işçi hareketi içindeki güçler dengesini vs. inceleyerek yanıt verebiliriz. Nasıl ki bir bütün olarak sendika hareketi için ideal bir biçim yoksa, muhalif sendika hareketi için de ideal bir biçim düşünmek zordur. Muhalefetin örgütlenme biçimi ve yöntemi somut duruma bağlıdır ve görev, her şeyi aynı kaba koymak değil, örgüt biçimlerini çalışmanın içeriğine ve karakterine, etkimizin genişlik derecesine vs. göre ayırtmaktır.

Bu nedenden ötürü, muhalefeti örgütlemenin en ideal biçiminin ne olduğu sorusuna şu yanıtı vermek zorundayız: *Muhalefeti örgütlemenin en iyi biçimi, sermayeye, burjuva devlete ve reformizme karşı mücadelede bize mümkün olduğunca çok sayıda işçiyi kazanma olanağı veren, reformistleri örgütlerden atma ve örgütleri birbiri ardına kazanma olanağı veren biçimdir.*

*

Örgütsel çalışmamız alanında şu anda dikkatimizi üzerine yoğunlaştırmamız gereken en önemli şeyin ne olduğu sorulursa, buna verilecek yanıt, sendika hareketinin birleşik olduğu, KSE yandaşlarının reformist örgütler içinde bulunduğu ülkelerde **en önemli sorun sendika hareketinin demokratikleştirilmesi, reformist sendikalar içinde var olma hakkı mücadelesidir.**

Bu sorun, şu anda en büyük ivediliğe sahiptir. Sermayenin devrimci işçilere karşı baskısına paralel olarak, reformistlerin baskısı da artmaktadır. Her köşede tüm dünyaya ne kadar demokrat olduklarını ilan eden reformistler, sendika aygıtını sıradan üyelerin inisiyatif ve düşünce özgürlüğünü bastırmanın aracına dönüştürüyorlar. Reformist sendika hareketinin yönetici çevreleri için büyük sendikalılar kitlesi sadece, üye aidatı ödesinler diye vardır. Sendika üyeleri geleneklerin etkisinden kurtulmaya ve bağımsız bir çizgi izlemeye çalışmaya başlar başlamaz, sendikaların demokratik hakları yöneticiler için istenmeyen sonuçlar yaratır yaratmaz, bütün sendika tüzükleri bir yana atılmakta ve devrimci işçilere saldırı, onların işletmelerden kovulması, sendikalardan atılması vs. başlamaktadır.

Reformist önderlerin alışılmış mücadele yöntemi, sendikalardan ihraçtır. Bu ihraç, bazı ülkelerde tutuklamalarla aynı zamanda ve paralellik içinde gerçekleşir, diğer ülkelerde muhalif örgütleri yıkmamanın çıkış noktası olarak hizmet eder. Her iki halde de sorunun eksenini, sendika üyelerinin önderlerinden farklı görüşte olma hakkıdır.

Zorluk, sendika hareketi içinde oldukça çok sayıda ve güçlü bir sendika kastının oluşmuş olmasında yatmaktadır. Her ülkenin sendika bürokrasisi, proletaryanın saflarından geldiği ve

böylece belli alışkanlıklara, pratik bilgiye, sözleşme görüşmeleri yürütmekte deneyime vs. sahip olduğundan ötürü güçlüdür. Sendika bürokrasisi, esas olarak, mücadele yürütmeye değil, görüşmeler yapmaya uygundur. Kitleler harekete geçtiğinde, korkuya kapılır. Devrimci işçilere kötü davranması bundandır. Sendika bürokrati, yasalarla ve yasallıkla barış içinde yaşamak isterken, devrimci işçi, hem burjuva ve hem de reformist yasallığa baş kaldırmak zorundadır. Sendika bürokrati, her devrimci işçide, tüm gelenekleri ve tüm alışkanlıkları çiğneyen bir insan görür. Bir kitle eyleminin, bir kitle mücadelesinin bir bütün olarak görüşme uzmanlarını gereksiz kılabileceğinden korkar. Her durumda barışçıl bir uzlaşmayı tercih eder. Kendini kitlelerin önderi olarak değil, onların işlerinin avukatı olarak görür. Bir sendika bürokratinin bir avukatla bu kadar çok ortak yönünün olmasının sebebi budur. Avukat, müvekkillerini savunur, müvekkillerin de edilgen davranması gerekir. Müvekkil ne kadar edilgense, hukuk açısından o kadar iyidir. Modern sendika bürokrati da işçilere aynı şekilde davranır. Kendini işçilerin ebedi temsilcisi olarak görür ve işçilerin çıkarlarını onlardan iyi bildiğinden emindir. İşçilerden yalnızca güven değil, aynı zamanda sürekli itaat de ister; iyi eğitilmiş patronla düşüp kalkmak için onları fazlaca eğitimsiz ve anlayışsız görür ve bundan dolayı, onları dolaysız eylemlerden alıkoymaya çalışır. Sendika bürokrati, hakem kurullarının, her türlü hukuki mercilerin ilkesel yandaşıdır. Kitle hareketleri, nasıl sonuçlanabileceklerini kimse bilemediğinden, onu büyük telaşa düşürür; ayrıca, kitle eylemleri sırasında kendisine iş de düşmemektedir. Sendika bürokrati, bir grev sırasında kendini arka plana itilmiş hisseder, öyle ya, sorunları başka bir şekilde ele alan, patronların anlayışına değil kitlelerin eylemine hitap eden, sorunların çözümünü hakem kurullarında değil kitlelerin dayanışmasında ve devrimci baskısında arayan

yeni kişiler ortaya çıkmaktadır. Bütün bunlar, son derece yeni, karmaşık ve huzursuzluk vericidir.

Bürokrat, bundan ötürü, böyle mücadele yöntemlerine karşı çıkar. Kısıtlı bir insan olduğundan ve bir darkafalının kısıtlı bakış açısına sahip olduğundan, işçi kitlelerini isyana sürükleyen nedenleri anlayamaz; ortalama vatandaş gibi düşünür: Suçlu komünistlerdir, “kışkırtıcılar”; “barışçıl” örgütünü isyancı unsurlardan temizlemeye çalışarak, kışkırtıcıların, komünistlerin üzerine yürür. Bürokrat, sessizlik ister ve bundan dolayı ölünceye kadar kendi konumunu güvence altına almaya çalışır.

Sendika gangsterlerinin ve çapulcuların en berbat türü olan Amerikan tipi sendika bürokratlarından söz bile etmiyorum. Ama sendika bürokrasinin bu türünün Avrupai çeşidini de alsak, bunların şu anda işçi hareketinin büyümesinin ve gelişmesinin önündeki ana engeli oluşturduklarını görürüz. Tam da bundan dolayı, sendika bürokratlarıyla egemen sınıflar arasında barış ve uyum hüküm sürmektedir, tam da bundan dolayı Amsterdamlılar her tarafa hüsnükabul gören konuklardır, tam da bundan dolayı sendika memurları bugün kapitalist rasyonalizasyonun ve kapitalist onanın ana dayanaklarını oluşturmaktadırlar.

Peki, şimdi devrimci kanat üzerindeki sürekli baskıya karşı ne yapılmalıdır, ihraçlara karşı hangi girişimlerde bulunulmalıdır? Sendika hareketinin normal gelişmesini güvence altına almak için hangi önlemler alınmalıdır? Sendika bürokrasinin şu anda tüm işçi hareketini kemiren asalak bir ura dönüştüğü tamamen açıktır. Sendika bürokratu, sıradan sendika üyelerinin bugün henüz sahip olduğu kısıtlı hakların bile kaldırılmasından yanadır. Bundan dolayı, sendika kitlelerinin kendi çizgisini uygulama hakkı, yağlanmış, burjuvalaşmış sendika bürokratlarının gö-

revden alınması, yerel birliklerin merkezi birliğe karşı haklarının genişletilmesi vs. için, sendika demokrasisi için amansız bir mücadele yürütmeliyiz.

Kısaca, sendika demokrasisi sorunu, şu anda ön plana çıkmaktadır. Sendika demokrasisi temelinde, ihraç dalgasına karşı bir direniş örgütlenebilir, örgütler içinde kendi görüşünü savunma hakkı güvence altına alınabilir ve işçi hareketi, uluslararası proletaryanın bünyesini kemiren ve zayıflatan asalaklardan korunabilir. Peki ama sendika bürokrasisi sendikal demokrasiyi ayaklar altına almaya devam eder ve onların davranış çizgisini eleştirmeye cesaret eden herkesi atarsa ne yapmalı?

*

Her şeyden önce, bütün reformist birliklerde yeni bir ihraç ve baskı dalgasıyla karşı karşıya bulunduğumuza işaret etmek gerekir. Sendika bürokratlarının bu konuda her zaman diğer meslektaşlarının önünde gittiği Almanya'da ihraçlar, başlamış bulunmaktadır. Peki, şimdi ne yapmak gerekir? Yalnızca iki yol vardır: birincisi, görüşlerinden vazgeçmek ve böylesine bir teslimiyet sayesinde ihraçtan kurtulmak; ikincisi, baskılara rağmen sendikalarda demokrasi mücadelesini sürdürmek. Teslimiyet yolu, bizim yolumuz değildir. Soyut bir birlik adına devrimci taktik için mücadele hakkında vazgeçmek, birliği zincire, deli gömleğine dönüştürmek anlamına gelir. Teslimiyet taktiğini izlemek isteyen, mücadeleye hiç başlamasın, tersine barışçıl ve sakın bir şekilde köşesinde oturup, kendini komünist ya da KSE yandaşı olarak adlandırmasın. Geriye diğer yol kalıyor: sendika bürokrasisinin keyfilğine karşı örgütlü mücadele yöntemi. Buna nasıl başlamalı? En büyük işletmelerde ve sanayi dallarında tutunmalı, sendika üyelerinin haklarına yönelik her saldırıyı ge-

niş kitlelerin bir sorunu haline getirmeli, bütün işçileri gerekçesiz ihraçların tartışılmasına çekmeliyiz. Atılanlar, keyfiliğe boyun eğmeli, toplantıları ziyaret etmemeli, seçimlerde adaylığını koymamalı mıdır vs.? Kesinlikle değil. Yerel bir birliğin ya da kartelin işçilerinin çoğunluğu bir ihracın haksızlığını görmüşlerse, merkezi kurumların kararlarını uygulamayı reddedebilirler. İhraçlar konusunda en tehlikeli şey, sonsuz hukuki tartışmalara girmektir; böylelikle büyük bir politik sorunun yerine eziyet verici çarpıtmalar geçirilir. İhraçlara karşı direnişi örgütlemek gerekir. Ne kadar çok birlik ve kartel ihraçlara karşı olursa, protesto kampanyası ne denli büyük, tabandan baskı ne kadar enerjik olursa, azgınlaşmış sendika bürokratları da o kadar çabuk bir şekilde bir direnişle karşı karşıya bırakılabilir. Esas mesele, yıldırganlığa kapılmamak ve reformist birliğin kendisinin bizim için hiçbir değeri bulunmadığını, tersine içinde kitleler bulunduğu ölçüde bir öneme sahip olduğunu unutmamaktır.

Kitleler sendika bürokratlarını değil de bizi izlediğinde, satılmış önderliğin keyfiliğine boyun eğmek bir cinayet olur...

*

Bağımsız devrimci birliklerin bulunduğu ülkelerde (Çekoslovakya, Fransa, Şili, Kolombiya vs.) örgütsel çalışmanın görevi, bu devrimci birlikleri en geniş ölçüde pekiştirmektir. Bu ülkelerde, yukarıda sözü edilen belli örgütlenme yöntemleri de uygulanmalıdır. Büyük işletmeleri, tayin edici sanayi dallarını, en önemli bölgeleri kazanmanın yanı sıra, bu ülkelerde, burada daha yakından bakmamızı gerektiren bir dizi özgül örgütlenme görevi bulunmaktadır. Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir ki, Fransa, Çekoslovakya, Şili ve Kolombiya'daki örgüt çalışmasının zorunlu olarak farklı karakterlere sahip olması gerekir.

Fransa'da topu topu yüzde 10 örgütlü işçi bulunmaktadır. Bundan ötürü, bu ülkede esas örgütsel çalışma, doğal olarak, örgütsüzlerin kazanılması olmak zorundadır. Çekoslovakya'da durum biraz farklıdır. Burada, tayin edici sanayi dallarında, büyük işletmelerde ve fabrikalarda halihazırda sosyal-demokratlar ve nasyonal-sosyalistler ipleri elinde bulundurmaktadırlar; bundan dolayı burada, örgütsüzleri örgütlemenin yanında dikkatimizi, reformist ve milliyetçi örgütlerde bulunan işçileri kazanmaya yoğunlaştırmak zorundayız. Devrimci bir sendika hareketinin mevcut olduğu Şili'de durum daha da farklıdır, burada birlikler muazzam bir rol oynamalarına rağmen, örgütsel açıdan henüz zayıftır. Aynı şey Kolombiya için geçerlidir.

Bu az sayıdaki örnek, devrimci sendika hareketinin her ülkede kendi özgül örgütsel görevlerine sahip olduğunu kanıtlamaktadır; bununla birlikte, bütün bu örgütlerin pekiştirilmesi, alt organlardan başlayarak, fabrikalarda ve işletmelerde başlamak zorundadır. Devrimci örgütlerimizde, aşılması gereken önemli bir üye iniş çıkışı bulunmaktadır. Bu, ilgili paralel reformist örgütlerde istikrarsız bir üye mevcudunun olmadığı anlamına gelmez. Bu iniş çıkış orada da bulunmaktadır. Fakat zaaflarımızı gizlememiz için hiçbir neden yoktur, tam tersine, bu mevcut iniş çıkışına karşı mücadele başlatmalı ve devrimci sendikalara mensup işçileri orda tutmanın yöntemlerini aramalıyız. Fransa Üniter Emek Konfederasyonu, bu ara bu sorunla uğraştı; Çek devrimci sendika hareketi de bu sorunla uğraşmak zorunda kalacaktır. Latin ülkelerindeki istikrarsızlık daha güçlüdür, çünkü bu ülkelerin sendika hareketi başka bir ilke üzerine kurulmuştur, kendine ait özel bir destek fonuna sahip değildir ve bu nedenle sıradan işçiler için daha az bir çekim gücüne sahiptir. Latin ülkelerindeki sendika hareketinin bu özelliği bertaraf edil-

melidir. Diğer yandan, Cermen ülkelerinde, destek kasaları ilkesinin aşırı abartılmasını görüyoruz. Bu abartma, yer yer, uygun bir durumda dahi, parasızlıktan dolayı greve gitmenin reddine yol açmaktadır.

Bütün bu zaafılar aşılmalı ve tüm devrimci sendika hareketimiz, kökleriyle doğrudan işletmelere ulaşacak, geniş kitlelerin nabzını tam olarak hissedecek ve işçi sınıfının geniş kitleleri içinde cereyan eden süreçlere tepki gösterecek şekilde reorganize edilmelidir. Bütün felsefenin anlamı budur.

*

Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerle Doğu ülkeleri sorunu, başlı başına bir bölümdür. Buralarda genç fakat, duyulmadık sömürü ve baskı sonucu daha ilk adımından itibaren devrimci bir karaktere sahip olan bir işçi hareketi bulunmaktadır. Bu ülkelerdeki en basit grev devrimci bir eylemdir, bundan ötürü emperyalistler, yerli burjuvaziyle ortaklık içinde, genç sendika hareketine en vahşi baskılarla saldırmaktadırlar. Fakat bu ülkelerin (Çin, Hindistan, Endonezya vs.) köylü karakteri ve küçük sanayinin önemli ölçüde gelişmesi sonucu, işçi sınıfı, bir yandan köyle ve diğer yandan küçük zanaatla sınıksı bağlıdır. Bunun sonucu olarak sendikaların örgütlenme biçimleri özgül özellikler göstermekte ve aşırı bölünmüşlükle karakterize olmaktadır. Örneğin, Çin’de, aynı sanayi dalında yüzlerce birlik ve birlikçiği görmek mümkündür. Her işletme kendi özel birliğinde örgütlenmiştir. Ülkenin çeşitli kesimleri arasındaki bağlantı yetersizliği ve hareketin genç olması sonucu, sanayiler bazında tüm Çin çapında federasyonlar daha henüz oluşum aşamasındadır. Sendikalar işçileri, yarı zanaatkârları vs. kapsamaktadır. Çin sendika hareketi genelde, örgütsel açıdan son derece renkli bir

tablo sunmaktadır. Elbette, Çinli yoldaşlar uzun süre örgütsel çalışmayla ilgilenme olanağına sahip değillerdi, çünkü birlikler devrimci mücadelenin ileri karakollarıydı, ve ilk darbeler devrimci sendikalara indirildi. Şu anda illegaliteye itilmiş bulunmaktadırlar, fakat kızıl bir birliğe mensup olmak ölüm cezası tehdidi altında bulunmasına rağmen, illegal birlikler genişletilmeye devam etmektedir.

Uzak Doğu'nun endüstriyel olarak en gelişmiş ülkesi Japonya'da sendika hareketi son derece bölünmüş durumdadır. Japonya'da, şu ana kadar, henüz ulusal çapta bir sanayi birliği bulunmamaktadır. Birlikler esas olarak ilkönce yerel bir karaktere sahiptir. Mevcut üç sendika merkezi (bir sol, bir ortayolcu ve bir sağ merkez), işçilerin ancak çok önemsiz bir bölümünü birleştirmektedir. Burada da sendika hareketinin karakteristik özelliği, olağanüstü bölünmüşlük, merkezden yoksunluk, sanayiler bazında ülke federasyonlarının ve ulusal çapta birlikle sendikalar birliğinin yokluğudur.

Tüm-Hindistan Sendika Kongresi'nin varlığına rağmen çalışmanın ağırlık noktasını yatay bölge federasyonlarının oluşturduğu Hindistan'da da aynı tablo ortaya çıkmaktadır. Burada, emperyalist Japonya'yı, yarı-sömürge Çin'i ve sömürge Hindistan'ı saymakla yetiniyorum. Dünya güçleri sistemi içinde aldıkları farklı yere, kapitalist gelişme derecelerinin farklılığına, proletaryalarının özgül ağırlığındaki farklılığa rağmen, bu ülkelerde sendika hareketinin inşasında aynı özellikleri görüyoruz, bunlar bu ülkelerdeki sendika hareketinin geç ortaya çıkmasıyla açıklanabilecek özelliklerdir.

Türkiye ve Mısır'ın sendika hareketinde kendine has bir özellik gözlemlenebilir. Bu ülkelerde, ortaya çıkan devrimci

sendika hareketi, şu anda kendi sendikalarını kurmaya çalışan ve bunlarla işçi sınıfını kendisine çekmeyi düşünen ulusal burjuvazi tarafından bastırılmıştır. Bir yandan Mısır ve Türkiye'deki, diğer yandan Hindistan, Çin, Japonya ya da Endonezya'daki örgütlenme çalışmasının, somut durumun ayrıntılı bir araştırmasını ve her ülkenin özelliklerine uygun yöntemlerin kullanılmasını gerektirdiği açıktır. Tam da bundan dolayı, Avrupa ve Amerikan sendika hareketinin örgütlenme biçimleri, mekanik bir şekilde Çin, Japonya, Hindistan, Endonezya, Filipinler, Türkiye, Mısır vs.'nin sendika hareketine aktarılamaz. Böyle mekanik bir aktarma, bizim gerçek ve somut yaşamı zorla bir şemanın çerçevesine sokmamız anlamına gelir ki, bu da ancak başarısızlığa götürebilir.

*

Amsterdamlılar, KSE yandaşlarına sık sık sadakatsizlik ve çok sert eleştiri suçlaması getirmekte ve bunu da tüm ihraç taktiklerinin çıkış noktası yapmaktadırlar. Her şeyden önce de sadakatsizlik. İşverenlerle ortaklık içinde bizleri fabrika ve işletmelerden atanlara, burjuvaziyle birleşik cepheyi devrimci işçilerle birleşik cepheye tercih edenlere, polis ve ajanlarla birlikte devrimci sendikaları ezenlere karşı sadık olmamız için hiçbir neden görmüyoruz. Bugünün özelliği, sınıf mücadelesinin sendika örgütlerinin bağrında yürümesidir. KSE yandaşlarıyla Amsterdamlılar arasındaki mücadele bir sınıf mücadelesidir, bundan dolayı, her tarzda yok edilmek istenen devrimci sendikalardan sadakat talep etmek gülünçtür. Sert eleştiri suçlaması da en az bunun kadar gülünçtür, hele de işçi kitlelerinin çıkarlarına ihanet gerçeğinin basitçe tespiti sert eleştiri olarak adlandırılıyorsa. Buradan şu örgütsel sonuç çıkarılabilir: Biz, sınıf mücadelesini reformist örgütlerin *içinde* ve *dışında* yürüttüğü-

müzden, düşmana gerekli direnişi gösterebilecek şekilde örgütlenmek zorundayız. Bunu ise ancak saflarımızda en sıkı disiplini uyguladığımızda sağlayabiliriz. Ve bizde tam da bu eksiktir. İşte bazı örnekler:

1- KSE yandaşlarının hepsi sendikalara, hatta devrimci sendikalara dahi üye değildir;

2- reformist birliklerdeki KSE yandaşlarının hepsi orada aktif olarak çalışmamaktadır;

3- KSE yandaşlarının hepsi devrimci disiplinin reformist disiplinden daha önemli olduğunu düşünmemektedirler;

4- enternasyonal disiplinin hangi öneme sahip olduğu konusunda KSE yandaşlarının hepsi kafa yormamaktadır.

Bütün bunların, aynı zamanda *sınıf uğruna bir mücadele olan sınıf mücadelesinin* gittikçe acımasızlaşmasıyla; mücadele ne kadar acımasız olursa, saflarımızdaki iç birliğin ve disiplinin de o denli güçlü olması gerektiğiyle ilişkisini kurmak gerekmektedir, aksi takdirde işçi sınıfının çoğunluğunu asla kazanamayız.

*

Proletarya birlik için değil, birlik proletarya için vardır — ve buradan, proletaryanın örgütsüz kesimine özel bir dikkat sarfetmek gerektiği sonucu çıkar. Bazı ülkelerde (Birleşik Devletler) işçilerin ezici çoğunluğu örgütsüzdür, birçok birlik dağılmak üzeredir, ayrıca Zenciler birliklere alınmak istenmemektedir. Bu koşullar altında, işçilerin örgütlü olmadığı sanayi dallarında yeni birliklerin, özellikle de Zenci birliklerinin oluşturulmasına geçilmelidir. Yeni birlikler örgütlemenin karşısında dev

zorluklar (polis, yargı, sendika bürokrasisi vs.) durmaktadır, fakat bunları mutlaka aşmak gerekmektedir. Burada şu soru ortaya çıkabilir: bu birlikler, nerede ve nasıl örgütlenmelidir? Ama bu, somut durumun bir sorunudur. Bu, kesinlikle hemen bütüne yönelmek, bütün örgütsüz sanayilerde derhal birlikler yaratmaya başlamak gerektiği anlamına gelmez. Hayır. Güçlerimizi planlı olarak dağıtmalıyız; aksi takdirde tüm örgütlenme çabalarını bir fiyaskoyla sonuçlanabilir. Örneğin, Maden İşçileri Birliği dağılmak üzeredir; buna rağmen KSE yandaşları, maden işçilerinin çoğunluğunun örgütsüz olduğunu bilmelerine rağmen, buradan yeni birliklerin kurulmasına geçmeye kesinlikle karar veremezler. Maden işçileri, eski birliğin dağılmış olduğu bölgelerde her türden konferans düzenliyorlar, fakat hiçbir konferans herhangi bir örgütsel iz bırakmıyor. Örgüt olmadan, yalnızca ajitasyonla ise bir yere varmak mümkün değildir.

*

Başından beri niyetim, derinlemesine tüm örgütsel sorunlara girmek değildi, bunun için burada bir nokta koyabiliriz. Elbette, Uluslararası Propaganda Komitelerinin faaliyetini, birliklerin ve azınlıkların mali durumunu, faşist ve sağ birliklerde çalışına yöntemlerini, uluslararası eylemlerin örgütlenmesini, devrimci birlikleri ve uluslararası sekretaryaları vs. de ele almak gerekirdi. Fakat bütün bu sorunlar basınıımızda zaten tartışılmış bulunuyor. *Bir* makale çerçevesinde her konuda herşeyi söylemek mümkün değildir. *Esas mesele, örgütsel fetişler ve putlar yaratmamak ve hedefe, kitleleri kazanmaya giden bütün örgüt biçimlerinin iyi olduğunu unutmamaktır. Hiçbir zaman kitlelerden kopmamalı ve önderlik yapmak isteyen ne kitlelerin gerisinde kalması ne de başını alıp gitmemesi gerektiği gözönünde bulundurulmalıdır. En büyük işletmelere, en tayin edi-*

ci sanayilere ve bölgelere yerleşmeli ve hiçbir şeyden çekinmeden kazanılmış pozisyonlarımızı savunmalıyız. Sınıf düşmanının yalnızca reformist sendikaların dışında değil, aynı zamanda içinde de olduğunu unutmamalı ve buna göre davranmalıyız. Sendika üyelerinin haklarına yönelik saldırılara karşı enerjik direniş göstermeli ve, birliğin amaç değil, amaca ulaşmak için bir araç olduğunu unutmadan, ihraç taktiğini bütün güçlerimizi kullanarak altetmeliyiz. Burjuva ve reformist sınıf düşmanlarımız ne derse desin, ne yaparsa yapsın, yolumuzdan şaşmadan güç toplamalı, devrimci birlikleri ve azınlıkları bütün enerjimizi kullanarak güçlendirmeli ve kendi yolumuzda gitmeliyiz. Esas mesele, amacın kitleleri kazanmak olduğunu ve tüm örgütsel çalışmamızın bu amacın aracı olduğunu unutmamaktır.

“Komünist Entemasyonal”,

No. 11/1928, Sayfa 589–603

HUMBERT DROZ

SENDİKA SORUNU ÜZERİNE RAPOR

(KEYK IX. Plenum Toplantısına sunulmuştur)

Yoldaşlar, bugünkü açıklamalarımda Sendika Komisyonu görüşmelerinin tümünden (6 oturum) taktiğimizin ve bundan sonraki çalışmamızın özsel çizgilerini öne çıkarmakla yetineceğim.

Sendika Komisyonundaki çalışmanın izlenmesindeki dikkat, sanıyorum, partilerimizin yönelimindeki belli bir değişimin işaretidir. Sendika sorunu artık tali birşey olarak görülüyor, bilakis işçi sınıfının yeni bir muazzam mücadeleler döneminin, gittikçe daha büyük işçi kitlelerini kapsayan, gittikçe daha kesin siyasi karakter alan yeni bir ücret hareketleri döneminin yaklaştığı her parti için açıktır. Partilerimiz işçi sınıfının günlük iktisadi mücadelelerine gittikçe artan bir dikkat göstermenin kendilerinin acil görevi olduğunu kavramaktadırlar.

Uluslararası durum, kapitalist sınıfın egemenliğini sağlamlaştırma doğrultusundaki çabalarıyla özsel bir değişikliğe uğra-

dı. Kapitalistler sınıfının bu stabilizasyon çabalarını 7. Plenumda “rasyonalizasyon” olarak adlandırdık. Bu birçok yönde cereyan etti: 1) Tröstleşme, ulusal ve uluslararası karteller oluşturma ve sermayenin bütün güçlerini endüstriyel dev işletmelerde toplamak amacıyla küçük işletmeleri feda etme yoluyla kapitalist güçlerin yoğunlaştırılması, bu belli oranda iç kapitalist yapının değişmesini de beraberinde getirdi. 2) Rasyonalizasyon hem de daha büyük oranda, teknik güçlerin mükemmelleştirilmesi yönünde de cereyan etti. 3) Rasyonalizasyon gittikçe ve daha büyük oranda işçi sınıfına karşı saldırı biçiminde cereyan etmektedir: çalışma süresinin uzatılması, ücretlerin düşürülmesi, emek üretkenliğinin artırılması, yani işçi sınıfının artan sömürsü.

Kapitalist güçlerin yoğunlaşması süreciyle bağ içinde, onların devletle gittikçe daha sıkı iç içe geçtiğini tespit edebiliriz. Kapitalist devlet her zamankinden daha açık olarak büyük sanayi tröstlerinin, genel olarak büyük sanayinin bir yürütme organıdır.

Bu durumun diğer bir özelliği, gerek burjuva muhafız alayları tarafından, gerekse işçi sınıfından güçler tarafından; sarı sendikalar, faşist sendikalar, grev kırıci örgütler tarafından grev kırıclılığın örgütlenmesidir.

Kapitalistler, sonunda neredeyse bütün ülkelerde sanayinin kapitalist stabilizasyonu ve rasyonalizasyonu yararına reformist ve sosyal-demokrat önderlerin aktif desteğini aradılar ve buldular.

Hakeza reformist örgütler içinde de, taktiğimizde hesaba katmamız gereken bazı değişiklikler ortaya çıkmaktadır. Burada herşeyden önce, burjuvazinin sanayinin rasyonalizasyonu üzerinde çalıştığı ve aynı zamanda iş ücretlerine bir saldırıya giriş-

tiği bütün büyük emperyalist devletlerde, reformist önderlerin açık bir şekilde rasyonalizasyondan yana, kapitalist rejimin stabilizasyonu yararına kapitalist güçlerle birlikte hareket etmekten yana tavır koymuş oldukları olgusu dikkate alınmalıdır. Bunu Fransa'da Jouhaux tarafından yorumlanan CGT programında görmekteyiz. Almanya'da Leipart aynı doğrultuda rasyonalizasyondan yana yazılar yazdı. İngiliz sendika liderlerinin "sanayi barışı" sorunundaki tavrı da bundan başka bir anlama gelmiyor.

Yani sınıf işbirliği açık seçik dile getiriliyor ve örgütleniyor. Bu, kısa süre önce Genel Konsey ile büyük sanayi arasında görüşmelerin yapıldığı İngiltere'de özel bir biçim aldı. Fransa'da ifadesini; hükümet üyeleri, en önemli sanayi dallarının temsilcileri ve reformist örgütlerin önderlerinin sosyal ve ekonomik sorunlar üzerine anlaştıkları "Conseil Economique National" (Ulusal Ekonomik Konsey)'de buldu. Uluslararası ölçekte, Uluslararası Çalışma Bürosu'nun tüm faaliyeti, bu sınıf işbirliği, sanayide barış ve kapitalist stabilizasyon ve rasyonalizasyonun reformist örgütler tarafından desteklenmesi programının gerçekleşmesini hedeflemektedir.

Diğer bir görünüm, reformist sendika hareketinin kapitalist devlete katılmasıdır. Fransa'da CGT programında, Ulusal Ekonomik Konsey'e katılmayla bağımlı içinde bu sorun açıkça ortaya kondu; CGT bunun anayasal bir iktisat organına dönüştürülmesini talep ediyor. Diğer ülkelerde bu sorun, burjuva devletin kanatları altında reformist örgütlerle patron örgütlerinin resmî bir işbirliği biçiminde ortaya konuyor. Bazı ülkelerde, özellikle faşist terör ülkelerinde —İtalya, Şili— bu işbirliği, sendikaların burjuva veya faşist devlet tarafından örgütlenmesi biçimini alıyor.

Büyük sermayeyle bu işbirliği eğilimlerine karşılık olarak, reformist örgütler, sendika hareketindeki komünistlere ve devrimci azınlıklara karşı güçlü bir mücadele yürütmektedirler. Bu, reformist önderlerin, şimdi burjuvaziyle işbirliğini güçlendirdiklerinden ötürü, sendika hareketindeki devrimci azınlıklara karşı, komünistlere karşı mücadeleyi de şiddetlendirmek istediklerinin bir kanıtıdır.

Patronlara barış, komünistlere savaş! Amsterdam Enternasyonalî'ndeki ve reformist hareketteki kriz sorunu bu olgular ışığında ortaya konmalı ve değerlendirilmelidir. Paris Kongresi'nde ortaya çıkan mücadelenin, Amsterdam Enternasyonalî yönetiminin Berlin toplantısı sırasındaki iç krizin siyasi karakterli derin bir kriz olduğunu söyleyebilir miyiz? Amsterdam Enternasyonalî yönetimi içinde, burjuvaziyle işbirliğine karşı, komünistlerin atılmasına karşı, işçi hareketinin birliğinden yana, sınıf mücadelesinden yana olan bir sol kanat var mı? Bu soruya kesinlikle olumsuz cevap verilmelidir. Amsterdam Enternasyonalî içindeki mücadele ne kadar şiddetli yürürse, ilkeli bir mücadele karakterine o kadar az sahiptir. O halde bu kriz neden?

Reformist sendika hareketinin tek tek şubeleri, kendi ulusal burjuvazisiyle, kendi kapitalist devletleriyle gittikçe daha sıkı bir şekilde birleşmektedir ve sendika hareketi içine ve Amsterdam Enternasyonalî yönetimine yansıyan şey, çeşitli emperyalist devletler arasındaki rekabettir, mücadeledir.

Fakat, reformist önderlerin bu sınıf işbirliği, kapitalist hükümetlerle ortak hareket etme yönündeki gittikçe daha aşikâr, gittikçe daha belirgin eğiliminin; Amsterdamlı önderlerle, onların peşinden giden işçi kitleleri arasında çabucak bir kopmaya yol açacağına inanmak hata olurdu. Kapitalist rejimin stabilizas-

yonu çalışmalarında doğrudan yer almak için burjuva hükümetlere katılan reformist önderlerin, işçi kitlelerinde hoşnutsuzluk arttığı için, onların radikalleşme süreci ilerlemeye devam ettiği için, bugün nasıl bir dizi ülkede muhalefette bulunduklarını görüyoruz. Fakat onlar muhalefete geçse bile, komünistlerin hoşnutsuz işçilerin başına geçmesini engelleyerek, işçi kitlelerin kendi taleplerini gerçekleştirme hareketine set çekmeye çalışarak ve proletaryanın çıkarlarına her zamanki gibi ihanet ederek, burjuvaziyle işbirliğini sürdürmektedirler. İşçi kitleleri gittikçe daha sola kayarken, ücret mücadelelerine vs. geçerken, ne redevse tüm sosyalist partilerin muhalefete geçişi, onların burjuvaziyle işbirliğinin en iyi biçimidir.

Bu durumun, yani kapitalist rasyonalizasyonun ve reformist ihanetin işçi sınıfı içindeki sonuçları nelerdir? Objektif olarak bir dizi ülkede, örneğin Almanya, Çekoslovakya ve İsveç'te, işçi kitlelerinin önemli hareketlerini görüyoruz. Beyaz terör ülkelerinde, İtalya, İspanya, Polonya'da bile, kitlelerin güçlenen mücadele ruhuna ve grev mücadelelerinin canlanmasına tanık oluyoruz.

Böylece sosyal çatışmaların artışını görüyoruz; daha da yoğunlaşmış, tröstlerde, kartellerde vs. daha iyi örgütlenmiş bir kapitalizmin bu yeni gelişme aşamasında, bu sosyal çatışmaların eskisinden farklı bir karakter alacağı ortadadır. Bu sosyal çatışmaların konusu dolaysız kısmi talepler, ücret artışları da olsa, bunlar kısa süre içinde eskisinden farklı bir karakter almakta; daha yüksek siyasi bir seviyeye çıkmaktadırlar.

Bu hareketler ve onların karakteri, bize, kapitalist rasyonalizasyon, kapitalist saldırı ve reformist ihanetin sonucunun, işçi kitlelerinin radikalleşmesi olduğunu göstermektedir. İşçi sınıfı

gittikçe daha fazla aktif savunmaya geçmektedir; ve kitlelerin bu radikalleşmesi kendini yalnızca daha sık ve gittikçe daha yaygın çatışmalarda değil, aynı zamanda örgütsüz ve sendikal örgütlü kitlelerin devrimci azınlıklara ve komünistlere gittikçe artan sempatilerinde de göstermektedir.

Örneğin İngiliz Maden İşçileri Yönetim Kurulu seçimleri, maden işçileri kitlesinin Komünist Partisi'ne gittikçe artan sempatisini, gittikçe artan güvenini göstermektedir.

Fakat kitlelerin bu hızlı radikalleşmesini ve sendika hareketinde komünistlere artan sempatilerini tespit etsek de, bunun sınırları hakkında da açık olmalıyız. Özellikle, sendikal kitlelerin reformist bürokratların iradesine rağmen açık bir mücadeleye girişmeye henüz hazır olmadığını görüyoruz, ve devlet —örneğin Almanya'da olduğu gibi— müdahale edip hakem kararlarının bağlayıcı olduğunu ilan ettiğinde, işçi sınıfının karara boyun eğdiğini ve kapitalist devletin müdahalesine karşı grev yapmadığını görüyoruz.

Şimdiki durumda komünistlerin görevinin, bu hareketleri ileriye doğru itmek ve onların reformist sendika bürokrasisine karşı ve işçi sınıfının ekonomik çatışmalarına devletin müdahalesine karşı bir mücadele karakteri almasına yardım etmek olduğu kesindir.

İşçi kitlelerinde hiç kimse tarafından inkâr edilemeyecek bir radikalleşme gerçekleşmekteyse de, aynı zamanda onlar içinde "Amerikanlaşma"ya dair bazı hayallerin belirdiğini de kabul etmeliyiz.

Bu durumda partilerimizin faaliyeti nasıldı, çalışmalarının başarıları nelerdi? Sendika Komisyonu'nun görüşmelerinde par-

İşçilerimizin ve devrimci sendikaların tam bir dizi zaaf ve hatası ortaya çıktı sanırım. Önce, örgütlerimizin büyük sanayi işçileriyle temasının eksik olduğunu tespit etmeliyiz; bunun sonucu, partimizin önceden görmediği ve hazırlığına aktif olarak katılmadığı büyük çatışmaların ortaya çıkmasıdır.

Ayrıca, işçi sınıfı içindeki genel siyasi —örneğin seçimlerdeki— etkimizle, sendikal etkimiz arasında da epey büyük farkı tespit edebiliriz. Seçmenlerimizin sayısını, hatta komünist basının okuyucu sayısını sendika hareketi içindeki etkimizle karşılaştırsak, işçi kitleleri içindeki genel etkimizin sendika örgütlerindeki etkimizden ve örgütsel gücümüzden önemli derecede güçlü olduğunu görürüz. Bu alanda günlük çalışmada ve reformistlere karşı mücadelede sahip olduğumuz etki, işçi sınıfı içindeki genel etkimize ulaşmaktan hayli uzaktır.

Grev mücadeleleri sürecinde partilerimizin ikili bir taktik hatasını saptamak zorunda kaldık. Bir yandan, somut mücadele koşullarını dikkate almadan, çok radikal laflarla, çok devrimci şiarlarla ekonomik hareketlere müdahale etme eğilimi. Yoldaşlarımız görevlerinin, ister komünistler olarak, ister devrimci azınlık olarak, devrimci lafazanlıkta yarış etmek olduğunu sanmaktadır. Burada, Fransız sendika örgütlerinin, yeterli ön çalışma yapmadan ve işçi kitlelerini harekete geçirmeden genel grev şiarını hangi kolaylıkla attıklarını özellikle vurgulamak gerekiyor.

Diğer yandan, komünistlerce yönetilen sendika örgütlerinin daha önemli bir diğer hatası tespit edilmelidir — onların oportünist, reformist pratiği. Belli koşullar altında, devrimci sendika örgütlerimizin fonksiyonerlerinin, işçi hareketini frenleyen ve işçi sınıfına ihanet eden reformistler gibi, aynı rolü oynayabile-

ceklerinin ve gerçekten de oynadıklarının bir kanıtı olan bir dizi olguya tanık olduk.

Bu durum ve hareketin saptadığımız zaafı karşılarında hangi taktiği uygulamalıyız? Şimdiye kadarki taktiğimizi değiştirip, onu değişen duruma uyarlamalı mıyız?

Bu nokta, Sendika Komisyonu'nda, reformist örgütlerdeki çalışmamızdan, sendikaların birliği mücadelemizden, sendika hareketi içinde birleşik cephe çabalarımızdan vazgeçip geçmeye karar verme konusunda hararetli bir tartışmaya yol açtı. Sendikal çalışmada iki karşıt çizgiyle ürkütölmek istendik. Yeni bir bölme çizgisi; ve sendikaların birliği ve reformist sendikalar da çalışmayla ilgili tüm taktiğimizin sürdürölmesi çizgisi.

Taktiğimizdeki somut değişiklikleri görüşmeye başlamadan önce, bugünkü durum nedeniyle taktiğimizin temel çizgisinin, Komünist Enternasyonal'in başlangıcından bu yanaki sendika çalışmamızın temelinin yeniden tartışmaya açılmayacağını vurgulamak zorundayım. Komünist Enternasyonal'in daha ilk temel ilkeleri hazırlanırken, komünistlerin gerici ve reformist sendikalarda, işçi kitlelerinin bulunduğı her yerde çalışmak zorunda oldukları açıklanmıştı. Komünist Enternasyonal daima, sendika hareketinin bölünmesine ve bağımsız, devrimci sendika örgütleri oluşturulmasına karşıydı.

Sendika hareketi içindeki tüm çalışmamız için belirleyici olan bu taktik temel, şimdi revize edilemez. Bunu hiç kimse düşünemez, o tüm sendikal çalışmamızın sağlam temelini oluşturmaktadır. Komisyon'da kararlarımızın bazı noktaları üzerine kuşku belirtildi ve bazı yoldaşlar, temel taktiğimizi bir revizyona tabi tutup tutmama sorununu ortaya attılar. Bugün sendika taktiğimiz, ne bölme taktiğı olabilir, ne de reformist örgütlerde-

ki çalışmadan vazgeçmek tasarlanabilir. Gerek reformist önderler tarafından savunulan sınıf işbirliği siyasetinin, fakat gerekse de kitlelerin radikalleşmesinin gittikçe daha belirgin ortaya çıktığı bir anda, önderlerle kitleler arasındaki çelişkilerin gittikçe keskinleştiği, proletaryanın büyük sınıf mücadeleleri içinde bulunduğu bir zamanda, devrimci unsurların reformist örgütlerden çıkmasını talep etmek ve bağımsız devrimci örgütler kurmak yalnızca bir hata değil, aynı zamanda bir cinayet olurdu.

Bu gün çoğu ülkelerde tanık olduğumuz geniş işçi hareketleri sırasında reformist örgütlerde kalıp, önderlerin ihanetini açığa çıkarmalı, onların ihanet ettiği kitlelere dayanarak onları mümkünse sendika hareketinden kovmalıyız. Yani reformist örgütlerden sürülmemize izin vermemeliyiz, özellikle de, işçi sınıfı için bir mücadeleler döneminin başladığı bir zamanda, onlardan çıkmamalıyız.

“Reformist örgütlerde kalma”nın ise reformist örgütlerde çalışmak anlamına geldiği açıktır. Ve bu doğrultudaki zaaflarımızı da dikkat çekmeliyiz. Birçok komünist, reformist örgütlerin üyesidir, fakat orada herhangi bir şey yapmıyorlar, sendika hareketi içinde reformist bürokrasiyle mücadele etmiyorlar. Onlar için reformist örgütlerde kalma komünist taktiği, sendikalar da çalışma değil, kitlelerin güvenini kazanma ve reformist bürokrasiyi kovma değildir, bilakis onlar, çalışmadan orada kalmayı rahat bulmaktadırlar. Kendimize şunu söylemeliyiz: Bugün taktiğimiz reformist sendikalar içinde çalışma taktiği olarak kalıyorsa, o zaman sendika örgütleri içindeki mücadelemizi güçlendirmeliyiz. Atacağımız birinci slogan, sendika hareketi içindeki sosyal-demokراسiye ve reformizme karşı mücadelemizi güçlendirmektir.

Fakat, mücadeleyi yönetmek ve reformist sendika önderlerine karşı mücadeleyi şiddetlendirmek istiyorsak, aynı zamanda güçlerimizin faaliyetini ve örgütlenmesini ve devrimci örgütlerimizi de sağlamlaştırmalıyız. KSE'yi gerek ideolojik, gerekse örgütsel olarak sağlamlaştırmalıyız. Aynı şey, sahip olduğumuz yerlerde KSE'ye bağlı devrimci merkezi örgütler için de geçerlidir. Reformistlere karşı mücadelede ancak tüm devrimci hareketimizi sağlamlaştırdığımız ve güçlendirdiğimiz oranda güçlü olacağız.

Tam bir dizi kısmi sorun bu genel düşüncelerin ışığında ele alınmalıdır. Birinci sorun şudur: Reformist sendikalarda çalışma ve sendikaların birliğini savunma, devrimci sendika örgütlerimizi güçlendirmekle, reformist bürokrasiye karşı mücadeleyi güçlendirmekle nasıl bağdaştırılmalıdır? Burada bir iç çelişki yok mu? Bununla, ulusal ve uluslararası çapta sendikaların birliği taktiği sorunu önümüze çıkmaktadır.

Bu alanda da durum özsel olarak değişmiştir ve bugün sendika birliği sorununu iki yıl önce olduğu gibi, sendika birliği lehine tüm hareketin eksenini olan Anglo-Rus Birlik Komitesi'nin var olduğu zamanki gibi ele alamayacağımız açıktır. Bu günkü durumda yeni olan şey, kitlelerin baskısı altında bir süre Sovyet Rusya sendika örgütleri ile sendikaların birliği için ortak hareket etmeye az çok hazır olan reformist önderlerin, bugün artık uluslararası burjuvazinin genel saldırısı, Sovyetler Birliği'ne karşı İngiliz emperyalizminin enerjik saldırısı nedeniyle, Sovyetler Birliği'ne karşı, İngiliz proleteriyasına karşı, sendikaların birliğine karşı kendi ülkelerinin burjuvazisinin ve hükümetlerinin siyasetiyle dayanışma içinde olmalarıdır.

Bazı yoldaşların göstermek istediği ve muhalefetin iddia ettiği gibi bu, sendikaların birliği taktiğinin çöküşü anlamına mı

gelmektedir? Ulusal ve uluslararası sendikaların birliği taktiğimizin çöktüğünü doğrulamak, sanırım, ağır bir hata olurdu. Çöken yalnızca, Anglo-Rus Komitesi'yle ve taktiğimizle bağıntı içinde ortaya çıkan belli oportünist hayallerdir.

Reformist İngiliz liderlerinin sonunda uluslararası birliğe doğru gelineceği, onların komünist hareketin İngiltere'deki gelecek önderleri olduğu sanıldı. Anglo-Rus Komitesi[nin sonu —ÇN], kitlelerin harekete geçirilmesi ve sendikaların birliği komünist taktiği açısından hiçbir şekilde bir çöküş anlamına gelmedi, bilakis tersine, İngiliz yoldaşlarımız, bir süre Anglo-Rus Komitesi'nin bayrağı altında yürütülen tam da sendikaların birliği taktiği sayesinde, İngiliz sendika hareketine derin bir şekilde girebildiklerini açıklamaktadırlar. Taktiğimiz, sendikaların birliğini sağlayamadı, fakat işçi kitlelerini Amsterdam'ın bölme siyasetine karşı harekete geçirmeye ve İngiliz ve uluslararası işçi sınıfının geniş katmanlarının radikalleşmesine yüksek oranda katkıda bulundu. Bize reformist işçilere giden bir yol ve örgütlü işçi sınıfıyla komünistler arasına reformist önderler tarafından dikilen duvarda gedikler açtı.

Şu soruyu ortaya atıyoruz: Sendikaların birliği uğruna mücadele amacıyla devrimci ve reformist örgütler arasında herhangi bir şekilde ilişki komiteleri kurma imkânı var mıdır? Böyle bir imkânı reddedebilir miyiz? Benim buna cevabım hayır'dır. Ve Rus sendikaları, bazı İşkandinavyalı sanayi birlikleriyle dostluk komiteleri kurarak uluslararası sendikaların birliği taktiğini yeni biçimde sürdürmekle çok doğru yapmaktadırlar.

Bununla birlikte, Anglo-Rus Komitesi'nin dağılmasıyla durumda özsel bir değişikliğin ortaya çıktığını kavramalıyız. Ulusal burjuvazilerinin Sovyetler Birliği etrafında bir çember oluşturmaya çalıştığı bir zamanda bunlarla gittikçe daha sıkı işbirliği

içindeki reformist önderler, Sovyet Rusya sendika örgütleriyle birlikte sendikaların birliği ve sınıf mücadelesi için çalışmak yerine, devrimcilere ve Sovyetler Birliği'ne karşı mücadele yürütmeye meyillidirler. Böylece, birlik taktiğimiz esas olarak işçi kitlelerine dayanmak ve reformist alt sendika örgütleri temelinde gelişmek durumunda olacaktır.

Reformistlerin bölme siyaseti karşısında bazı yerlerde, soyut bir şekilde sendikaların birliği için mücadele etme; birlik sorununu, ne pahasına olursa olsun birlik anlamında, reformist hareket içinde komünist mücadeleden vazgeçme pahasına koyma eğilimi ortaya çıktı.

Eğer susmak zorunda kalacaklarsa, reformist sendika hareketinde kalmanın komünistler için mümkün olmadığını belirtmek herhalde gereksizdir. Komünistlerin reformist veya gerici sendika örgütlerinde kalmasının, ancak oralarda çalışabilir, devrimci propaganda yapabilir, kitleleri reformist etkiden koparabilirlerse bir anlamı ve amacı vardır. Sendikaların birliği, kendi başına amaç değildir, işçi kitlelerini uyandırmak için bir araçtır, onların zaferinin bir güvencesidir. Bazı yoldaşlarımızda görülen, reformistlerin taleplerine boyun eğme ve onlara karşı mücadele yürütmeme eğilimiyle enerjik bir şekilde mücadele etmeliyiz.

Şimdi de ikinci özel sorun üzerinde durmak istiyorum: İhraçlar sorunu. Gittikçe çoğalan ihraçlara karşı nasıl bir taktik izlemeliyiz? Yoldaşlarımızın atılmasını içimize sindirmek istemiyorsak, bunlara karşı direnişimizde sendika hareketini bölmeye kadar gitmeli miyiz? Bu sorun, Komisyon'da çok hararetle biçimde tartışıldı ve enikonu görüşüldükten sonra, komünistlerin sendikalardan ihracına karşı açık seçik bir aktif direniş taktiği üzerinde anlaştık.

Bir bölünmeden kaçınmak ve komünistlerin atıldığı biçimsel bir birliği ne pahasına olursa olsun korumak için yoldaşların ihracını sessizce sineye çeken direnişsizlik taktiğiyle mücadele edeceğiz. Fakat aynı zamanda, reformist pratiklere karşı sabırsızlık ve tiksintilerinden, bu ihraçları reformist sendikalara aidat ödemeyi durdurmak, onlardan çıkmak ve reformist önderlerin şirretliklerine maruz kalmadıkları, az çok kendine benzerlerin içinde bulunduğu devrimci bir örgüt kurmak için bahane olarak kullanmak isteyen yoldaşlarımızın —aslında kolay anlaşılır— tepki tarzına karşı mücadele edeceğiz.

İşçi kitlelerinin bazı katmanlarının sendika örgütlerine sırt çevirme eğilimiyle de mücadele etmeliyiz. Yoldaşlarımızın atılmasını engellemek için başka bir yol tutmalıyız, bizzat işçi sınıfına hitap etme devrimci yolunu tutmalıyız. İhraçlarla karşılaşan sendika örgütleri, birlik bayrağı altında komünistlerin atılmasına karşı mücadeleye uyandırılmalıdır. Bu aktif direnişle ilgili olarak, reformistlerin çok güçlü olduğu bir ülkede, Belçika’da, şimdiden bazı deneyimler edindik. Orada, ihraçlara karşı sendika örgütlerini harekete geçirme taktiğiyle, sendika örgütlerinin dayanışmasıyla, reformistleri kısmi ricata zorladık.

Doğal olarak, böyle bir eylemin seyri içinde işler bir kopmaya varabilir. Bir sendika örgütü, bir sendika karteli, atılan komünistlerle dayanıştığından dolayı atılabilir. Ne var ki böyle bir durumda bile aceleci bir tarzda yeni bir sendika örgütü kurmamalı ve böylece reformistlerin bize dayattığı bir bölme siyasetine yönelmemeliyiz. Tersine, sendikaların birliği bayrağı altında mücadeleyi sürdürmeliyiz, atılan sendika örgütlerinin kendi birliklerine yeniden alınması için çalışmalı ve kampanyamızı tüm sendika hareketine yaymalıyız.

Sendika hareketinin bölünmüş olduğu ülkelerde Komünistler tarafından ele geçirilen reformist sendikaların devrimci örgütlere katılması sorunu da Komisyon'da görüşme konusu oldu. Bazı yoldaşlar, kararın bu sorunu işleyen bölümünde, uluslararası sendikaların birliği taktiğimizde değişiklikler yapmak, bölme ve reformist sendika örgütleri içinde çalışmaktan vazgeçme taktiğine bir taviz vermek istediler. Şunu açıkça söylemeliyim: Bugün mesele, çoğunluğu ele geçirdiğimiz reformist sendika örgütlerinin ilgili devrimci sendikalara otomatikman katılımını sağlamak olsaydı, bunda büyük bir hayal kırıklığına uğradık. Bir sendika örgütünü [sendikaların birliği fikrine —ÇN] kazanmışsak, bu henüz asla, onun devrimci sendika hareketine katılmaya hazır olduğu anlamına gelmez.

Yönetim komünist ellerde bulunsa bile, örgütün çoğunluğu bizi izlese bile, bu reformist sendika örgütlerinin ilgili devrimci sendikaya katılması sorunu üzerine karar almak söz konusu olduğunda, gerekli çoğunluğu sağlayamamak ve yalnızca komünistlerin ve bazı sempaticianların devrimci örgüte katılması pekâlâ olanak dahilindedir. Onlar tam da reformist önderlerin siyasetine karşı mücadelede önemli bir etki sağladıkları böyle bir anda bu şekilde reformist işçi kitlelerinden tecrit olacaklardır. Böyle bir taktik reformist önderler tarafından kuşkusuz sevinçle karşılanacaktır.

Kararın bu bölümünün mekanik bir uygulamaya izin vermediğini vurgulamak gerekir. Bu cümleyi, reformist önderlerin taktiğinin ihanet ettiği ve hayal kırıklığına uğrattığı işçi sınıfının reformist örgütü terketmek istediği ve reformist örgütte kalmanın, birçok işçinin sendika hareketini terketmesi, proletaryanın güçlerinin dezorganize olması anlamına geleceği bir durumda olanaklardan biri olarak kavramalıyız. Bu sorun ancak bu şekilde

de görülebilir ve bu nedenle bunu bugün işçi sınıfının büyük mücadeleleri perspektifiyle bağıntı içinde getirmekteyiz.

Başka bir olanak daha vardır. Bu olanak, güçlü bir devrimci örgüte ve zayıf bir reformist örgüte sahip olduğumuz bazı birliklerde ortaya çıkabilir. Orada uygun bir anda, reformist önderlerin ihaneti teşhir edilerek reformist örgüt savunmasız hale getirilebilir, işçi sınıfı içindeki etkisi tasfiye edilebilir ve reformist örgütlerin büyük çoğunluğu devrimci örgütlere katılma doğrultusunda harekete geçirilebilir. Reformist sendikaların devrimci örgütlere bu katılımı, en büyük dikkatle yürütülmelidir; ve burada reformist örgütlerdeki çalışmamızı sürdürmek ve geliştirmek gerekliliği hesaba katılmalıdır. Her olay, tek tek, özel olarak, bütün somut koşullar dikkate alınarak değerlendirilmelidir.

Özel görevlerimizle bağ içinde bulunan diğer bir sorun, örgütsüzlerin örgütlenmesi ve bu sorunun sendikaların birliğiyle bağıdır. Şu soru ortaya atıldı: Örgütsüzlerin örgütlenmesi görevi, sendikaların birliği taktiğiyle çelişki içinde değil midir? Sorun bu şekilde konamaz ve devrimci örgütlerimize verdiğimiz “örgütsüzleri örgütlemek” sloganıyla sendikaların birliği taktiği arasında hiçbir iç çelişki yoktur. Tersine. Bu sonuncusu, örgütsüzlerin örgütlenmesinde temeli oluşturmalıdır. Onların karşısına sendika hareketinin birliği için savaşçılar olarak çıkarsak, örgütsüzlerin örgütlenmesinde daha büyük başarılar elde edebileceğiz. Öte yandan, şimdiye kadar örgütsüz işçilerin yeni kitlelerinin örgütlenmesi, devrimci örgütlerimizin güçlenmesiyle birlikte, reformist işçiler üzerinde sendikaların birliğinden yana daha büyük bir baskı uygulamayı mümkün kılacaktır.

Ne var ki, bir dizi tekil sorunu tartıştıktan sonra genel çalışmamızla bağıntı içinde karşımıza çıkan ana soru şudur: Sendika

hareketi içinde reformistlere karşı da en iyi şekilde nasıl mücadele edebiliriz? Sanırım, sendika hareketindeki çalışmamızın en büyük zaafı, bugün işçi sınıfının büyük mücadeleleri vesilesiyle kendini apaçık gösteren bir zaaf, Partimizin sendika sorunlarını bugüne kadar büyük siyasi sorunlardan bağımsız olarak görmüş olmasıdır.

Partilerimizin sendika çalışmasına karşı tüm tavrında esaslı bir değişikliğin gerekli olduğu görüşündeyim. Örgütlü patronlar sınıfıyla büyük çatışmalar zamanında, bu çatışmaların ve grev hareketlerinin büyük boyutları ve kapitalizmin değişen yapısı, onun devletle sıkı bağıntısı vs. sonucunda siyasi olaylar karakterine büründüğü bir zamanda, Partilerimiz bu hareketleri, zaman olduğunda ilgilenilen tali sorunlar olarak değil, çok önemli siyasi sorunlar olarak görmek zorundadırlar. Bu mücadeleler, yeterince enerjik yürütülürse, kapitalizmin sağlam olmayan stabilizasyonunu, onun işçi kitlelerinin sırtından rasyonalizasyonunu tehlikeye düşürebilir ve bizi yeni bir devrimci kabarmaya doğru götürebilir.

Kapitalist güçlerin yoğunlaşması karşısında işçi sınıfının şu anki mücadelelerinde taktiğimiz, onları mümkün olduğunca genişletmeye yönelik olmalıdır.

Fakat bu taktik aslında doğru olsa da, buna rağmen, onun tehlikeli ve oportünist bir uygulamasının bulunduğu kabul edilmelidir. Çekoslovakya’da yoldaşlar, artık kısmi grevlerin sözkonusu olamayacağını, ancak ve yalnız genel grevin örgütlenmesinin zorunlu olduğunu iddia etmektedirler. Fransa’da geçen yıl boyunca, büyük grev dalgası sırasında, hakeza benzer bir eğilimin ortaya çıktığını gördük: kısmi mücadeleler değil, tüm bölgelerde, tüm sanayilerde grevler örgütlenmelidir.

Bu taktiğin temel eğiliminin tamamen doğru olduğu kesindir. Fakat henüz tek tek sanayiler bazında örgütlü olmadığımızdan ve henüz büyük hareketler başlatacak gerekli güce sahip olmadığımızdan, sonuç hiçbir şey yapmamamız, ne kısmi grevleri, ne de genel grevi örgütlemememiz ve başına geçebileceğimiz kısmi grevlerden yararlanamamamız olmaktadır. Kısmi grevler tarafımızdan hazırlanmıyor ve sık sık biz önceden bilmeden patlak veriyor. Tek tek işletmelerdeki ani grevler bizi gafil avlıyor, bunlara hazırlıklı değiliz. Bu nedenle, her ne kadar ana çizgimizin çatışmaları genişletmek olduğunu söylesek de, kısmi grevler ve onların hazırlanması sorununun gündeme koymalıyız. Yapabilecek durumda olduğumuz ve durumun işçi sınıfının mücadelesi için uygun olduğu her yerde, kısmi grevler örgütlemeliyiz. Kısmi grevler, işçi sınıfına yapılmış bir alarm çağrısına benzer, kapitalist saldırının sürmesini ve güçlenmesini engeller, kitlelerin mücadele ruhunu canlandırır.

Bu kısmi grevlerin desteklenmesi için uygun üsler bulmaya, aktif dayanışma uyandırmaya ve onlara tüm proletaryanın öncü mücadeleleri karakterini vermeye çaba göstermeliyiz. Tüm sorunu uluslararası bakış açısından da ele almalıyız.

KSE Kongresi'nden sonra KSE ve Uluslararası Propaganda Komiteleri, çeşitli ülkeler arasında bu etkin dayanışmanın örgütlenmesi ve işçi mücadelelerinin koordinasyonu çalışmasını bu bakış açısından hareketle ele almalıdırlar. Reformist örgütleri içinde azınlıkta oldukları yerlerde yoldaşlarımız, grev hareketlerindeki rollerini, işçi sınıfının ekonomik hareketlerinde yöneticilik rolü olarak kavramalıdırlar.

Partilerimiz, grev hareketinin hazırlığı ve yönetimi sorununu, reformist bürokratların iradesine rağmen dile getirmelidirler. Patlak veren grevler bu güne kadar partilerimizi pek çok kez ga-

fil avladı. Seçim kampanyalarının partilerimiz tarafından nasıl en özenli, en küçük inceliklerine kadar hazırlandığını göz önüne getirirsek, bu çalışmayla grev hareketlerinin nasıl hazırlandığı arasında korkunç bir oransızlık bulunduğunu tespit etmeliyiz.

İşçi sınıfının grev hareketinin bugünkü durumdaki büyük siyasi önemini bir kez kavrayınca, grevlerin hazırlığına seçim hazırlığından sonsuz derecede daha büyük dikkat sarfetmeliyiz, grev hareketlerini önceden görmek ve onların pratik hazırlığına aktif katılabilmemiz için işletmelerle ve işçi sınıfıyla ilişkimizi güçlendirmeliyiz.

Fakat özellikle vurgulamamız gereken nokta, sendika hareketi içindeki günlük çalışmadır.

Komünistlerin sendika hareketi içinde kendilerini reformist önderlere karşı sadece muhalefetle sınırlayamayacakları açıktır. Reformist önderlere karşı mücadele şiddetlendirilip güçlendirilmelidir. Her grev, kitleleri onların etkisinden kurtarmak uğruna bir mücadele haline getirilmelidir. Ne var ki, günlük çalışma sorunlarıyla ilgilenmezlerse, yürüyen sendika çalışmasına katılmazlarsa; işçi kitlelerine, kendilerinin yalnızca güzel nutuklar atmakla kalmayıp, aynı zamanda iyi örgütçüler de olduklarını, işçi sınıfının acil talepleri için mücadele etmeyi bildiklerini, hem günlük örgütsel çalışma yapmaya, işçi sınıfının dolaysız çıkarlarını savunmaya, hem de büyük ekonomik mücadeleler vermeye ve yönetmeye yetkin olduklarını gösteremezlerse, işçi sınıfı komünistlere kulak asmayacaktır.

Bitirirken, KSE Kongresi'nin odak noktasını, bizim burada partilerimizin faaliyetinin odak noktasına koyduğumuz aynı sorunun oluşturması gerektiği konusundaki inancımı dile getiriyorum: günlük sendika çalışmasına, işçi sınıfının ekonomik hare-

ketini yönlendirmeye çok daha büyük dikkat göstermek, grev hareketlerini titizlikle hazırlamak, onların yönetimine katılmak; ama demagojik, tumturaklı sol lafazanlıkla ve aynı zamanda reformist frenleme taktiğiyle değil, bilakis proletaryanın mücadelesini daha yüksek bir aşamaya getirmek için sağlam iradeyle.

Belirttiğim gibi, KSE Kongresi çalışmalarının odak noktasını oluşturması gereken bu sorun, Sendika Komisyonumuzda yaptığımızdan çok daha fazla somutlaştırılmalıdır. Orada esas olarak genel çizgimizle ve genel taktik sorunlarımızla uğraştık. Bu, KSE Kongresi'ndeki fraksiyonumuza direktifler olarak verdiğimiz kararların yanlış anlaşılmasını ve yanlış yorumlanmasını engellemek için belki yararlı olmuştur. Fakat kararlarımızda ortaya konan olumlu görevler: sendika hareketinde pratik çalışma, grev hareketlerindeki rolümüz, Sendika Komisyonu tartışmalarında yapılabildiğinden daha büyük oranda somutlaştırılmalıdır.

Tartışmamızın genel çizgisini ve ana sorunlarını ortaya koymaya çalıştım. Şimdi komünist ve devrimci örgütlerimizden, bu sorunları daha somut ele alarak, her partinin bu genel çizgiyi kendi ülkesinin ve kendi çalışma alanının somut koşullarına uyarlamasını talep etmeliyiz.

Burada tek tek partileri temsil eden yoldaşlar, şimdiki mücadelelerin siyasi önemini kavrarlar ve Plenumdan geri döndükten sonra onlara gerekli dikkati gösterirlerse, işçi sınıfının şimdi yükselen etkinliğinin kapitalist ülkelerdeki proleter hareketin yeni bir devrimci yükselişinin başlangıcı anlamına gelmesi, partilerimize ve onların faaliyetine bağlı olabilir. Nesnel koşullar öyle ki, bugünkü sosyal çatışmaların genişlemesi için aktif müdahalemizle kapitalist stabilizasyonu tehdit edebilir, kapitaliz-

min stabilizasyon çabalarını felce uğratabilir ve işçi sınıfını yeni bir devrimci mücadeleler dönemine doğru götürebiliriz.

“İnprekon” No. 26

10 Mart 1928

s. 487–491

SENDİKA SORUNU ÜZERİNE KARARLAR

(25 Şubat'taki oturumda kabul edilmiştir)

I

İktisadi Mücadele ve Komünistlerin Görevleri

1- Sermayenin çok hızlı merkezileştiği bu gün kapitalist örgütlerin (tröstler, holdingler vs.) büyüme ve bu örgütlerin burjuva devlet iktidarı aygıtı ile iç içe geçme döneminde, grev mücadelesi çabucak siyasi bir karaktere bürünme eğilimine sahiptir ve proletaryanın güçleri burjuva devlet güçleriyle çatışmaktadır. Bu koşullar altında komünistlerin görevi, kitleleri mücadelenin perspektifleri konusunda aydınlatmak; mümkün olan en geniş işçi katmanlarını harekete geçirmek; tüm güçleriyle onların devrimci birliğini ilerletmek ve tüm mücadeleyi daha yüksek bir seviyeye çıkarmaktır.

2- Komünistler ve bir bütün olarak devrimci işçiler, işçi sınıfının burjuvaziye tabiyetinin en son biçimlerinden birinden başka birşey olmayan sözümona “sanayide iktisadi barış”a karşı

kararlı ve amansız mücadeleyi taktiklerinin temeli haline getirmelidirler. Bu nedenle kitlelerin harekete geçirilmesi, çalışma ücreti ve çalışma süresiyle ilgili somut talepler ileri sürmenin yanında, herşeyden önce grev **özgürlüğü** — zorunlu hakem mahkemesine **karşı**, sosyal-demokratların toplu sözleşme sadakatine **karşı** ve kural olarak kısa süreli toplu sözleşmeler için şiarı altında gerçekleşmelidir.

3- En geniş kitleleri harekete geçirmek için yoğunlaşmış büyük işletmelere hızla girmeye her zamankinden daha çok ihtiyaç vardır. İşçi sınıfının en yüksek mücadele birliği, **örgütsüzlerin** örgütlenmesi, **vasıfsız işçilerin** en geniş kitlelerinin örgütlenmesi ve **büyük işletmelerin işçilerinin son derece düşük örgütlülüğünün aşılması** — komünist öncünün **baş görevi** bunlar olmalıdır.

4- Burjuvazinin işçi sınıfına karşı saldırısının yeni biçimlerine, sanayide iktisadi barış taktiğini aktif bir şekilde destekleyen, grev mücadelesini frenleyen veya ona en kritik anlarda ihanet eden sosyal-demokrat politikacıların ve sendika önderlerinin sağa çarketmesi eşlik etmektedir. Bu nedenle komünistlerin görevi, grev mücadelesinin önderliğini reformistlerin elinden almayı mümkün kılacak bir taktik izlemektir. Grev yönetimleri oluşturma inisiyatifini ele geçirmek ve bunların başına geçmek için herşey yapılmalıdır.

5- Tek tek her grevde komünist öncünün görevi, geniş kitleleri **içinde bulunulan aşamanın somut şiarları temelinde harekete geçirmektir**. Bu, komünistlerin kendi taleplerinin radikalizmiyle reformistlere “baskın çıkmayı” hedeflemeleri gerektiği anlamına gelmez, bilakis onlar, mücadeleye hazırlıklarıyla geniş işçi kitleleri karşısında reformist-sendika bürokrasisinin boz-

guncu manevralarını açığa çıkarmalıdır. Her grev, komünistlerle reformistler arasında önderlik uğruna mücadelenin bir alanı haline gelmelidir.

Dolayısıyla komünistlerin tutumu, komünistlere grev mücadelesinde önderliği garantilemeyi hedeflemelidir. Kitleleri komünist şiarlar altında harekete geçirmek ve sendika örgütleri aracılığıyla kendi taktiğini uygulamaya, mücadelenin her kademesinde reformistlerin hain tutumunu teşhir etmeye ve uygun anlarda sendika bürokrasisinin iradesine rağmen grevler örgütlemeye çalışmak gereklidir; bu amaçla grev yönetimleri oluşturulmalı, grev yönetimlerinin önderliği ve böylece tüm grev mücadelesinin önderliği ele geçirilmelidir.

6- İyi bir komünist olmak kesinlikle, daima, her koşul altında, derhal grevden yana tavır takınmak anlamına gelmez. Bu özellikle genel grev şiarının suistimali için geçerlidir. Komünist, mücadele anını seçmeyi, güçler dengesini açıkça hesaplamayı bilmelidir; kitlelerin kuyruğuna takılmamalı, ama aynı zamanda başını alıp gitmemelidir de; grevle oynamamalı, fakat o bir kez başladığında, komünist, mücadelenin bütün olasılık ve olanaklarından yararlanmalıdır.

Burjuvazinin örgütlülüğü ve tröstleşmiş çeşitli sanayi dalları arasındaki karşılıklı bağlantı nedeniyle bir *kısmi mücadele*nin olağanüstü zorlaştığı şu anki mücadele şartlarında komünistler, grevlerin hazırlanmasına, bir dizi yakın firmalar ve yakın üretim dallarındaki vs. işçilerin örgütlenmesine en büyük dikkati sarfetmelidirler. Grevin kapsamının belirlenmesi, somut durumun dikkate alınmasına bağlıdır. Kural olarak bugün grevlerin kapsamı, eskisinden daha büyük ölçekli olmalıdır, bunun için de elbette buna uygun bir hazırlık gereklidir.

Fakat, kısmi grevlerin hiçbir şekilde caiz olmadığını iddia etmek yanlış olurdu. Kısmi bir grev de zafere götürebilir ve bundan dolayı ondan mümkün olduğunca yararlanılmalıdır. Hatta o, kitle hareketinin reformist kuşatması ve boğulması cephesini yararsa ve kitlelerin gergin havasının işareti ve tüm hareketin aktifleşmesi için çıkış noktası olarak hizmet ederse, devrimci bir rol bile oynayabilir. Her şey somut duruma bağlıdır, ve onun soğukkanlı değerlendirmesi ekonomik mücadele alanında her türlü manevranın önkoşuludur. Komünistler, sendika örgütlerinin zayıflığı, hükümetin misillemeleri tehlikesi vs. bahanesiyle kısmi grevler hareketinin gelişmesini frenleyen çabalara karşı kararlı bir mücadele yürütmelidir.

7- Grev sırasında kitleleri yönetmek için grevden önce enerjik bir çalışma gereklidir. Komünist daima kitlelerle birlikte olmalı ve sürekli günlük çalışmasıyla, işçilerin çıkarlarını ustalıkla ve enerjik bir şekilde savunmasıyla kendisinin reformistlerden daha iyi olduğunu kanıtlamalıdır. İşçiler komünistleri, onların lafına göre değil, pratiklerine göre değerlendirirler. İşletmelerde günlük siyasi ve örgütsel küçük çalışma sorununun neden önkoşul olduğunun sebebi budur. Bu çalışmayı gerçekleştirmeden, greve önderlik hakkı iddiası sadece kâğıt üzerinde kalır. Komünistler grevlerden önce işyeri işçi temsilcilikleri yaratmak için geniş bir hareket oluşturmayı, ya da bunların bulunduğu işletmelerde sağlam konumlar elde etmeyi bilirlerse, bir grev hareketinin önderliğini çok daha kolay ele geçirebilirler. Bu işyeri işçi temsilcilikleri, geniş işçi kitleleri tarafından seçilen ve onlar tarafından tanınan grev merkezleri oluşturmak için en iyi üstür.

II

Komünistlerin Sendikalardan Atılmasına

Karşı Mücadele

İşçi hareketinin radikalleşmesi ve grev dalgasının büyümesi sonucu Amsterdamlılar, sendika hareketindeki komünistlere karşı tüm cephe boyunca şiddetli bir kampanya açmaktadır. Sendikalardan ihraçlar, komünistlerin ağırlıklı etki kazandıkları sendika örgütlerini bölme, günlük ve uluslararası görünümüne haline geldi (Almanya, Fransa, İsviçre, Estonya vs.). Şimdi komünistlerin saflarında bu sorunda belli bir pasiflik tespit edilmektedir.

Komünistler;

a) Sendika hareketinin birliği şiarı altında sendikalardan ihraçlara karşı kararlı ve açık bir mücadele yürütülmelidirler.

b) Bu mücadele ilk planda **kitleler arasında**, sendikalar içinde demokrasi için protesto mitingleri örgütlemek vs. yoluyla yürütülmelidir.

c) Parti basını bu soruna en büyük dikkati göstermelidir.

d) Üst reformist sendika merkezlerinin komünistlerin atılması hakkındaki emirlerine uymayan sendika örgütlerinin atılanlarla dayanışma içinde olması ve birlik için ve atılmalara karşı aktif bir mücadele yürütmeleri doğrultusunda çalışılmalıdır.

e) Sendika federasyonu safları içinde kalma çabası, komünistleri asla sendikalarda aktif devrimci siyasi çalışma yapmaktan vazgeçmeye götürmemelidir.

III

Sendika Hareketinde Komünistlerin Örgütsel Görevleri

I

KEYK IX. Plenumu, kitleleri devrimci sınıf mücadelesine kazanmada komünist partilerin ve devrimci sendikaların örgütsel çalışmasının eksiklikleri üzerine esaslı tavır takınmayı, uluslararası devrimci sendika hareketinin en güncel görevlerinden biri olarak görmektedir. Sendikaların devrimci kitle hareketinin büyüdüğü, ama hâlâ zayıf örgütlenmiş olduğu sömürge ülkelerdeki sendika hareketinin örgütsel görevlerine özel bir dikkat gösterilmelidir.

Örgütsel çalışma, devrimci sendika hareketinin en zayıf noktasıdır. Son zamanlarda her yerde, komünistlerin sendikalardaki siyasi etkisinin nasıl güçlü bir şekilde büyüdüğünü gözlemlemek mümkündür. Fakat komünist partilerin örgütsel çalışması hiçbir şekilde, siyasi etkinin bu büyümesine uymamaktadır. Komünist partiler, devrimci sendika hareketinin örgütsel zaafalarını gidermek için ileriye doğru kararlı bir adım atmalıdır.

Devrimci sendika hareketinin örgütsel sorunlarını ele alırken, örgütsel çalışmada en büyük esnekliği göstermek ve her ülkenin somut özelliklerini hesaba katmayı, örgütsel çalışmanın biçimlerini değişen çalışma koşullarına, patronların ve onların reformist ajanlarının değişen örgüt ve taktiğine uygun olarak hızla değiştirmeyi bilmek gerektiği yeniden vurgulanmalıdır. Devrimci sendikaların ve devrimci azınlıkların örgütsel çalışması sorununun yanlış konmasının, esas olarak komünist partilerin sendika hareketindeki zayıf çalışmasından kaynaklandığı ve kit-

lelerin günlük çıkarları için mücadeleden tecrit olmaya, dolayısıyla da kitlelerle bağın zayıflamasına götüreceği bir an bile göz ardı edilmemelidir.

II

Örgütsel çalışma her ülkede ve her sanayi dalında farklı uygulanmak zorunda olmasına rağmen, yine de bütün ülkeler için örgütsel çalışmanın temel hatları tespit edilebilir. **Bütün** ülkelerin sendika hareketinde komünistlerin örgütsel çalışması kendine şunları görev edinmelidir:

1- En önemli sanayi dallarını, en önemli sanayi bölgelerini, büyük işletmeleri ve fabrikaları fethetmek.

2- Her işletmede sendika çalışması için mümkün olduğunca çok sayıda işçiyi kazanmak.

3- İşletmeler temelinde sendika organlarını inşa etmek: Bu amaçla alt sendika aygıtını fethetmek gerekir.

4- Var oldukları yerlerde işyeri işçi temsilciliklerini fethetmek, olmadıkları yerlerde işyeri işçi temsilcilikleri kurmak ve bunları sanayi birliklerinin temel örgütlerine dönüştürmek.

5- Sendika hareketinin bütün en önemli sorunlarını doğrudan işletmelerde ele almak.

6- Komünistler işyeri işçi temsilciliklerinin sınıf karakterini korumaya özel özen göstermeli ve patronların ve sosyal-demokratların işyeri işçi temsilciliklerini sınıf işbirliğinin yeni araçları yapma çabalarına karşı koymalıdır.

7- Bürokratik merkeziyetçiliğe karşı mücadele etmek, geniş bir sendikal demokrasi uğruna, yani yerel sendika örgütlerinin

haklarını mümkün olduğunca genişletmek, sendika yönetim kurullarında nispi seçim, sendikalarda yönetim kurullarının ve fonksiyonerlerin her yıl yeniden seçilmesi vs. uğruna mücadele etmek.

8- Bütün ülkelerin devrimci sendika hareketi için güçlü bir mali temel yaratmak. Mali yükün biçimleri ve yöntemleri ülkenin koşullarına, hareketin karakterine ve duruma göre belirlenir.

9- Devrimci azınlıkların ve bağımsız sendikaların yapısı ile ilgili olarak bütün alt örgütlerin aşağıdan yukarıya doğru inşası ilkesine uyulmalıdır.

10- Merkezi aygıtların bürokratlaşmasına karşı mücadele etmek ve çalışmanın ağırlık merkezini yerel örgütlere, doğrudan fabrikalara ve işletmelere kaydırmak.

11- Tam hak eşitliği temelinde göçmen işçileri sendikalara kazanmak ve yabancı işçilere karşı düşmanca tutumla kararlılıkla mücadele etmek. Aynı zamanda devrimci sendikalar, göçmenler arasındaki üyelerini eğiterek, bu işçilerin göç edilen ülkede örgütsüz kalmamasına ve yerel patronların ve reformist bürokrasinin elinde kör bir araç haline gelmemelerine katkıda bulunmalıdırlar.

12- İşsizlerin örgütlenmesini güçlendirmek, işsizlerin sendikalardan atılmasına karşı mücadele etmek ve sendikalardan atılan işsizlerin kendi örgütleriyle bağının sürmesi için mücadele etmek.

13- Kadınları ve gençleri sendikalara kazanmak ve aktif sendika çalışmasına çekmek.

14- Tüm çalışmada kural olarak somut günlük taleplerden ve genel sorunlardan hareket edilmelidir, tersi değil.

15- Şimdiye kadar bütün ülkelerde gözlemlenen, devrimci ve reformist sendikalarındaki fraksiyon çalışmasına ve parti yönetimlerinin sendika şubelerinin çalışmasına karşı dikkatsiz tavirlara kesinlikle son verilmelidir. Tüm partilerin dikkati KEYK II. Örgütsel Konferansı'nın ilgili kararlarını pratikte uygulamaya yoğunlaşmalıdır.

III

Sendika hareketinin bölünmüş olduğu ülkelerde komünistlerin örgütsel görevlerine geçerken, herşeyden önce, bölünmüş sendika hareketinin olduğu ülkelerde (Fransa, Çekoslovakya ve diğerleri) bağımsız devrimci sendikaların çalışması ve eksiklikleri üzerinde durulmalıdır.

Bu ülkelerde şunlar yapılmalıdır:

1- Yorulmak bilmeksizin, ilk planda örgütsüz işçiler arasından olmak üzere yeni üyeler kazanmak ve özellikle kitle hareketlerinden yararlanmak.

2- Mücadele fonu, karşılıklı yardımlaşma fonu vs. kurarak üyelikteki iniş-çıkışa karşı mücadele yürütmek.

3- Mekanik bir kaynaşmaya zorlamadan veya buna sığınmadan, sendikaları sanayi birliklerine dönüştürmek.

4- Yoğunlaşmış sermayeye karşı ortak hareket etmek amacıyla, bir holdinge veya tröste ait bütün işletmelerin işyeri işçi temsilciliklerini, her işletmedeki tek tek işyeri işçi temsilciliklerini mutlaka muhafaza ederek birleştirmek.

5- Gerek reformist sendikaların işçileriyle, gerek örgütsüz işçilerle sendikaların alt organlarında, işletmelerde somut görevlerin uygulanması temelinde olası bütün karma komisyonların,

eylem komitelerinin ve birleşik cephenin diğer organlarının yaratılmasına özel özen göstermek.

6- Bir sendikal mücadele basım geliştirmek, özel bir devrimci sendika yazını yaratmak, birlik kulüplerinin kurulmasını teşvik etmek vs.

IV

Örgütlü bir muhalif azınlığın bulunduğu ülkelerde (İngiltere) en önemli örgütsel görevler şunlardır:

1- Mümkün olduğunca çok sayıda sendika örgütünü ve sendika kartelini (birliğini) muhalif harekete kazanmak.

2- Politika, iş ücreti, sanayide iktisadi barış vs. sorunları üzerine alt örgütlerdeki mücadeleye önderlik etmek.

3- En son iktisadi eylemlerin yenilgilerinin nedenlerini yorumlamak bilmeden aydınlatmak, bunlardan bu önderlerin yerine başkalarını geçirme sonucunu çıkarmak.

4- Sendika demokrasisinin en küçük ihlaline karşı, ihraçlara karşı vs. amansızca mücadele etmek.

V

Örgütlü muhalefetin bulunmadığı ve çalışmanın yalnızca fraksiyonlar üzerinden yapıldığı ülkelerde (Almanya, Avusturya vs.) bütün çabalar şunları hedeflemelidir:

1- Tek tek üretim dallarında ve ülke çapında fraksiyonlar oluşturmak.

2- Örgütsüz ve örgütlü işçiler arasında sürekli çalışma yapmak amacıyla her büyük işletme için özel bir sendika yöneticisi görevlendirmek.

3- Sendika hareketindeki bürokratik merkeziyetçiliğe karşı ve yerel sendikaların ve kartellerin (birliklerin) haklarını genişletmek uğruna mücadele etmek.

VI

İşçilerin ezici çoğunluğunun örgütlü olmadığı, mevcut sendikaların üyelerinin esas olarak kalifiye işçi saflarından —işçi aristokrasisi— geldiği ve en önemli sendikaların bir dağılma sürecinden geçtiği Amerika Birleşik Devletleri'nde, sendikalarda ki tüm komünist faaliyetin ana görevi, en enerjik bir şekilde, örgütsüz kitleleri, vasıfsız ve yarı-vasıflı işçileri örgütlemeye çalışmak olmalıdır. “Örgütsüzleri örgütleyin!” şiarı, işçi kitlelerini örgütleme görevini reddeden yiyici sendika bürokrasisine yönelik bir talep olmamalı; aynı şekilde mevcut sendikalara yönelik tek taraflı bir çağrı da olmamalı, bilakis bizzat Komünist Partisi'nin temel faaliyetini oluşturmalıdır.

Komünist Partisinin görevi, işçilerin hiç ya da hemen hemen hiç örgütlü olmadığı üretim dallarında (çelik fabrikaları, otomobil sanayii, lastik sanayii, ayakkabı sanayii ve tekstil sanayii, denizyolları şebekesi vs.) kendi inisiyatifiyle sendikalar örgütlemektir.

Bununla aynı zamanda komünistler, güçlü bir sol kanat oluşturmak amacıyla Amerikan Sendikalar Birliği'ne bağlı sendikalardaki faaliyetlerini mutlak surette sürdürmek ve güçlendirmek zorundadırlar.

Birçok sendika zencileri üye olarak saflarına almayı reddettiğinden, Komünist Partisi, zenci işçi sendikaları oluşturma inisiyatifini ele almalı ve aynı zamanda zenci işçilerin mevcut sen-

dikalara alınması mücadelesini sürdürmelidir. Komünistler bir ve aynı sanayi dalındaki zenci sendikalarıyla beyaz işçi sendika örgütlerinin birleştirilmesi için mücadele etmelidir.

Satılık bürokrasi, en çeşitli numaralar, entrikalar ve şiddetle sol kanadın Maden İşçileri Sendikası'nı fethetmesini engellemesine rağmen, komünistler bu sendikadan çıkmamalıdır. Maden İşçileri Sendikası'nın yaşadığı gerileme nedeniyle sol unsurlar, işçilerin örgütlü olmadığı kömür madeni bölgelerinde, aynı zamanda maden işçileri örgütünün yıkıldığı veya çözüldüğü yerlerde yerel çapta yeni sendikalar oluşturma inisiyatifi ele almalıdır.

VII

Tüm örgütsel çalışmanın anlamı, kitleleri sistematik olarak kazanmaktır. Her örgütsel önlem, pratik çalışmamızın her adımı bu bakış açısından değerlendirilmelidir. Tam da bu yüzden örgütsel çalışmanın yolları ve araçları böylesine çeşitlidir, tam da bu yüzden bütün ülkeler için genel, şarsılmaz kurallar konamaz. Örgütsel çalışma, sendika hareketini ciddi bir şekilde tanımayı ve devrimci taktiği uygulamada büyük bir esnekliği gerektirir.

“Inprekorr” No. 26

10 Mart 1928

s. 494-497

G. HENRİKOVSKİ

KSE’NİN V. KONGRESİ’NDEN ÖNCE

KSE IV. Kongresi, “KSE yandaşlarının çalışmalarında uluslararası reformizmin ve onun tek tek seksiyonlarının güçlerinin küçümsenmesinin büyük bir eksiklik olduğuna” dikkat çekti.

Bu, Polonya için de geçerlidir. *Sosyal-faşist bürokratik aygıtı karşı mücadele, tam da içinde bulunduğumuz durumda, Zulavski, Kvapinski ve Kuruloviç’in radikalleşen yığınları oyalamak için artan muhalefet manevralarıyla bağıntı içinde, özellikle büyük önem kazanmaktadır.* Bizde, Polonya’da bazı sosyal-faşist birliklerin sahip olduğu etkinin, sadece örgütlü işçilerle sınırlı olmadığı, bilakis bu birliklerin sınırlarının dışına taşıdığı unutulmamalıdır. Sosyal-faşist bürokrasinin, sosyal-faşizmi izleyen yığınlar üzerindeki otorite ve etkisini sistematik olarak yok etmeden, örneğin demiryolcular, tarım işçileri vb. arasında başarılı bir grev uygulaması mümkün müdür acaba? Yoldaşların sık sık, “nerede çalışıyorlarsa orada” PPS, NAV (Ulu-

sal İşçi Birliği) veya hristiyan-demokratların “ölmüş olduklarını” söyledikleri duyuluyor. Fakat bir mücadele başlayınca, bu “ölüler” öyle bir diriliyor ki, bizim kampanyalarımızı daha başlangıç safhasında mahvediyorlar. Son yıllardaki bir dizi iktisadi kampanya bunu doğrulamaktadır: 1928 yılında Dombrova Havzasında ilan ettiğimiz maden işçileri grevleri (birinci grev 6–8 bin işçiyi kapsarken, ikinci grev için yapılan çağrıyı hiçbir işçi takip etmedi) ve Varşova’da metal işçilerinin başarısızlığa uğrayan mücadelesi (1928 ve 1929). Yukarı Silezya’da, zorunlu uzlaşturmaya karşı protesto olarak ilan ettiğimiz bir günlük grevin her renkten sosyal-faşistler tarafından engellenmesi de bunu doğrulamaktadır.

Bu kampanyaların deneyimleri göstermektedir ki, sosyal-faşizmi izleyen yığınları fethetmek, onları Zulavski ve Zdanovski’nin etkisinden kurtarmak ve işçi sınıfının iktisadi durumunu düzeltme mücadelesinin önderliğini üstlenmek için, esas olarak işletmelerde ve sosyal-faşist birliklerde uzun süreli bir çalışma yapmak zorunludur.

İşletmelerde ve sendikalarda sosyal-faşizme karşı mücadeleden kaçma, sendikal legalizm, devrimci sendika hareketi için en büyük tehlikeyi oluşturmaya devam etmektedir. Bu legalizmin tüm tezahürlerine ve herşeyden önce Yukarı Silezya’da Wazcak’ın ve Lodz’da Kravec’ın dönek gruplarına karşı kararlı, acımasız bir mücadele olmadan sosyal-faşistlerin işçiler arasındaki etkisi yok edilemez. IV. Kongre tüm gücüyle şunu vurguladı:

“KSE yandaşları daima, iktisadi mücadelelerde işçilerin zafarını garanti altına almak için, sendikalarda birleşen işçilerin çoğunluğunu kazanmak uğrunda ve devrimci örgütleri sağlam-

laştırmak uğruna da sistemli ve çetin bir mücadele yürütmek zorunda olduklarını alında tutmalıdırlar. Tam da mücadelenin hazırlığı, uygulanması ve sonuçları ile bağını içinde KSE yandaşları, sendika üyeleri önünde, grevi sabote eden sendika bürokratlarının görevden alınması ve onların yerine devrimci işçilerin geçirilmesi sorununu ele almalıdırlar. KSE yandaşları, sermayenin ajanlarının işçi sınıfı içinde sendikal görevlerden ne kadar çabuk ve enerjik uzaklaştırılırlarsa patronlar üzerinde işçilerin zaferine o kadar kolay ve kesin erişileceğini işçilere açıkça ve pratikte göstermek zorundadırlar.”

KEYK X. Plenumu, bugünkü koşullarda, üye yığınları bizden yana olsa bile, reformist sendikaların aygıtının fethedilebileceği oportünist hayaline karşı uyarıda bulundu; Plenum dikkatleri şu gerçeğe çekti:

“Sendikalardaki her mevki uğruna mücadele, herşeyden önce, işletmelerde sendika temsilciliği fonksiyonu uğruna mücadele, sosyal-faşist sendika bürokrasisinin maskesini düşürmenin ve onu zararsız hale getirmenin elimizdeki güçlü bir aracı haline gelmek zorundadır.”

Bu mücadele hakeza tabandan birleşik cephenin örgütlenmesi için de güçlü bir araçtır.

Sosyal-faşist sendikalarda çalışmayı küçümsemenin temeli, sosyal-faşist partilere mensup ve onları izleyen yığınların, önderlerle ve sosyal-faşist bürokratik aygıtla özdeşleştirilmesidir. Özü itibariyle oportünist pasifliği haklı göstermek olan ultra-sol görüş, kendini en açık şekilde Almanya'da Merker yoldaşın makalelerinde gösterdi. Merker yoldaşın görüşü, en kötü sekterizme, henüz komünizme varmamış işçi yığınlarından tecrit olmamıza yol açmaktadır.

Sosyal-faşist sendikalarda çalışmanın küçümsemesi, manevralarını uygulamalarında sosyal-faşistlere birçok kez yardım etti. Bu konuda Sendika Konferansının Aralık kararında ve MK kararlarında son derece ciddi bir eleştiriye tabi tutulan Yukarı Silezya'yı ya da Varşovalı metal işçilerinin kampanyasını anımsamak bile yeter.

Bazı yoldaşlar, sosyal-faşist birliklere karşı hiçbir şekilde faşist birliklere karşı uygulanan taktikten farklı bir taktik uygulayamayacağımız görüşündeler. Bu yoldaşlar soruyorlar: Bir sosyal-faşist ve bir faşist birlik arasında herhangi bir fark var mı?

Sosyal-faşist birliklerin aygıtının gittikçe faşistleştiğine hiç kuşku yoktur. “Yığın birliklerine girin” genel sloganı eskimiştir. KEYK X. Plenumu ve MK’muzın 6. Plenumunun saydığı belli şartlar altında, gerek reformist gerek faşist birliklere karşı aynı taktiği uygulayacağız (bağımsız sınıf sendikaları kuracağız). Bunu yaparken, devrimci bir sendikanın olduğu veya böyle bir sendikayı yaratmaya çalıştığımız yerde, işçileri sosyal-faşist birliklere girmeye çağırmayacağız. Böyle durumlarda işçileri devrimci birliğe girmeye çağıracağız, fakat sosyal-faşist birlikte çalışmayı sürdüreceğiz.

KSE oturumundaki Polonya delegasyonunun önergesi üzerine tezlere, sosyal-faşizmle faşizmi karşı karşıya koyan ve sosyal-faşizmin faşizme karşı mücadele edebileceğini ve etmek istediğini iddia eden sağcı anlayışlara karşı mücadelenin zorunluluğu üzerine özel bir madde alındı.

Fakat, işçileri kandırmanın sosyal-faşist ve faşist yöntemleri arasında hiçbir farkın olmadığını ve bu yüzden bu birliklere karşı taktiğin aynı olması gerektiğini iddia etmek meseleyi basitleş-

tirmek olurdu. Böyle bir basitleştirme, kaçınılmaz olarak sosyal-faşizm tehlikesine karşı uyanıklığımızın kırılmasına, yığınlardan kopmaya götürmek zorundadır.

Sıradan işçinin sosyal-faşist birliğe sadece, sosyal-faşizmin “muhalif ve demokratik” manevralarına hâlâ inandığı için, bir Zulavski'nin Pilsudski'ye karşı ve sosyalizm için mücadele ettiği görüşünde olduğu için girdiğini mi sanıyorsunuz? Sosyal-faşistlere ve faşistlere karşı taktiğimiz gerçekten aynı olabilir mi acaba? Devrimci bir birlik ve böyle bir birliği yaratmak için uygun şartlar olmadığında, sosyal-faşist birliklerin bürokrasisine karşı mücadelemizde *sadece*, şu an Merkezi Komisyon'un birlikleri içinde olan işçilere mi dayanmalıyız? Örgütsüz yığınlar arasındaki devrimci işçileri, *birlik içindeki devrimci muhalefeti desteklemeye ve sağlamlaştırmaya çağırmamalı mıyız* gerçekten? Burada çabalarımız, sosyal-faşistlerin etkisi altında bulunan bir birliğe soktuğumuz işçilerin sosyal-faşist liderlerin kurbanı haline gelmemesine, sosyal-faşistlere karşı mücadeleyi gerçekten yükseltmeye katkıda bulunmasına yönelik olmalıdır.

Son aylarda Polonya'daki pratiğimizden birkaç örnek, şimdiki taktiğimizden vazgeçmenin büyük bir hata olacağının mükemmel bir örneğini sunabilir.

Lublin'de sendika solu, sosyal-faşist Merkezi Komisyon'a mensup birliklerin konferansında Lublin sendika kartelini fethetti. Lodz'da sendika solu, Tramvay İşçileri Birliği'ni sosyal-faşistlerin elinden aldı. Dombrova Havzası'nda, sosyal-faşist Metal İşçileri Birliği'nin en büyük bölge yönetimlerinden dördü solların etkisi altında bulunmaktadır. Aynı şeyi Maden İşçileri Birliği'nin en büyük bölge yönetiminde de görüyoruz.

Partimizin taktiğiyle hemfikir olmayan yoldaşlar, taktiğimizde sadece “sendika solunu sağlamlaştırma”yı bırakmayı öneriyorlar, fakat somut durumdan bağımsız olarak, devrimci işçilerin sosyal-faşist birliklere girerek sendikal muhalefeti güçlendirmesini ilkesel olarak reddediyorlar. Burada bu solların örgütsel yapısını, daha şimdiki aşamada devrimci sendikaların yapısı gibi düşünüyorlar.

Sendika solunu örgütlemenin ve büyütmenin anlamı, iktisadi mücadeleyi yürütmek üzere örgütlü ve örgütsüz devrimci işçilerin en geniş yığınlarını örgütsel olarak kucaklamayı kolaylaştıracak olmasında yatmaktadır. Bu yüzden biz, sendika solunun içine sadece sosyal-faşist birliklerdeki devrimci muhalefeti değil, aynı zamanda fabrikalardaki, maden ocaklarındaki, çiftliklerdeki devrimci birlikleri, devrimci komiteleri, şubelerdeki devrimci sendika temsilcilerini, işsiz komitelerini vb. de katıyoruz. Bu bize, ne bir sendikaya ne de Partiye üye olmayan ve fakat bizim önderliğimiz altında bizim ileri sürdüğümüz talepler ve bizim sloganlarımız için mücadele etmek isteyen devrimci işçilerle de sıkı bağlar kurma olanağı sağlamaktadır.

Daha bugünkü aşamada, sendika solunun, üyelik defteri, üye aidatları vb. ile birlikte kelimenin tam anlamıyla bir örgüt olmasını talep etseydik, yığınlarla birleşmek bizim için daha zor olmaz mıydı acaba?

Bunu öneren yoldaşlar, resmen ve fiili olarak (üyelik defterleriyle) sendika soluna mensup olan örgütsüz işçilerin, böylelikle örgütlü olacakları varsayımından yola çıkmaktadırlar.

Bu, burada sosyal-faşist ve faşist birliklere karşı taktiğimizin basitleştirilmesinin yanında, bir de son derece karmaşık ve son derece önemli olan örgütsüz kitleleri örgütsel olarak kavra-

ma ve yönetme sorununun basitleştirilmesinin, tabandan birleşik cephe taktiğinin basitleştirilmesinin saklı olduğunu ispatlamaktadır.

Örgütlü ve örgütsüz *devrimci* işçileri birleştirme sorunuyla başlayalım. Bu birleşme problemi, sadece örgütsüz işçilere sendika solunun üyelik defterini dağıtmaktan ibaret olsaydı, bu son derece basit olurdu. Fakat, biz sendika solu tabelasını asar asmaz örgütsüz yığınların hemen yığınlar halinde buraya akacaklarını sanmak hayal olurdu. Hiç de öyle değil! ***Bu sabırlı bir çaba gerektirir.*** İşçi, sendika solunun onu zafere götürecek güç ve önderliği oluşturduğuna günlük tecrübeleriyle kanaat getirmelidir. ***Bu yüzden herşey, yalnızca üyelerin kaydedilmesi ve üye defterlerinin dağıtılmasına bağlanamaz.***

Yığınların sendika solu çerçevesinde gittikçe daha güçlü, gittikçe daha kalıcı örgütsel kucaklanmasına giden yol, en geniş tabandan birleşik cephe temelinde mücadelede örgütlü ve örgütsüz devrimci işçileri birleştirmekten geçmektedir. Alman yoldaşlar bu yoldan gittiler ve onların çalışması başarıyla taçlandı.

KEYK'in son oturumundaki konuşmasında Thälman yoldaş, Almanya'daki devrimci sendikal muhalefetin tecrübelerine dayanarak sendikal muhalefetin örgütsel gelişmesindeki çizgiyi gösterdi. Diğer şeylerin yanında o, Kızıl İşletme İşçi Temsilcilerlerinin kolektif olarak sendika muhalefetine girmeleri gerektiğini, kızıl işyeri işçi temsilcileri seçen diğer işletmelerin de kolektif katılmayı gerçekleştirmesi gerektiğini söyledi. Fakat Thälman yoldaş, üye defterlerine ve zorunlu aidata kategorik olarak karşı çıktı. Sorun böyle konursa, diye açıkladı, devrimci kitle çalışmamızı güçlendirmenin ve daha sosyal-faşist sendika-

ların etkisi altında bulunan yığınları kazanmanın karmaşık süreci olağanüstü zorlaştırılır.

Polonya'daki sendika solu da aynı çizgide hareket etmektedir; o şu ilkelere yola çıkmaktadır:

Sendika solunu örgütleme kampanyasına, işletmelerdeki devrimci sendika temsilcileri ağını geliştirmek eşlik etmelidir. İşletme toplantılarında ve herşeyden önce işletme bölümleri tarafından düzenlenen kitle toplantılarında işçilere, işletmelerde sürekli bir kurum olarak bir devrimci sendika temsilcileri ağı yaratmanın onlara, faşistlerin ve sosyal-faşistlerin işçilerin çıkarlarına ihanet etmesine karşı başarıyla mücadele yürütme imkânı verdiğini ispatlamalıyız.

1- Devrimci işyeri işçi temsilcilerinin görevi, işyeri sendika temsilcileriyle ortak toplantılar yapmak ve söz konusu işletmeyle ilgili tüm sorunları, aynı şekilde genel iktisadi ve siyasi sorunları ele almaktır.

2- Devrimci işyeri işçi temsilciliklerinin olmadığı yerlerde bizzat sendika solu, işletme bölümlerinde örgütlü ve örgütsüz işçileri toplantıya ve sık sık konferanslara çağırmalı ve böylece devrimci sendika temsilcilerinin seçimine ve faşist ve sosyal-faşist işyeri işçi temsilciliklerinin yığınlar tarafından parçalanmasına zemin hazırlamalıdır.

3- *Sendika solunun gelişmesinde ve etkisinin sağlamlaşmasında, işletmelerdeki devrimci sendika grupları muazzam bir rol oynamalıdır.* İşletmedeki devrimci birliğin grubu, bu birliğin söz konusu işletmedeki bütün üyelerini kapsar. Bu grubun görevi, mücadele yönetiminin örgütlenmesi ve yaratılmasına önayak olmak, bölümler bazında devrimci sendika temsilcileri ağını kurmak, en geniş yığınları birliğe çekmek, işletmeyi

ilgilendiren sorunları birlikte [örgütte –ÇN] ele almak ve tersidir. Bu gruplar kendi içlerinde üye aidatı için bir veznedar da seçerler.

Bu veznedarlar aynı zamanda işletmede, birlik yönetim kurulunun genel önderliği altında işletmede çalışan sendika gruplarının yöneticisi olmalıdır. Sendika şubelerinin var olduğu işletmelerde yönetim tabii ki birliğin yönetimi altındadır.

Devrimci birliklerin olmadığı yerlerde sosyal-faşist bir birliğin bütün devrimci üyeleri veya işletmedeki tüm sendika solunun bir bölümü olan kızıl fraksiyon, işletmedeki sendika sorunlarını ve tersini ele almalı, sosyal-faşist bürokrasiye karşı en keskin mücadeleyi yürütmeli ve işletmede sosyal-faşist birliğe üye veya onun taraftarı olan yığınları sosyal-faşizmin etkisinden koparmaya çalışmalıdır. Sosyal-faşist birliğin devrimci üyeleri, sürekli olarak, sosyal-faşist bürokratları bütün sendika görevlerinden uzaklaştırmaya, işletmelerdeki sendika memurlarının (işyeri sendika temsilcisi, veznedar) atanmasına karşı en sert şekilde mücadele ederek tüm sendikal mevkiiler için demokratik seçimler talep etmeye çaba göstermelidir. Sosyal-faşist bir birliğin devrimci üyeleri, işletmede, bu birliğin (örneğin Metal İşçileri Birliği, Maden İşçileri Birliği vb.'nin) kızıl fraksiyonunun genel yönetimi altında çalışırlar.

İşletmedeki devrimci bir birliğin gruplarının, aynı şekilde sendika solunun tüm çalışması, tabandan birleşik cephe taktiğini en geniş biçimde uygulamaya, sıradan işçiyle, bir taraftan sosyal-faşist birlik ve partiyi, diğer taraftan sosyal-faşist bürokrasiyi karşı karşıya koymaya dayanmalıdır.

4- En önemli işletmelerde ve işçi merkezlerinde bu çalışmaya uygulandıktan sonra, fabrikaların, maden ocaklarının, çift-

liklerin vb. devrimci işyeri işçi temsilciliklerinin, işsiz komitelerinin, devrimci sendikaların, sosyal-faşist birliklerdeki devrimci muhalefetin, olan yerlerde mücadele komitelerinin, tek tek işletmelerin kitle toplantılarında veya konferanslarında seçilen tek tek işletmelerin delegelerinin, işyeri sendika temsilcilerinin veya devrimci işçilerin temsil edilmek zorunda olduğu **bölge konferanslarının toplantıya çağrılmasına geçmek gerekir.**

Bu konferanslarda, sendika solunun bölge yönetimini seçecek olan sendika solunun bölge kongresi için delegeler seçilmelidir.

Tam da böyle bir temel üzerinde sendika solunu büyütmek için gerekliliği için eksik olan anlayış; aslında birleşik cephenin kitle organlarının belli bir küçümsenmesinden, aynı şekilde devrimci birlikler olmadan iktisadi mücadelenin yürütülemeyeceği kanaatinden kaynaklanmaktadır.

Var oldukları yerlerde devrimci birliklerin, iktisadi mücadelelerin örgütlenmesi ve yönetimi için birinci derecede önemli oldukları açıktır. ***Fakat bir grevin uygulanması gerçekten bir devrimci birliğin var olup olmamasına mı bağlıdır?*** Böyle bir zihniyet en büyük pasifliğe, en ciddi oportünist hatalara yol açmaz mı? Devrimci birliklerin olmadığı yerlerde bile sendika solu, zor koşullar altında da olsa bir mücadeleyi sonuna kadar götürebilir. Tarım işçilerinin geçen yılki grevi sırasında Batı Ukraynalı yoldaşlarımızın tecrübeleri bunu doğrulamıştır. Çiftlik sahipleri anlaşmayı, gerçekten mücadele eden tüm kitleyi temsil eden grev komiteleri ile imzaladılar.

Tabandan birleşik cephe organlarının sadece ***yönetimi sosyal-faşistlerin elinden almaya uygun olduğu, ama bir mücadeleyi sonuna kadar götürmeye*** uygun olmadığı iddiasına katı-

lacak olsaydık, böyle bir yaklaşımdan çıkarılacak biricik mantıki sonuç, somut şartlardan bağımsız olarak, en hızlı bir şekilde bağımsız devrimci birlikler yaratma **genel çizgisi** olurdu. Böyle bir çizginin kaçınılmaz olarak nereye götürdüğü bilinmektedir. Varşova Metal Birliği'nin, aynı şekilde bir dizi taşra birliğinin, yaratılmaları için uygun koşulların olmadığı bir durumda örgütlenmiş olması gerçeği, bunları yığınlara daha da yaklaştırmayı bir yana bırakalım, bilakis tersine yığınlardan belli bir kopmaya götürdü. Sınıf örgütünün hazırlıklı bir temel üzerinde olduğu yerlerde (öneğin Lodz'da) ise birlik, yığınların harekete geçirilmesinde ve iktisadi mücadelede son derece önemli bir rol oynadı. Bu tecrübelerden her yoldaş, MK'mızın 6. Plenumu'nun 5. Plenum kararlarında yaptığı ciddi düzeltmelerin ne kadar doğru olduğuna kanaat getirebilir. Polonya Komünist Partisi Merkez Komitesi 6. Plenumu, devrimci sendikaları örgütlemenin gerekli şartlarını açıklıkla belirledi:

“Devrimci sendikaları reddeden ve paralel sendikalar örgütleyen Merkez Komisyonu'nun bölücü faaliyetine karşı devrimci sendikaların korunması üzerine Ocak Plenumu'nun yaklaşımı doğrudur.

Sosyal-faşist merkezi sendika organlarının şubelerin örgütlenmesini engelledikleri yerlerde, aynı şekilde yığın eylemleri sırasında sendika bürokratlarının hain rolünün yığınlar tarafından görüldüğü yerlerde de, birliğin yığınlar üzerinde bütün otoritesini ve etkisini kaybettiği yerlerde, yığınların birlikten uzaklaştığı ve devrimci sendikal muhalefetin yığınlar içinde etki ve fabrikalardaki birleşik cephe organlarında üs kazandığı yerlerde yerel birliklerin yaratılması üzerine direktif doğrudur.

Fakat, genel ‘devrimci sendikalar yaratma rotası’ yanlıştır. ‘Özel bir devrimci sendikal örgütü yaratmanın tarihi bir zorun-

luluk haline geldiği', devrimci bir sendika yaratmanın 'sermayenin, faşizmin ve savaşın saldırısını püskürtmede işçi sınıfının biricik aracı, sendika hareketini korumanın, sınıf mücadelesinin ve sosyalizmin biricik aracı olduğu' iddiası yanlıştır (PKP MK Ocak Plenumu'nun ve Sendika Konferansı'nın kararı).

Bu direktiflerin uygulanması, Merkez Komisyon'a mensup mevcut sendikalarla birlikte yepyeni bir devrimci sendikalar sisteminin oluşmasına götürecektir. 'Önümüzdeki son derece zorlu dönemin, çalışmamızı Merkez Komisyonu sendikalarında yoğunlaştırmaktan, tamamen bağımsız devrimci sendikal örgütler yaratmaya bir geçiş dönemi olduğu'na dikkat çeken Konferans kararları bunu önceden görmüşlerdir.

Bu direktiflerin uygulanması, komünistlerin kaçınılmaz olarak; daha reformist sendikalarda bulunan veya hâlâ onların etkisi altında olan yığınlardan kopmasına götürecektir. Bu direktifler, sendikalardaki çalışmayla ilgili komünistlerin görevlerini çarpıtmaktadırlar."

Birkaç hafta sonra toplanan KEYK X. Plenumu aynı anlayışı şı kabul etti:

"Sendikaların genel bölünmesi zihniyetine karşı kararlı bir mücadele yürütülmelidir. *Yeni sendikalar yaratmak ancak grev dalgası yükseldiği sırada, ancak siyasi mücadelenin büyük keskinlik kazandığı, proletaryanın önemli yığınlarının reformist sendika bürokrasisinin sosyal-faşist karakterini kavradığı ve yığınların yeni bir birliğin yaratılmasını aktif olarak destekledikleri yerde mümkündür*" (abç -G. H.).

Bu zamana kadar tecrübelerimiz temelinde, X. Plenum'un bu kararının şimdiden eskidiğini söyleyebilir miyiz acaba? Bu sorunda daha şimdiden, X. Plenum'un kararı üzerinden bir "adım ileri" atma talebi gerekçelendirilmiş midir acaba? Böyle

yaparsak, önümüzde duran görevleri şablonlaştıracığımıza ve sendikal hareketi sekterizm çamuruna, örgütsüz yığınlardan ve sosyal-faşistlerin daha üzerinde yeterince otoriteye sahip oldukları işçilerden kopmaya götürecek olan büyük bir siyasi hata işleyeceğimize inanıyoruz.

Alman tecrübesi, özellikle son ayların tecrübesi, sadece doğru uygulanan bir birleşik cephe taktiğinin (işyeri işçi temsilciliklerinin ve devrimci işyeri sendika temsilcileri ağının, mücadele yönetimlerinin yaratılması) devrimci yığınsal bir sendika hareketinin gelişmesi için elverişli koşulları yarattığını göstermektedir. Tam da bağımsız, gerçekten devrimci sınıf sendikalarının muazzam önemini ve iktisadi mücadelenin örgütlenmesi ve yönetimi için onların önemli rolünü kavradığımızdan, tam da bu yüzden biz, bu sorunların “sinirli” bir şekilde ele alınmasıyla, tek tek gelişme aşamalarının atlanmasıyla hemfikir olmayacağımızı açıklarız.

*

Önceki makalede, iktisadi mücadelelerde tabandan birleşik cephenin örgütsel yönüyle ilgilendik.

Fakat birleşik cephenin gerçekleştirilmesi yüksek ölçüde, komünistler ve devrimci sendikal muhalefet tarafından öne sürülen taleplerin geniş işçi yığınları için anlaşılır olup olmadığına ve işçilerin bu talepleri benimseyip benimsemediğine de bağlıdır. Bir yığın grevin tecrübesinden, yoldaşlarımızın devrimci taktiğin bu sanatına daha yeterince hakim olamadıklarını anlıyoruz. Yoldaşlarımızın öne sürdüğü talepler, endişe verici şekilde, zaman ve mekâna dikkat etmeden sürekli yinelenen ezberlenmiş şemaları hatırlatmaktadır. Gençlerimizin ücret artırımını için ileri sürülen talepleri üç yıl zarfında bir kez bile değiş-

tirmediği ve bu taleplerin hiçbir değişikliğe uğramadan tüm bölgelerde ileri sürüldüğü bilinen gerçeklerdir. Hiçbir parti mercii-
nin bununla ilgilenmemesi de ilginçtir. Taleplerin işlenmesine
yüzeysel yaklaşım, değişik sanayi dallarındaki, bölgelerdeki ve
fabrikalardaki ilişkilerin çeşitliliğinin eksik biçimde dikkate
alınması, tüm iktisadi mücadeleyi mutlaka en olumsuz biçimde
etkileyecektir. Böyle talepler yığınlar tarafından sübjektif ol-
dukları için reddedileceklerdir. *Ve ilgi duyan işçi kitlesinin ar-
kasında durmadığı iktisadi talepler sadece içi boş laftır.*

İktisadi talepler, işçilerin dolaysız, en acil ihtiyaçlarını dile
getirmiyorlarsa, onlar yığınları mücadele için imkânsız harekete
geçiremezler.

Bu kusur, Varşova metal işçilerinin eyleminin başarısızlığa
uğramasındaki en önemli nedenlerden biriydi.

Geçen yılın Ekim ayında metal sanayiindeki yeni toplu söz-
leşmeye hazırlık, fabrikatörlerin çılgın bir rasyonalizasyon sal-
dırısı koşulları altında gerçekleşti. Tüm metal sanayiinde, ceza
sistemi ve yeni bir işletme kanunuyla birlikte yığınsal işten çı-
karılmalar aynı anda uygulandı. Tam bir yığın fabrikada kendili-
ğinden grevler patlak verdi. Varşova Komitesinin metal işçileri
kitlesini onlar temelinde mücadele için harekete geçirdiği talep-
ler, içinde bulunulan an için en aktüel olan kapitalist rasyonalizasyon sorununu dikkate alıyor muydu? O sıralarda Varşova'da yayınlanan bildirilerinin yüzeysel tetkiki bile bize, hareketin yönetiminin bu yönde çok az şey yaptığını gösterir. Kapitalist rasyonalizasyon ve rasyonalizasyona karşı mücadele etmek için somut önlemlere dikkat çekme sorunu, çağrılarda, kitle toplantılarının kararlarında ve mitinglerde sadece tali bir sorun olarak yer aldı. Varşova Komitesi'nin çağrıları, metal işçilerine fabrikatör-

lerin başarılı bir saldırısı halinde sadece işletmelerdeki işin cehenneme dönmekle kalmayıp, aynı zamanda işçilerin muazzam bir bölümünün de sokağa atılacağını somut olarak açıklamayı bilemedi. Bu çağrılar işçileri, yeni işletme kanununun ve ceza sisteminin uygulanması yönündeki en küçük girişime bile **doğrudan** bir grevle karşılık verme konusunda yeteri kadar uyarımadılar. Ve gerçekten de o zamanlar fabrikatörlerin saldırısına karşı yanıt olarak biricik mümkün yöntem, yığınları genel grev için, ücret artışı mücadelesi için ve yedi saatlik işgünü için sistematik olarak harekete geçirmekti.

Benzer hatalar, sık sık işten çıkarılma sorununda da yapılıyor. Bazı işçiler işten çıkarıldığında bazen yoldaşlarımızdan hiçbir tepki gelmiyor. Yoldaşlarımız, fabrikalardaki yığınları tehdit eden ve uygulanan işten çıkarmalara karşı mücadele için sürekli harekete geçirmeyerek, fabrikatörlerin zaferini kolaylaştırıyor ve kendiliğinden bir grev patlak verdiğinde mücadelenin boğulmasında sosyal-faşistlere yardım ediyorlar.

Fakat mevcut tecrübelerden yola çıkılırsa, ücret artışı talebinin ve bugün oldukça aktüel olan rasyonalizasyona ve işten çıkarmalara karşı taleplerin aynı zamanda öne sürülemediği yanlış sonucu çıkarılmamalıdır. Böyle bir yaklaşım yenilgiye götürürdü.

Bir ücret artışı talebi vb., rasyonalizasyona ve işten çıkarmalara karşı, yedi saatlik işgünü için taleplerle aynı zamanda öne sürülmelidir, fakat bu öyle bir şekilde yapılmalıdır ki, en çok vurgu anın en acil ve en aktüel sorununa verilmelidir.

KSE IV. Kongresi, "Grevin bir savaş olduğunu ve bir savaşın büyük bir güç yoğunlaşması ve açık, kesin bir hedef talep ettiğini" söylerken doğru söylemiştir. Bu tamamen doğrudur: Ta-

leplerin berrak olması zorunludur, çünkü genel önermeler berrak bir hedef olamazlar ve hiç kimseyi mücadeleye ateşleyemezler. Taleplerin, asgari taleplerin berrak ve anlaşılır olması, bu taleplerin grevin kapsamı ve anlamıyla çalışması ve siyasi ve sendikal yönelimlerinden bağımsız olarak ilgilenen işçilerin taleplerin hazırlanmasına aktif katılımı mutlak zorunludur.

Yani, somut koşullara denk düşen sloganlara ihtiyacımız var.

Aynı şey, iktisadi taleplerin siyasi taleplerle birleştirilmesi için de geçerlidir.

Yoldaşlarımız sık sık en basit şeyleri anlayamıyorlar: İktisadi mücadeleyi, faşizmin SSCB'ye karşı savaş hazırlığına karşı mücadeleyle birleştirmek için, faşist ve sosyal-faşist saldırı birliklerinin silahla veya işten çıkarma tehdidiyle topladıkları, işçiler üzerinde çok ağır bir yük olan Hava Savunma Ligi için bağışlara karşı fabrikalardaki keskin mücadeleden veya "savaş hazırlıkları"na karşı mücadeleden daha uygun bir biçim var mı acaba? Yoldaşlarımız bu sorunlara gerekli dikkati göstermiyorlar.

KSE IV. Kongresi, iktisadi taleplerin siyasi taleplerle beceriksizce birleştirilmesine karşı uyarıda bulunmuştu:

"Mücadelenin proletaryanın genel sınıf görevleriyle birleştirilmesi ancak, grevin başlangıcında öne sürülen taleplere dayanarak, bu mücadelenin gelişim süreci içinde olmalıdır."

KEYK IX. Plenumu da bu sorunla ilgilendi: "Her grevde komünistlerin görevi, ***verili mücadele aşamasının somut şiarları*** temelinde geniş yığınları harekete geçirmeyi bilmektir." Tam da bu gün, küçük iktisadi grevlerin bile burjuva devlet ay-

gıtıyla çarpıştığı bugün, bu direktife harfiyen uyma zorunluluğu vardır. Mücadelenin seyri içinde, yeni durumdan ortaya çıkan yeni talepler ileri sürülmelidir. İşsiz gösterilerine, grevcilere veya bir greve hazırlanan işçilere polisin veya saldırı birliklerinin her saldırısından, mücadeleyi siyasi olarak şiddetlendirmek amacıyla ve geniş işçi yığınlarını siyasi dayanışma grevlerine çekmek için yararlanmalıyız. Mücadele eden işçilerin üzerine birliklerin sürüldüğü her olaydan, mücadeleyi şiddetlendirmekle birlikte işçilerle askerlerin bağına artırmak için yararlanılmalıdır.

İktisadi mücadeleyi bir üst basamağa yükseltebileceğimiz anı kaçırmamak için mücadelenin her aşamasını en büyük dikkatle takip etmeliyiz. Lenin sürekli şunu vurguladı:

“... dolayısıyla siyasi ve iktisadi grev, karşılıklı bir güç kaynağı oluşturarak birbirini destekler. Bu iki grev biçimi arasında sıkı bir bağ olmadan gerçekten geniş bir yığın hareketi, hele hele bir halk hareketi mümkün değildir. Bir hareketin başlangıcında iktisadi grev sık sık, geri kalanları uyandırma ve harekete geçirme, hareketi genelleştirme, onu bir üst basamağa yükseltme özelliğine sahiptir.” (Lenin, 1912, “İktisadi ve Siyasi Grev”)

Öne sürdüğümüz iktisadi ve siyasi taleplerin anlaşılması, yüksek ölçüde, hâlâ sosyal-faşist sendika bürokratlarına güven gösteren işçi yığınlarına, bu memur ruhluların onlara ihanet edeceklerini ve işçilerin mücadelesiz, grevsiz varlıklarını düzeltmeyeceklerini göstermeyi bilip bilmeyeceğimize bağlıdır. Fakat bu kesinlikle, patronlara karşı ileri sürülen taleplerin yüksekliği hakkında reformistlerle rekabet etmek zorunda olduğumuz anlamına gelmez. *Yığınların bizim taleplerimizi anlaması için, günlük tecrübeleri temelinde yığınlara kesintisiz olarak sos-*

yal-faşistlerin ihanetini göstermeliyiz. Metal işçilerine yapılan bir çağrı sadece genelde sosyal-faşistlerin ihanetinden söz ederse, Topinnek veya herhangi bir başka sosyal-faşist alçağın hain olduklarına dair genel bir iddiayla yetinilirse, ihanetle ilgili sadece geçmişten değil, bilakis günümüzden de somut örnekler verilmezse, sendika bürokratlarının sadece işçi sınıfına ihanete yönelik somut manevralarına dikkat çekilmezse, böyle çağrılar beş para etmez.

Ve **böyle** “somut” çağrılarla sık sık karşılaşıyoruz. Ayrıca bu, **kitle toplantılarında** konuşmalar ve mitinglerde ve toplantılarda kabul edilen kararlar için de geçerlidir. Çoğu zaman bunlar, en acil, işçilere en yakın sorunların bir sorunlar seli içinde kaybolduğu, destan uzunluğunda manifestolardır.

Bu yüzden, günlük tecrübelerle dayanarak sosyal-faşist bürokratların esaslı ve somut bir biçimde maskesini indirmek, taleplerimiz etrafında en geniş yığınların kaynaşması için, iktisadi mücadeleyi genişletmek için özellikle büyük bir öneme sahiptir.

Her iktisadi mücadele, önderlik ve işçi yığınları üzerinde etki uğruna komünist ve sosyal-faşist partiler arasında bir mücadele arenasına dönüşmek zorundadır.

“Komünist Enternasyonal”

No. 28/1930

Sayfa 1547–1558.

KSE V. KONGRESİ

“Üçüncü devre”de sınıf mücadelelerinin şiddetlendiği bir durumda toplanan KSE V. Kongresi, iki yıl önce IV. Kongre tarafından kabul edilen iktisadi mücadelelerin bağımsız yönetimi üzerine son derece önemli kararı somutlaştırdı. KSE V. Kongresi’nin tarihi anlam ve önemi, yeni çizginin bu somutlaştırılmasında yatmaktadır.

Yeni çizginin uygulanması, bütün ülkelerin devrimci sendika örgütlerinden saflarını *yeniden düzenlemeyi ve çalışma yöntemlerini değiştirmeyi* talep ediyordu. KSE IV. Kongresi’ne kadar, devrimci sendikal örgütler daha çok ajitasyon ve propaganda organlarıydı. IV. Kongre, onların eylem organları; proletaryanın tayin edici kitlesini, daha ileriki aşamada kapitalist sistemin temellerine karşı proletaryanın genel saldırısına dönüşecek olan iktisadi grevlere hazırlayan ve harekete geçiren organlar olarak reorganize edilmesini talep etti.

KSE IV. Kongresi’nden sonraki iki yıl, onun yeni çizgi üzerine kararlarını tümüyle ve bütünüyle onayladı. Yeni çizgi soru-

nu şimdi artık hiçbir kuşku uyandırmıyor. Şimdi artık yalnızca karşı-devrimci Brandlerciler, Troçkistler ve onların çeşitli oportünist dalkavukları, KSE IV. Kongre kararlarının “uğursuz” anlamından bahsedebilirler.

Devrimci sendika hareketinde yeni çizginin doğruluğu sorunu daha IV. Kongre’de kesin olarak çözüldüyse de, bu çizginin uygulanması *pratikte* muazzam zorluklarla karşılaştı.

Rapor dönemindeki çalışmaların bilançosunu çıkaran V. Kongre, iktisadi mücadelelerin yönetimi ve etkisinin bir dizi yeni ülkeye (IV. Kongre’de 49 ülke temsil ediliyordu, buna karşılık V. Kongre 60 ülke) yayılması alanında *ciddi kazanımlar* kaydetmenin yanında, rapor döneminin yaklaşık iki yılı içinde, devrimci sendika hareketinin “eski kapitalist ülkelerde bir dizi pozisyon” kaybettiğini de tespit etti. V. Kongre’nin siyasi kararı, bu kayıp üzerine somut bir işaret içermektedir:

“a) Bir dizi devrimci sendikada üye sayısı önemli ölçüde geriledi (Fransa, Çekoslovakya); b) bir dizi devrimci sendika örgütü illegaliteye itildi ve kitle temelini kaybetti (Yugoslavya, Romanya vb.); c) KSE’ne bağlı bir dizi seksiyon ve örgüt; örgütsel olarak gelişti, fakat sadece hareketin taleplerinin değil, aynı zamanda bizzat seksiyonların siyasi etkisinin artışının da gerisinde kalmaktadır (Almanya, Çin, Latin Amerika).”

V. Kongre çalışmaları, *kararlı özeleştirinin* işareti altında geçti. Bu özeleştirisi şu tespiti mümkün kıldı:

“Devrimci sendika hareketinin örgütsel zayıflığının sebepleri sadece objektif durumda *aranamaz*; takibatlar hiç kuşkusuz bundan sonra da sürecektir, fakat hareketimiz herşeye rağmen güçlendirilmek zorundadır.”

Bu yüzden, devrimci sendika hareketini sağlamlaştırmak ve daha da geliştirmek için, artan objektif zorluklara, artan polis takibatına, patron terörüne ve sosyal-faşistlerin haince faaliyetine rağmen, herşeyden önce, devrimci sendika hareketi içinde yeni çizginin *pratiğe* uygulanmasındaki eksiklik ve hataları ortadan kaldırmak zorunludur.

KSE V. Kongresi, son iki yılda yeni çizginin gerçekleştirilmesindeki büyük uluslararası tecrübelerin bilançosunu çıkardı. Bu tecrübeler şimdi şu tespiti yapmamıza izin vermektedir: bugünkü aşamada işçi sınıfını mücadeleye çekmede ve devrimci sendika hareketini örgütsel olarak sağlamlaştırmada esas moment, proletaryanın *en geniş* katmanlarını ilgilendiren *iktisadi kısmi talepler* sorunudur, sermayenin saldırısını püskürtme ve bu püskürtmeyi ve proletaryanın karşı saldırıya geçişini nasıl *örgütlemek* gerektiği sorunudur; ve bu, tüm fonksiyonerlerin ve sınıf bilinçli proleterlerin mutlaka riayet etmesi gereken KSE V. Kongresi'nin *en önemli derslerinden* biridir.

IV. KSE Kongresi'nden sonraki zaman içindeki bütün büyük grevlerin tarihi şunu göstermektedir:

1- Grevlerin *kendiliğinden*, komünist partiler ve devrimci sendika hareketi tarafından hazırlanmadan ortaya çıktığı durumlarda bu, *partinin* ve devrimci sendika muhalefetine ilgili örgütlerinin yığınlarla bağı kötü olduğu ve yığınları heyecanlandıran ve eyleme geçiren sorunları tanımadıkları için böyle oldu.

2- Grevlerin komünist partiler ve devrimci sendika örgütleri tarafından *hazırlanmış* ve onların önderliği altında geliştiği durumlarda reformistler, *somut, kitlelerce anlaşılır* taleplerle ortaya çıkarak böylece bu grevleri boğmayı çoğunlukla başarırken, bu talepleri unutan komünistler sadece, hareketin siyasi

mücadelenin daha yüksek bir basamağına dönüşmesi için ajitasyon yaptılar.

3- Son olarak, komünist örgütlerin ve kızıl sendikaların (örneğin Fransa’da sosyal sigorta kanununa karşı grev sırasında) reformistlerin kısmi taleplerine *katıldıkları*, onlarla ilkesiz bloklar kurdukları, kendi siyasi çehrelerini kaybettikleri ve iktisadi mücadelelerin bağımsız yönetimi yeni çizgisini mahvettikleri durumlar çok fazladır.

Buradan son derece önemli şu pratik ders çıkar: İktisadi mücadeleye iyi hazırlanmak, *tayin edici* kitleleri hareketin içine çekmek ve mücadelenin *önderliğini sonuna kadar* elde tutmak için, yığınları doğrudan ilgilendiren acil kısmi talepleri formüle etmek ve popülerleştirmek gerekir. “Üçüncü devre” üzerine, karşı saldırının zorunluluğu vb. üzerine genel bir ajitasyonla işçi sınıfı mücadeleye çekilemez. Aynı şekilde genel bir ‘mücadele için safları yeniden düzenleme’ açıklamasıyla devrimci sendika hareketi sağlamlaştıramaz. Yığınların ruh halindeki en küçük değişiklikleri bile dikkate almadan başlanan grevler başarıyla yürütülemez.

Aynı zamanda her komünist ve devrimci sendika fonksiyoneri şunu daima aklında tutmalıdır ki, kısmi taleplerin resmen ilanı, sosyal-faşistler için, işçilerin bu talepler uğruna devrimci mücadelesini boğmanın bir aracıysa da, bizim için onlar, yığınları devrimci mücadeleler için harekete geçirmenin bir aracıdır. Sendika hareketinde faaliyet gösteren komünistler, mücadeleye katılan kitleleri, bu kısmi talepler temelinde, hareketin bir üst basamağına çıkarmalıdır. (Her sınıf bilinçli proleter tarafından titizlikle incelenmesi gereken) Kongrenin siyasi ve özellikle örgütsel kararları, işçi sınıfının tayin edici yığınlarını burjuvazi-

ye karşı genel karşı taarruza hazırlayacak günlük çalışmaların pratikte nasıl yapılması gerektiğine dair ayrıntılı bilgiler içermektedir. Bu anlamda V. KSE Kongresi, önümüzdeki büyük devrimci mücadelelere somut örgütsel hazırlığın kongresi olarak adlandırılabilir. Bu yüzden o, aynı zamanda **büyük perspektiflerin** kongresiydi. Bütün ülkelerin devrimci sendika örgütlerinin pratik çalışmalarının sonuçlarını inceleyen ve onlardan sonuçlar çıkaran V. Kongre, devrimci sendikaların küçük çaplı işleriyle, işçi sınıfını **iktidar** uğruna mücadelelere hazırlamayı Bolşevik tarzda **birleştirdi**.

V. Kongre bir kez daha, dünya iktisadi krizi sonucunda kapitalist istikrarın dağılmaya başladığını ve işçi hareketinin yeni bir devrimci dalgasının yükseldiğini tespit etmeyi mümkün kıldı.

Proletaryanın geniş yığınlarının sürekli radikalleşmesi ve gittikçe açık siyasi bir karakter kazanan grev hareketinin büyümesi, aynı şekilde, işçi yığınlarının reformist sendika önderlerinin ve sosyal-demokrat partilerin etkisinden gittikçe kurtulması, reformizmin ana kalelerinde (Almanya ve İngiltere) ona karşı mücadele sorununu V. KSE Kongresi'nin **yeni bir tarzda** koymasına izin verdi. KEYK X. Plenumu'nun anlayışına uygun olarak V. Kongre, proletaryanın yığın eylemlerinin belli bir durumunda paralel kızıl sendikaların yaratılması üzerine bir karar kabul etti. Bunlardan başka V. Kongre, bağımsız kızıl sendikaların olmadığı ülkelerde (Almanya, Avusturya, İngiltere) reformist sendikalar içindeki devrimci muhalefetin örgütsel olarak toparlanması üzerine çok ayrıntılı direktifler ortaya koydu. İşçi yığınlarının radikalleşme sürecinin en ilerlemiş olduğu ve diğer taraftan proletaryanın gittikçe artan katmanlarının sosyal-demokrasinin faşistleşmesini gördükleri Almanya ve Polonya ile

ilgili olarak V. Kongre, çalışmayı bırakıp gönüllü olarak reformist sendikalardan çıkma eğilimine karşı kararlı bir mücadele-
nin zorunluluğunun altını çizdi. “Reformist sendikalara girin”
sloganını geri çekmeyi kararlaştırdı. Bu ülkelerde, diyor V.
Kongre’nin siyasi kararı,

“reformist önderlerin gittikçe artan bölücü taktiğini ve on-
larla geniş işçi yığınları arasında artan antagonizmayı göz önü-
ne alarak, daha şimdiden, tutarlı ve bilinçli bir şekilde ve yorul-
mak bilmeksizin, proletaryanın sınıf mücadelelerini daha iyi ve
daha başarılı bir şekilde hazırlamak ve yönetmek için bağımsız
devrimci sendika hareketini örgütlemeye ve geliştirmeye çalış-
mak” gerekir.

Her renkten sosyal-faşistler bu karar üzerine bir uğultu ko-
paracak, onu sendikaları bölmenin yeni bir denemesi olarak ad-
landıracaklardır. Devrimci proletarya, burjuvazinin hizmetine
girmiş bu “işçi önderleri”nin gözünü yıldırmasına izin verme-
melidir. **Tabandan birleşik cephe** taktiğini uygulayarak, sos-
yal-demokrat işçiler ve reformist sendikaların üyeleri de dahil
örgütlü ve örgütsüz yığınları seçilmiş eylem ve mücadele komi-
telerinde toparlayarak, V. Kongre’nin devrimci sendika muhale-
feti üzerine bu kararlarının uygulanmasını her türlü araçla kabul
ettirmeye çalışmalıyız. O, işçi sınıfının en tehlikeli düşmanını,
Amsterdam Enternasyonalî’ni en hızlı ve kesin biçimde yere
sermenin en iyi silahıdır.

KSE V. Kongresi, devrimci sendika hareketinin Komünist
Enternasyonal ile sıkı ilişkisini ve işbirliğini gösterdi. Devrimci
sendika hareketindeki önder rolü, Komintern’in, olağanüstü teh-
likeli oportünist sapmaları ve “sol” sekte hataları zamanında
görmesini mümkün kıldı. Oportünizm, özellikle pratikteki opor-
tünizm, devrimci sendika hareketi içinde hâlâ **esas tehliktir**.

“Sol” sekte eğilimler ve hatalar da onun gelişmesini kösteklemektedir. KSE V. Kongre kararlarının uygulanmasını garanti altına alan Komünist Enternasyonal’in sağlam önderliği, devrimci sendika hareketinin *tüm zorlukları aşmasını ve kapitalist ülkeler ve sömürgeler proletaryasının tayin edici örgütleyici gücü haline gelmesini mümkün kılacaktır.*

“Komünist Enternasyonal”

No. 34/1930

Sayfa 1793–1796

A. LOSOVSKY

10 YIL KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALİ

**(Moskovalı sendika fonksiyonerlerinin önünde 21 Nisan 1930'da
yapılan Konuşma)**

I— 1920 Bunalımı ve 1930 Bunalımı

Kızıl Sendikalar Enternasyonalı, Avrupa'nın en önemli kapitalist ülkelerini kapsayan ve birçok ülkede had safhada devrimci sınıf mücadelelerine yol açan savaş sonrasının had safhadaki ekonomik ve politik bunalımının doruğunda ortaya çıktı. Kızıl Sendikalar Enternasyonalı'nın onuncu yıl kutlamaları, zaman olarak, 1920 yılı bunalımından farklı olarak çok daha fazla sayıda ülkeyi kapsayan ve Avrupa sınırlarını önemli ölçüde aşan yeni ekonomik bunalımın gelişmesine rastlıyor. Bu iki tarih —1920 ortası ile 1930 ortası— arasında, her türden toplumsal çatışmalar açısından zengin, sömürge ve yarı-sömürge ülkeler-

deki bir dizi devrimi barındıran en büyük sınıf çatışmalarının bir dönemi, keskin sınıf mücadeleleriyle dolu bir dönem yatıyor. KSE için doğru bir gelişme perspektifi çizebilmek amacıyla yanıtlanması gereken ilk soru, 1920 bunalımı ile şimdiki arasındaki temel farkın ne olduğu sorusudur.

Savaşın doğurduğu ve kapitalizmin genel bir bunalımına yol açan 1920 ekonomik ve politik bunalımı, sınıf çatışmalarının gerilimi, keskinliği, sınıf mücadelelerinin derinliği ve gerginliği açısından, şimdi yaşadığımız bunalımdan biraz daha büyüktü. O dönemde bir dizi ülkede bir devrimci durum mevcuttu, şu andaki ekonomik bunalım ise doğrudan devrimci bir duruma henüz yol açmadı ve sınıf mücadelelerinin gerginliği henüz, on yıl önce olduğu kadar had safhada değil. O zaman bir devrimci durum vardı, şimdi ise devrimci hareketin yükselmesini görüyoruz. Hareketin *canlılığı ve kapsamına* gelince, durum bu gün devrimci hareketin gelişme perspektifi açısından daha uygundur. O dönemde, esas olarak Orta Avrupa ülkelerini kapsayan Avrupa çapında bir devrimci bunalım vardı. Bugün ise, bir dünya ekonomik bunalımı, hem kapitalist hem de sömürge ülkeleri saran ve tüm kıtaları kapsayan bir bunalım görüyoruz. O zaman devrimci dalga Orta Avrupa üzerindeydi. Bu gün devrimci kabarış tüm kapitalist ve sömürge dünyayı kaplıyor. KSE'nin oluşmasına denk düşen anda, "özel etken" zayıftı, yani komünist partiler ve devrimci sendikalar henüz güçlenmemişlerdi ve henüz embriyon durumundaydılar, Komünist Enternasyonal yeni oluşmuştu, KSE daha yeni yeni oluşmaya başlıyordu; buna karşılık şimdi, bu on yılın ardından, bütün ülkelerde önemli ölçüde belirgin, gelişmiş, billurlaşmış, ideolojik ve örgütsel olarak sağlamlaşmış nesnel etkene sahibiz ve komünist partiler ve devrimci sendikalar tüm dünyada gelişmeye devam ediyor.

KSE'nin oluşmaya başladığı 1920 yılındaki durumu, onun şimdi on yıllık varlığının sonuçlarına göz attığımız 1930 yılındaki durumdan ayıran şey esasen bunlardır.

II— KSE'nin Oluşmasının Nedenleri

Kızıl Sendikalar Enternasyonalî'nin oluşmasına yol açan ilk neden, savaşın daha ilk günlerinde Sosyalist Enternasyonal'in ve Sendikalar Enternasyonalî'nin çökmesi ve resmi sosyalizm denilen sosyalizmin tamamen iflas etmesiydi. Sosyal-demokrasinin ve reformist sendikaların savaş ideolojisi ve savaş politikası — bütün bunlar, savaş öncesi enternasyonallerinin parçalanmasına ve işçi sınıfı saflarında politik ayrımlaşmaya yol açtı. Eski sosyal-demokrat partiler ve eski sendikalar içinde, savaş karşıtı enternasyonalist görüşler savunan, savaş dönemlerinde de sınıf işbirliğine karşı ve sınıf mücadelesini sürdürmekten yana tavır takınan küçük hücreler ve gruplar oluştu. Etkileri oldukça fazla olan bu gruplar, işçi sınıfı içindeki enternasyonalist ruh halinin toplanma noktalarıydı. Savaşın seyri içinde emperyalist savaşa karşı mücadele içinde oluşan güçler, savaş dönemi içinde iç barışa karşı mücadele için birleşen gruplar, Komünist Enternasyonal'in (Komintern) yaratılmasının temellerini oluşturdular. Aynı gruplar, ve daha sonra partiler, sendikaların kesimleri ve sendika birlikleri, aynı zamanda, Kızıl Sendikalar Enternasyonalî'nin de girişimcileri ve örgütleyicileri oldular.

KSE'nin oluşmasının ikinci nedeni, Rusya'da Ekim Devrimi'nin zaferi ve Sovyet Rusya komünist sendika hareketinin tarihsel arenada görünmesiydi, iktidar uğruna mücadeleye, tüm emperyalist dünyaya karşı mücadeleye aktif olarak katılan yeni tipte sendikaların oluşmasıydı. Bu, gerçek sınıf bilinciyle dolu

sendika hareketinin tüm güçlerinin devrimci program ve devrimci sınıf talepleri zemininde birleşmesinin ilkönce idelojik ve daha sonra da örgütsel itici gücü olmak zorundaydı.

KSE'nin oluşmasının üçüncü nedeni, savaştan hemen sonra [Temmuz 1919'da] Amsterdam'daki kongrede yeniden inşasına girişilen ve Amsterdam Sendikalar Birliği olarak bilinen Sendikalar Enternasyonalı'nın, Milletler Cemiyeti'nin kötü bir kopyası, onun uzantısı ve çalışma örgütü olduğunun anlaşılmasıdır. Amsterdam Enternasyonalı, başından beri, her biri kendi burjuvazisinin çıkarlarını düşünen ulusal seksiyonların bir toplamıydı. Savaş döneminde kendi burjuvazisiyle işbirliği yapmak anavatanı savunma zorunluluğuyla haklı çıkarılırken, savaştan sonra bu bahane bile kullanılmaz oldu. Uluslararası sosyal-demok-rasi, savaştan sonra tümüyle yeni teorilerle ortaya çıktı; sınıf işbirliğini sosyalist lafazanlıkla örtmeye son verdi. Yeni sendikalar birliği, ta başından itibaren Milletler Cemiyeti'nin bir şubesi-ydi ve bu durum, sınıf işbirliğine karşı nefretleriyle sınıf mücadelesi çizgisini seçen ve kendilerini Moskova'ya göre yönlendirmek zorunda kalan önemli işçi grupları üzerinde itici bir etki yaratmak zorundaydı.

Kızıl Sendikalar Enternasyonalı'nın doğrudan oluşma nedeni, son olarak, Mart 1919'da Komintern'in oluşturulması, komünist partilerin ve grupların Bolşevizm bayrağı altında birleşmesiydi. Bunun üzerine, uluslararası sendika hareketinin tüm devrimci güçlerini birleştirmek amacıyla bir sendika merkezi yaratma zorunluluğu, uluslararası işçi hareketinin gözle görülür ve yaşamsal öneme sahip bir gereksinimi haline geldi.

III— Komintern’in Devrimci Etkisi

Komintern’in oluşması döneminde, Sovyet Cumhuriyeti ve eski Rusya’dan kopan ülkeler (Polonya, Letonya vb.) dışında, az çok kök salmış komünist partilerin henüz mevcut olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır. En büyük komünist örgüt Almanya’daki Spartaküs Birliği idi, ancak bu örgüt de, devrimci özüne rağmen, büyük fedakârlığına ve işçi sınıfı davasına büyük sadakatine rağmen, hâlâ sayısız zaaf ve önyargıdan mustarıptı, Bolşevik bir örgüt olmaktan çok uzaktı. Tüm diğer ülkelerde sadece, Zimmerwald ve Kienthal Konferanslarından sonra ortaya çıkan ve ancak Ekim Devrimi’nden sonra az çok oluşmaya başlayan embriyon aşamasındaki örgütler bulunuyordu.

Yönünü Komintern, Moskova ve Ekim Devrimi’ne çeviren örgütlerin çoğu eski sosyal-demokrasiden geliyorlardı ve bundan dolayı, Komintern’in oluşması kitleler içindeki büyük politik ayrışmanın başlangıç noktasıydı. İlk kez uluslararası planda bir Bolşevik program hazırlanıp ortaya konuyor, ilk kez tüm ülkelerin işçi hareketi için Bolşevik taktikler saptanıyordu.

Komintern’in oluşmasını Ekim Devrimi’nin zaferi olanaklı kıldı. Kitleler arasındaki ayrışma, genellikle “Komintern’den yana”, “Moskova’dan yana”, “Ekim Devrimi’nden yana” ya da “Komintern’e karşı”, “Moskova’ya karşı”, “Ekim Devrimi’ne karşı” sloganları altında gerçekleşti. O dönemde, tıpkı şimdi olduğu gibi, Komintern ve Ekim Devrimi birbirine en sıkı şekilde bağlıydı ve uluslararası işçi hareketinde Komintern’den **yana** ya da ona **karşı** (ve daha sonra KSE’den yana ya da ona karşı) mücadele, genel olarak proletarya diktatörlüğü için ya da ona karşı, Ekim Devrimi için ya da ona karşı mücadele işareti altında yürüdü. Komintern’in oluşması, böylelikle komünist partile-

rin oluşmasını, ideolojik birleşmesini ve komünizmin güçlerinin sağlamlaşmasını hızlandırdı. Öte yandan, Komintern'in oluşturulmasıyla, devrimci örgütler içindeki, görünüşte komünist, devrimci lafızlar kullanan ve hatta kendilerine "komünist" diyen, gerçekte ise anti-komünist bir çizgi savunan tüm unsurlar teşhir oldu. 1919-1920 arası dönemi karakterize eden şey, birçok ve hatta oldukça önemli örgütlerin kitlelerdeki kabarna ve sosyal-demokrasinin işçiler içinde kendine karşı yarattığı kin sonucu yüzlerini Moskova'ya çevirmeleri ve bu örgütlerin aslında Komintern'in devrimci programının ve devrimci taktiğinin düşmanları olan önderlerinin, manevra yapabilmek ve kendi gerçek çehrelerini gizleyebilmek için Komintern'le pazarlık yapmak zorunda kalmalarıydı. Örneğin, üyelerinin baskısı sonucu Komintern'le pazarlık yapmak zorunda kalan Almanya Bağımsız Sosyal-Demokrat Partisi (USPD), İngiltere Bağımsız İşçi partisi ve bir dizi diğer örgüt bunlara dahildi. Daha sonra bunlar, tarihe "2 1/2. Enternasyonal" olarak geçen bir utangaçlık örgütü oluşturdular. Fakat sosyal-demokrasinin resmi önderlerinden pek az farklı olan bu önemli, son derece sosyal-demokrat önderlerin aylar boyunca Komintern ile pazarlık yapmak zorunda kalmaları olgusu, o dönemde devrimci atmosferin ne denli ateşli olduğunu ve kapitalist ülkelerin geniş kitlelerindeki huzursuzluğun ve devrimci ruh halinin nereye kadar vardığını göstermektedir.

IV— KSE'nin Oluşması

KSE bu genel temel üzerinde oluşmaya başladı. KSE'nin oluşmasının dış nedeni, 1920 yılında birçok işçi delegasyonunun Sovyetler Birliği'ne gelmesi ve bu delegasyonların Sovyet

Rus sendikaları ve Komintern’le görüşmeleri idi. O dönemde İngiliz, İtalyan, Fransız, Yugoslav, Bulgar ve İspanyol sendika delegasyonları, Sovyet Rusya’ya geldi. Bunlar, Komintern’in 1. Kongresi’nden sonra Sovyetler Birliği’nin etrafına çekilen tel örgüyü yaran ilk delegasyonlardı. O dönemde zeminin ne kadar kızgın olduğunu göstermek için, ağızlarından çok solcu lafları düşürmeyen delegeler arasında **D’Aragona, Purcell** vb. bayların bulunduğuna işaret etmek yeter. D’Aragona bugün faşizmin saflarında, Purcell sosyal-faşizmin saflarında bulunuyor ve tüm diğerleri de KSE ve Ekim Devrimi’nin karşıtları arasında. Ancak bu “solcu” unsurlar, Sovyet sınırını geçtikten sonra göğüslerinde bir tür kutsal ateş hissediyor ve daha Moskova’ya varmadan devrimci nutuklar atıyorlardı. Fakat Moskova’dan ayrılmalarıyla birlikte devrimci ateşleri de söndü ve Sovyet Rusya topraklarından uzaklaştıkça, reformizm de yüreklerinde yeniden o denli tam olarak yerini aldı. Her halükârda, o dönemde son derece devrimci deklarasyonları imzalamaya ve çeşitli türden yeminleri yapmaya hazır olan, ama bunları daha sonra bilerek ayaklar altına alan geçmişin ve geleceğin çok sayıda reformisti vardı.

Bir anlamda KSE’nin oluşmasının açılışını oluşturan ilk danışma toplantısı, 16 Haziran 1920’de Sovyet Rusya sendikalarının ve İtalyan ve İngiliz sendikalarının temsilcilerinin katılımıyla yapıldı. Bu toplantıda sendika hareketinin bir dünya merkezini oluşturma gerekliliği ve böyle bir merkezin özellikleri üzerine tartışıldı. Sovyet Rusya sendikalarının temsilcileri, devrimci sendikaların birleşmesi ve III. Enternasyonal’e katılmaları gerektiği düşüncesini savundular. **D’Aragona, Bianchi** ve o dönemde İngiliz delegasyonunun “sol kanadını” temsil eden **Purcell** ve **Robert Williams**, buna karşı çıktılar. Uzun tartışmalar-

dan sonra Robert Williams (bugün “Daily Herald”ın yöneticisidir), sadece o zaman değil, bugün bile kulağa oldukça devrimci gelen —özellikle de önergeyi verenin gelişmesi göz önünde bulundurulduğunda— önergesini formüle etti. Aşağıda, bize karşıt olarak sunulan, bizim de onayladığımız bu önergeyi aktarıyoruz:

“Büyük Britanya, Rusya ve İtalya’nın mücadele yeteneğine sahip sendika hareketinin devrimci önderlerinin bugünkü gayri resmi danışma toplantısı, mevcut enternasyonal sendika birliğinin sınıf mücadelesi yürütme yeteneğine sahip olmadığını kavramaktadır ve bundan dolayı, kapitalist Milletler Cemiyeti ve Dünya Savaşı sırasında sosyal-yurtseverler ve şovenistler olarak faaliyet gösteren ve bugün de aynı politikayı sürdüren işçi hareketinin sözde önderleriyle hiçbir bağı olmayan gerçek bir sendika enternasyonalı kurmak amacıyla, devrimci sendikacıların daha tam ve daha temsîlî bir danışma toplantısını toplantıya çağırmaya karar verir.”

Biz, bu biraz daha ılımlılaştırılmış formülasyona oy verdik. Ancak ortaya çıktı ki, Robert Williams’ın bu formülasyonuna imza atan bizler bu kararı gerçekleştirip hatta ötesine geçerken, Robert Williams ve diğerleri kendi önergelerini inkâr etmişlerdir ve bu gün barikatın öbür tarafında bulunmaktadır.

Ancak anılan danışma toplantısının dolaylı örgütsel sonuçları oldu. Bu toplantıdan hemen sonra, o dönemde Komintern’in II. Kongresi vesilesiyle Moskova’da bulunan sendikaların ve sendikalist örgütlerin İtalyan, İspanyol, Bulgar, Yugoslav ve Fransız temsilcileriyle daha uzun görüşmeler başladı. Bu görüşmeler belgelidir ve içeriği iki soruna indirgenebilir: Biz Sovyet Rusya sendikalarının temsilcileri bütün bu konuklarla görüşmelerde hem sağdan ve hem de soldan muhalefetle karşılaştık, el-

bette anarşist unsurların solculuğundan söz edilebildiği ölçüde. Bir yandan sendikalist örgütlerin temsilcileri, yeni yaratılacak enternasyonal için proletarya diktatörlüğü ilkesini kesinlikle tanımak istemiyor ve bu enternasyonal ile Komintern arasındaki her türlü ilişkiye karşı çıkıyorlardı, çünkü sendikaların bağımsızlığından yana idiler. Ekonominin siyasete önceliğini kabul ediyor, sosyal devrimi gerçekleştirmek için komünist partilerin gerekliliğini reddediyor ve sendikaların devrimi bizzat yapacaklarını ve bizzat da sonuna kadar götüreceğini iddia ediyorlardı. Diğer yandan **D'Aragona** ve kafadarları, anarko-sendikalistlerden tamamen farklı nedenlerden ötürü proletarya diktatörlüğüne karşı çıkıyorlardı. Anarko-sendikalistler, en azından ilkede devrimden ve burjuvazinin devrilmesinden yanaydılar. Buna karşılık D' Aragona, her türden kesin formülasyonlardan büyük korku duyuyordu. Devrimci eylem yöntemlerinin **propagandasına** dair bir formüle imza atmaya karşı değildi, ancak daha kesin ve daha açık bir şekilde formüle edilmiş önermeleri kesinlikle imzalamak istemiyordu. O sıralar 2 milyon üyeye sahip büyük bir örgütü temsil eden ve örgütleri küçük örgütlerden hiç kuşkusuz daha çok öneme sahip olan İtalyan delegeleriyle danışma toplantılarımız, en az iki hafta sürdü. D' Aragona ve şürekasının üyesi olduğu Sosyalist Parti Komintern'e katıldığından, durum daha da garipti. Bu gerçi biçimsel bir katılmaydı, ama yine de İtalya Sosyalist Partisi Komintern'in bir seksiyonuydu. Ve Komintern'e katılmış bir partinin üyeleri, proletarya diktatörlüğünün söz konusu edildiği bir maddeyi imzalamaktan korkuyorlardı! Görüşmelerde herhangi bir ilerleme sağlanamamasından sonra, D' Aragona'ya şunu söyledim: Eğer böyle devam ederse, ona karşı alenen tavır almak ve sorunu sert bir şekilde ortaya koyarak İtalyan proletaryasına yönelmek zorunda kalacağız, çünkü bir Komintern seksiyonunun üyeleri, burada Komin-

tem'in en temel ilkeleriyle doğrudan çelişki içinde bulunuyorlar. İtalyan Sosyalist Partisi'nin o dönemdeki önderi **Serrati**, herkesin kabul edebileceği bir orta karar yazma görevini üstlendi. Onun yazdığı karar D'Aragona'nınkinden gerçi daha iyiydi, ancak bu da bizi tümüyle memnun etmedi. Tam bir çıkınaza girmiştik.

O zaman, akıl danışmak için **Lenin**'e başvurdum: yaratılacak merkezin kuruluş belgesinin formülasyonunda taviz vermeli miydik, yoksa tek bir noktasını bile değiştirmeden, hedefimize doğrudan yol mu almalıydık? Lenin, Serrati'nin yazdığı ve bizler tarafından biraz düzeltilmiş belgeyi okuduktan sonra şunu söyledi: "Evet, içinde gerçekten çok sayıda belirsizlik var, buna rağmen bu yüzden kopmamak lazım. Siz imzalayın, olmayan açıklığı daha sonra sağlarız."

Bu öğüt, kuşkusuz doğrudu. Daha sonra gerçekten açıklık sağladık: D'Aragona olmadan ve ona karşı. İmzaladığımız kuruluş belgesine şimdi bakıldığında, içinde bir uzlaşmanın izleri bulunabilir. Buna rağmen o, gereksinim duyduğumuz şeydi. Devrimci Sendikalar Enternasyonal Konseyi'nin kurulmasına dair bu kuruluş belgesinde, biçim itibarıyla yeterince keskin olmasa da, devrimci sınıf mücadelesinden, Amsterdam Enternasyonaline karşı mücadeleden ve uluslararası sendika merkezinin yaratılmasından söz edilmesini sağladık. Bu, elbette esas meseleydi. Daha sonraki deneyimler, o zamanlar birazca uzun olan "**Devrimci Meslek ve Sanayi Birlikleri Enternasyonal Konseyi**" adını taşıyan KSE'nin bu rüşeym organının sağdan ve soldan düşman eğilimlere karşı mücadele içinde kendi ideolojisini yarattığını ve kendi ilkelerini olası en büyük belirginlik ve açıklıkla formüle ettiğini gösterdi.

Her halükârda, daha o zaman, daha KSE'nin doğuşu sırasında, onun içinde, proletarya diktatörlüğü ilkesi, parti ve sendikalar arasındaki ilişkiler, eski, devrim öncesi sendika hareketinin değerlendirilmesi vs. hakkında bir mücadele yürümekteydi. Çizgimiz her yandan, temellerinde farklı motifler bulunan saldırılarla karşı karşıyaydı ve buna rağmen kuruluş belgesi imzalandı. Daha sonra içinden Kızıl Sendikalar Enternasyonalî'nin çıktığı yeni devrimci sendika merkezi böyle doğdu.

V— Güç Toplama

Düşmanları, yeni sendika merkezini başından itibaren tanımayı reddettiler. Devrimci Sendikalar Enternasyonal Konseyi, yukarda sözü edilen ve deyim yerindeyse, Kızıl Sendikalar Enternasyonalî'nin doğum belgesi olan deklarasyonla birlikte bir manifestoyla, kuruluşunu ilan etti. Amsterdamlılar, “majestelerinin” katından, bu Enternasyonal Devrimci Sendika Konseyi'nin bir uydurmadan başka bir şey olmadığını ve ciddi insanların, onu kimlerin yarattığını, kimlerden oluştuğunu ve neden var olduğunu kimsenin doğru dürüst bilmediği bu konseyi hiçe saymaları gerektiğini açıkladılar. Önceden belirtelim ki, Enternasyonal Konsey'in oluşması sırasında Amsterdam Enternasyonalî 24 milyon üyeye sahipti ve yeni, genç, ama oldukça çalışkan örgüte bu istatistik kulesinin hizasından tepeden bakmaya çalışıyordu. Amsterdam Enternasyonalî'nin KSE ve Sovyet Rusya sendikalarına karşı çizgisi, emperyalist büyük güçlerin Sovyet Hükümetine karşı çizgisiyle aynıydı. Emperyalist büyük güçler SSCB'yi (o zamanlar RSFSC) tanımayı reddettiler ve Amsterdam Enternasyonalî de bizi “tanımak” istemiyordu. Sovyetler Birliği, buna rağmen varlığını sürdürdü ve aynı şekilde

devrimci sendika hareketi de. Görüldüğü gibi, bu zor ve acılı bir doğumdu, ama çocuk buna rağmen gün ışığını gördü ve Enternasyonal Sendika Konseyi, ta ilk günlerinden itibaren geniş kitlelere ulaşmak için kararlı ve enerjik bir mücadele başlattı.

KSE'nin ilk varlık dönemi, mükemmel bir ajitasyon dönemi. Varlığımızın en geniş kitlelere duyurulması gerektiği dönemde, kitlelere ana ilkelerimizi —sınıf mücadelesi mi, sınıf işbirliği mi, enternasyonalizm mi, sosyal-emperyalizm mi, kızıl Rusya mı, beyaz Rusya mı, Moskova mı, Amsterdam mı— açıklamamızın sözkonusu olduğu bu dönemde, tüm dünyayı ateşli çağrılarla bombardımana tuttuk. KSE I. Kongresi'ne raporda, en büyük esaslilikle ve ateşle Amsterdam Enternasyonaline ve onun çizgisine saldırdığımız çok sayıda beyanname, çağrı ve manifesto bulunmaktadır. Bunların içinde, aralarında Lenin'in de imzaladığı, Amsterdam Enternasyonalı'nın II. Kongresi'ne yönelttiğimiz ve Amsterdamlıların çizgisine karşı tavrımızı açıklığa kavuşturduğumuz ünlü *“Kızılardan – Sarılara”* manifestosunun da bulunduğu, Komintern ve KSE tarafından imzalanmış manifestolar bulunmaktadır. KSE tarihinin ilk dönemi, güç toplama dönemi. Yeni bir enternasyonalin oluşmuş olması olgusu, aslında önemli sayıda işçi kitlesini ayağa kaldırdı. Çeşitli ideolojik-politik renkten tüm devrimci sendika örgütleri artık yönlerini Moskova'ya çeviriyorlardı: Amerika'da IWW (Industrial Workers of the World — Dünya Sanayi İşçileri), Fransa, Almanya, İspanya, İtalya ve Hollanda'nın anarko-sendikalist grupları ve örgütleri ve saf anarşist gruplar – sendika hareketi içindeki bütün bu ve diğer devrimci gruplar bizimle bağ kurmaya başladılar ve yeni devrimci Enternasyonal'e katılmaya hazır olduklarını gösterdiler.

Çeşitli türden grupların KSE etrafında ilerleyen toplanmasıyla birlikte, Kızıl Sendikalar Enternasyonalı içinde ideolojik zıtlıklar belirdi ve sonraları uğrunda yıllarca amansız bir ideolojik mücadele yürütülecek olan sorunlar gün yüzüne çıktı. KSE ***I. Kongresi, Kızıl Sendikalar Enternasyonalı Kuruluş Kongresi***, bu açıdan özellikle ilginçtir. Kongre, ideolojik-politik açıdan son derece alacalıydı. KSE etrafında gruplaşan çeşitli türden devrimci örgütler, I. Kongre’de kendi platformlarını ortaya koymak zorundaydılar.

I. Kongre, amansız bir ideolojik mücadeleye, esas olarak anarko-sendikalistlerle komünistlerin birbirine karşı amansız bir ideolojik mücadelesine sahne oldu. İtalyan İşçi Konfederasyonu temsilcilerinin şahsında hakeza sağcı unsurlar da temsil ediliyordu, fakat bunlar bu kongrede ciddiye alınacak bir rol oynamadılar.

VI— Anarko-Sendikalistlere Karşı Mücadele

KSE’nin I. Kongresi’nde sağ kanadı oluşturan İtalyan İşçi Konfederasyonu (CGL), savunma pozisyonunda bulunurken, anarko-sendikalistler, devrimci sendikalistler ve IWW bir bütün olarak bizim tavrımıza hücum etmeye çalışıyorlardı.

Kuruluş Kongresi, Enternasyonal Sendika Konseyi’nden daha büyük bir sonuca yol açmalıydı. O zaman, 10 maddelik küçük bir deklarasyonla yetinmek mümkündü. Buna karşılık I. Kongre’de taktik çizgi saptamak gerekiyordu; örgütsel sorunlara yaklaşımı formüle etmek, devrimci birlikleri ve azınlıkları örgütsel olarak oluşturmak ve bunların Enternasyonal ile ilişkilerini saptamak gerekiyordu. KSE’nin ideolojik-politik oluşumuna,

taktik ve örgütsel çizginin belirlenmesine geçtiğimiz anda, komünist sendika politikamızın kristalleşmesinde, sendika hareketi alanındaki komünist ilkelerimizin formüle edilmesinde kaçınılmaz olan çatışmalar ortaya çıktı.

I. Kongre kararları, bugün de oldukça ilginçtir. I. Kongre sırasındaki ideolojik mücadelenin odak noktasını oluşturan neydi? Birincisi, *Komintern ile KSE arasındaki karşılıklı ilişkiler* sorunu. Bu, ilginin odak noktasında duruyordu. Bu, mücadelenin *parti ve sendikalar*, ekonomi ve politika sorunu, yani sendikalistlerle komünistleri daima birbirinden ayıran sorunlar etrafında yürüdüğü anlamına geliyordu. I. Kongre’de gerekli olan, bu sorunları en büyük açıklıkla ortaya koymaktı; çünkü sözkonusu olan kongredeki sendikalistler değil, bu sendikalistlerin peşinden giden ve o sıralar devrimci bir merkez olarak yüzünü Moskova’ya çeviren işçilerdi. Fransız sendikalarının temsilcileri, Alman sendikalistleri ve unionistleri (birlikçileri —ÇN), Birleşik Devletler ve Kanada’daki IWW — bütün bunlar, bizim Komintern ile KSE arasındaki karşılıklı ilişkiler konusundaki tavrımıza karşı ortak bir cephe oluşturunyorlardı. Komintern ve KSE yürütme organlarında karşılıklı temsil üzerine bir paragrafı tüzüğümüze almamız, bunun bahanesi oldu. Bu, “sendikaların Komünist Partisine tabi olmasına” kesinlikle izin veremeyeceklerini iddia eden tüm sendikalistlerin saldırılarını yönelttikleri odak noktası oldu. Biz, o dönemde, bu sorundaki tavırlarında Fransızlarda, İspanyollarda vb.’de tam anlamıyla bir sendikalizme çarptık.

Sendikalizm teorisi, sizin de bildiğiniz gibi, tüm diğer politik partiler gibi Komünist Partisi’nin de işçi sınıfının dışında duran bir oluşum olduğunu ve bundan dolayı Komünist Partisi’nin işçi sınıfına önderlik etme hakkı talep edemeyeceğini ve etme-

mesi gerektiğini iddia eder. Devrimci partinin işçi sınıfının ön-
deri olduğu ve yalnızca onun işçi sınıfının kapitalizme karşı mü-
cadelesinin başında durabileceği şeklindeki tüm karşılıklarımıza
şu yanıtı verdiler: “Sınıf mücadelesini parti değil, tersine sendi-
kalar yürütür ve onu sonuna kadar götüreceklerdir. Bir proleter-
ya diktatörlüğü kesinlikle gerekli değildir, çünkü diktatörlük ve
hangi türden olursa olsun bir devlet bir beladır.”

Aşağıda, I. Kongre’de sendikalistlerin bakış açısını en çarpıcı bir biçimde dile getiren *Sirolle’nin* konuşmasından bir alıntı veriyorum. Ne var ki, bu konuşmacı şimdi reformistlerin safında bulunmaktadır ve bu hiç de şaşırtıcı değildir. Sendika-
lizmden reformizme geçenlerin sayısı hiç de az değildir. Yine
de, onun o zamanki sözleri, Fransız sendikalistlerinin ve diğer
ülkelerin sendikalistlerinin kesin düşünce doğrultusunu karakteri-
ze etmektedir. Sirolle, Fransız demiryolcularının temsilcisi
olarak, KSE’nin I. Kongresi’nde şu sözleri sarfetti.

“Biz Fransız sendika hareketinin temsilcileri, bugünkü kon-
jonktürü şu şekilde değerlendiriyoruz: örgütlenme biçimleri ve
idari aygıtı itibarıyla teritoryal ilke üzerine inşa edilmiş olması
sayesinde sendikalar sistemimiz, sanayi federasyonları ve yerel
birlikleri sayesinde ülkemizde proletaryanın iktidarını istediği
gün kurabilecek durumdadır. Bu proletarya iktidarında sendika
örgütü kadere yön verecektir ve o, ona daha da gelişme olana-
ğını güvenceleyecek olan —fiziki ve moral— tüm güçleri ken-
di saflarında bulacak durumda olacaktır.”

Yani devrimi yürüten ve onu zafere götüren, daha sonra da
üretimin ve dağıtımın başına geçecek olan, sendikadır. Gördü-
ğünüz gibi, Partiye, Sovyet iktidarına ve proleter devlete yer
kalmamaktadır.

Diğer delegelerin konuşmalarından da bir dizi alıntı yapabiliyorum, ancak sendikalist öz, görüşümce yeterince ortaya konmuştur. Aynı konuşmadan, sendikalistlerin Komintern'e karşı tavır konusunda kesin bir fikir veren birkaç satır daha aktarıyorum:

“Bizim Komintern’den bağımsızlığımızın gerekliliğin temelinde, bize mal edilenlerden çok daha yüksek motifler yatmaktadır: Biz, devrimin, devrimin çıkarlarının, parti çıkarlarının çok çok üzerinde durduğunu düşünüyoruz ve dünya devriminin gelişmesi, tek bir partinin çıkarına tabi kılınmayıp, bilakis tüm dünyanın devrimci insanlarına emanet edilmelidir.”

Bu çok belirsiz ve çok zayıftır, ama “kendi kendine yeten” saf sendikalizm budur. Büyük belirginlik ve açıklık, hiçbir zaman sendikalizmin zaafı olmamıştır.

Komintern ile KSE arasındaki karşılıklı ilişkiler sorunu, I. Kongre’de ilginin odak noktasında durdu ve ona belli bir damga vurdu. Bir dizi delegasyon (sendikalistler), kararlarımızın proletarya diktatörlüğünden ve Komintern ve komünist partiler ile ilişkilerimizden söz ettiğimiz paragraflarına karşı oy kullandılar. Mücadele tam da bu noktada yoğunlaştığı için, bu Kongre’de tartışılan taktik sorunlar bütünlükleri içinde yeterli ve çok yönlü bir şekilde tartışılmadı. Bununla birlikte, kuruluş kongresinde uluslararası sendika hareketinin bütün temel sorunları tartışılmak zorundaydı: Savaştan önce, savaşta ve savaştan sonra sendikalar, tarafsızlık, bağımsızlık ve sosyalizm, eski sendikalarda çalışma, işyeri işçi temsilcileri ve işçi denetimi sorunu, sanayi birlikleri, Uluslararası Propaganda Komiteleri, Kızıl Sendikalar Enternasyonalı’ne kabulün koşulları, mücadele yöntemleri, kadınların ve gençlerin sendikalara kazanılması, sömürge ve yarı-sömürgelerdeki işçi hareketine karşı taktiğimiz, eylem programı vs. Bu döküm, I. Kongre’nin gerçekten de, uluslararası devrimci

sendika hareketine kesin bir program ve kesin bir taktik vererek, devrimci sendika enternasyonalininin temellerini yarattığını göstermektedir.

I. Kongre, yalnızca biçimsel olarak değil, aynı zamanda ideolojik-politik bakış açısından da kuruluş kongresiydi. Taktik üzerine kararında ve örgüt sorunu üzerine kararda, KSE'nin onuncu yılını kutlamanın arifesinde olduğumuz bugüne kadar sürdürdüğümüz çizgiyi kesinleşirdi. I. Kongre'nin politik içeriği, onun sınıf işbirlikçiliğine ve reformizme karşı kesin kararlı bir tavır alması ve diğer yandan da sendikal harekette sendikalist lafazanlığın karşısına açık komünist politikayı koymasındır. Bu nedenle Kongre, yalnızca taktiğin sorunları üzerine değil, aynı zamanda örgüt sorunları üzerine de ayrıntılı kararlar aldı, çünkü örgüt sorunu, bilindiği gibi, herşeyi örgüte değil kendiliğindenlik kartına bağlayan sendikalizm için, çözümü en güç problemdir.

VII— Kısmi Talepler ve Nihai Hedef

I. Kongrenin aldığı kararların güncelliğinden emin olmak için, kongre kararlarında kısmi taleplerle nihai hedef arasındaki ilişki sorununun, ya da örgüt sorununun ne anlama geldiği sorununun nasıl çözüldüğünü öğrenmek yeter. I. Kongre'de kısmi talepler ve nihai hedef sorununu tartıştık, çünkü yalnızca anarko-sendikalistler değil, aynı zamanda bazı komünistler de, kısmi talepler sorununun, keskinleşen sınıf mücadelesi koşullarında ortadan kalkacağı ve *yalnızca nihai hedefler uğruna mücadele etmek* gerektiği görüşündeydi. Bu sorun, tüm açıklığı ve belirginliğiyle ortaya atılmak zorundaydı. I. Kongre'nin kararının "*Mücadele Yöntemleri*" bölümünde şunları okuyoruz:

“Çalışma, kitleleri derinden ayaklandıran mevcut çatışmalar temelinde yürütülmelidir. Günlük mücadeleyi, birlik üyelerinin maddi çıkarlarını aşağılayıcı ve burnu büyük tavır, kitlelerden tecrit olmaya yol açabilir, öncü ile proleter ordunun kalabalık birlikleri arasında bir uçurumun doğmasına yol açabilir. Bu nedenle, günlük mücadelede belirginlik, bundan yararlanmayı bilmek ve bunu genel sınıf mücadelesiyle birleştirmek, sendika taktiğinin en önemli sorunudur.”

KSE özellikle, kısmi taleplerle nihai hedef arasındaki ilişkiyi hiçbir zaman kavrayamayan anarko-sendikalistlere karşı keskin mücadele döneminde, yeniden bu soruna döndü. Söz konusu olan, esas olarak, tüm devrimci sendika örgütlerini kitlelerin dolaysız gereksinimlerini savunmaya ayarlamaktı. Tam da bu yüzden, ilk bakışta çok basit gibi gelen ilkeler, tekrar tekrar öne çıkarılmak zorundaydı. II. KSE Kongresi bu yüzden, **örgütsel sorunlar üzerine kararda**, kısmi talepler ve nihai hedef sorununa başlı başına bir bölüm ayırdı. II. KSE Kongresi kararlarında şunlar durmaktadır:

“Her ülke ve her sanayi kolu için bir eylem programının hazırlanması, KSE yandaşlarının en önemli görevidir. Kısmi talepler için mücadeleyi devrimci ilkelerden cayma olarak gösterme çabalarına karşı en kararlı bir şekilde mücadele edilmelidir. Devrimci olmak devrimci sözcükleri yinelemek değildir, tersine öngörülen programı devrimci yöntemlerle yürütmektir. Bir ve aynı kısmi talepleri, reformist ve devrimci birlikler tümüyle farklı tarzda yürüteceklerdir. Reformist birlikler için kısmi talepler herşeyken, devrimci birlikler için kitlelerin daha sonraki mücadele için birleştirilmesi ve örgütlenmesi için yalnızca bir araçtır. Kısmi talepler uğruna mücadele, bizi kesinlikle önümüze koyduğumuz hedeflerden uzaklaştırmaz, tam tersine onlara yaklaştırır. **Kısmi talepler uğruna mücadelenin**

bizim devrimci onurumuzun düzeyinin altında olduğu şeklindeki anarşist önyargıya karşı mücadele edilmelidir. Bu, kitlelerin örgütlenmesini ve devrimci eylemlerin hazırlanmasını engelleyen zararlı sözcük oyunlarıdır.

KSE yandaşlarının görevi, kısmi talepler alanındaki tüm çalışmayı nihai hedef bakış açısından yürütmektir. Kısmi taleplerle nihai hedef arasındaki zıtlık, ancak birini diğerinden ayırdığımızda ortaya çıkar: soyut nihai hedef propagandası, bütün yönelimlerin işçilerini birleştiren sendika örgütlerini zayıflatabilir. Buna karşılık, örgütlerimizin pratik eylemleri, somut program, işçilerin günlük çıkarları uğruna sistemli ve çetin mücadele, elementar sınıf mücadelesi okulunu bitirecek veko münist sınıf bilincini kazanacak olan daha fazla yeni işçi tabakalarını saflarımız için kazanacaklardır.”

Sorun burada dikkate değer bir açıklıkla ele alınmıştır ve bu ilkesel tavır, bugüne kadar güncelliğinden hiçbir şey yitirmemiştir ve yakın gelecek için de güncelliğini koruyacaktır. Daha sonraki kongrelerin bu soruna ilişkin bütün kararları, I. ve II. Kongre tarafından saptanan çizginin daha da geliştirilmesidir.

VIII— Örgütsel Sorunlar

Kısmi talepler alanındaki sorunun bu konusu, devrimci sendikal hareketin örgütsel görevlerinin doğru bir formülasyonu ile tamamlanmalıydı; çünkü, örgütsel sorunlar, bilindiği gibi, politikayla çakışır. Söz konusu olan, büyük bir devrimci yükselme döneminde yeni mücadele yöntemleriydi. Burada, I. Kongre’nin kararından, güncelliğini bugüne kadar koruyan şu formülasyonlara dikkat çekmek istiyorum:

“İktisadi mücadelenin kapitalizmin çöküş döneminin meydana çıkardığı yeni yöntemleri gereklidir. Yalnızca sermayenin

saldırısını püskürtmek değil, aynı zamanda saldırıya da geçebilecek için, sendikaların saldırgan bir iktisadi politikası zorunludur.”

Yanılmadan söylenebilir ki bu paragraf Komintern ve KSE'nin en son kararlarına uygundur. Ya da aynı karardan aşağıdaki pasaja bakalım:

“Örgütsel sorunun püf noktası, tüm koşullar altında, hem başarılı mücadelede hem de başarısızlık durumunda, geniş kitleler arasında tartışmasız otorite sahibi olan elastiki, çalışkan, sağlam ve kitlelerle birleşmiş bir örgüt yaratmaktır.”

Kararın bu bölümü, zamana uygun olmanın da ötesinde, güncelliğini daha uzun zaman koruyacaktır. Diğer bir bölüme bakalım:

“Mücadele pratiği, dayanışma, metanet ve disiplinin en iyi okuludur. Basit birlik üyesini örgütüyle ayrılmaz bir şekilde birleştiren, bağımsız bir savaşçılar kadrosu yetiştiren, örgüt biçimlerini sosyal mücadelenin gereklerine ve düşman sınıfın örgüt düzeyine uyduran ve geniş işçi kitlelerine örgütü hedef olarak değil, hedefe varmanın bir aracı olarak görmeyi öğreten örgüt çalışması iyidir.”

Örgütsel sorunun en önemli bölümünü, kitleleri kazanma yöntemleri oluşturur. Burada, örgütsel çalışma, taktiğimizle iç içe girer. KSE, bu soruna ilişkin olarak ne söyledi? Tekrar, kararları bugüne kadar eskimeyen Kuruluş Kongresi'ne geri dönüyorum. Bu kararlarda neleri buluyoruz?

“Etkimizi genişletmenin temeli, iktisadi mücadele olmalıdır. Ücret ve toplu sözleşme sorunları, savaş kurbanlarının bakımı, sosyal sigorta, işsizlik, kadın ve çocuk emeği, işletmelerdeki sağlık koşulları, pahalılık, konut sorunu vs., vergi politika-

sı; seferberlik, sömürge maceraları ve mali kombinezonlar: bütün bunlar, örgütlenme ve sosyalist mücadele eğitiminin günlük malzemesi olmalıdır. Kızıl Sendikalar Enternasyonalı yandaşları, kesinlikle örgütlerin çerçevesinin dışında kalmamalı ve işçileri dışardan etkilememelidir. — Görev, daha çok, **çetin** ve sistemli bir şekilde sendikalar içinde çalışmak ve burada işçi kitlelerine pratikte devrimci ruh, fedakârlık ve komünizm dersleri vermektir.

Kitleleri ve dolayısıyla da sendikaları ancak, hem mücadelede hem de savunmada daima önde, işçi kitlelerinin ön saflarında durmamız koşuluyla zaptedebiliriz. Fakat bu kesinlikle, her durumda ve her koşul altında saldırının doğru olduğu bakış açısından hareketle, hep saldırıya çağrı yapılması gerektiği anlamına gelmez. Kızıl Sendikalar Enternasyonalı yandaşı, yalnızca devrimci ruhun değil, aynı zamanda metanet ve soğukkanlılığın da örneği olmak zorundadır. ***Başarının püf noktası, her eylemi, her hareketi sistemli, planlı ve çetin bir şekilde hazırlamaktır.*** Eylemin hızı ve amansızlığı, durumun, koşulların ve aynı zamanda düşman güçlerin örgüt düzeyinin özenli bir şekilde araştırılmasına bağlı olmak zorundadır. ***Cephe mücadelesinde olduğu gibi sınıf mücadelesinde de yalnızca saldırıyı değil, aynı zamanda düzenli ve toplu biçimde geri çekilmeyi de bilmek gerekir.*** Hem saldırıda hem de savunmada daima şuna dikkat etmek gerekir: geniş proleter kitlelerin sempatisini kazanmak ve mücadelenin cereyan ettiği tüm sosyo-politik ortamı doğru kavramak.”

I. Kongre’den sonra KSE, daha sonraki kongrelerinde ve plenum konferanslarında kitleleri kazanmanın örgütsel ve taktik görevlerini tekrar tekrar formüle etti. Tek tek ülkelerdeki taktik üzerine bir dizi karar bulunmaktadır, ama KSE’nin uluslararası deneyimlere dayanan tüm kararları, I. Kongre’nin gösterdiği

yönde gitmektedir. KSE'nin on yıllık varlığı sürecindeki bütünlüklü çizgisi, bununla en iyi şekilde karakterize edilmektedir.

Bana öyle geliyor ki, bu az sayıdaki alıntı, yalnızca salt tarihi bakış açısından önem taşıyor. Örgüt sorunlarından neyi anladığımızı ve sendikalarımızın genel reorganizasyonunu ve ana görevlerini nasıl kavradığımızı formüle etmek isteseydik, bugünkü durumda da buna ekleyecek hiçbir şeyimiz olmazdı.

IX— Bir kez daha: KSE ve Komintern

I. Kongre, Komintern ile KSE arasındaki karşılıklı ilişkiler üzerine oybirliğiyle bir karar çıkaramadı. I. ile II. Kongre arasındaki dönem, tüm dünyada, I. Kongre'nin bu sorunda aldığı kararlar uğruna keskin bir mücadele dönemi idi. Anarko-sendikalistler, bize karşı ortak cephede hareket edebilmek için, yeni bir enternasyonal oluşturarak tüm güçlerini birleştirmeye çalıştılar. Daha sonra 1922 yılında II. KSE Kongresi toplandığında da, tekrar "Komintern ve KSE" sorunu ile uğraşmak zorunda kaldık.

Fransa'da Üniter Sendika Konfederasyonu (CGTU) oluşturulduğundan, bu sorun özellikle yakıcı hale geldi. Fransa'nın öndegelen devrimci sendikacılarının çoğunluğu Ekim devrimine ve Sovyet sendika hareketine sempati duyuyorlardı, fakat yine de Komintern ile KSE arasındaki karşılıklı ilişkiler üzerine aldığımız karar tanımak istemiyorlardı. Bundan dolayı II. Kongre'de, görünüşte çözülmüş bir sorunla bir kez daha ve tüm ciddiyetiyle uğraşmak zorunda kaldık. Fransa üniter sendikalarının KSE'ye katılmak için öne sürdükleri koşul, Komintern ile KSE arasındaki ilişkileri yürütme organlarında karşılıklı temsil yo-

luyla düzenleyen tüzüğün 11. maddesinin silinmesiydi. Fransız sendikalistlerinin bu sorundaki önerisine razı olmak, çok ciddi bir ödün vermek demektir, çünkü karşılıklı temsil zorunluluğunu biz ilkesel nedenlerden ötürü savunuyorduk. Fakat öte yandan Fransa devrimci sendika hareketinin bize gelmesi gibi son derece önemli bir olguyu da hesaba katmak gerekiyordu ve söz konusu olan, daha henüz komünist bakış açısına ulaşamamış devrimci işçilere böyle bir ödünün verilir verilemeyeceği idi. O zaman Lenin'e başvurdum ve bana tek bir soru sordu: "Bu sendikalar bize doğru mu geliyorlar, yoksa bizden uzaklaşıyorlar mı? Bizimle anlaşma yönünde mi geliştireyorlar, yoksa değil mi?" Bunların bize doğru geldikleri yanıtını vermemden sonra, Lenin şunları söyledi: "Burada bir ödün verilebilir ve verilmelidir. Eğer bu talepler, bizden yüz çevirmek için öne sürülmüş olsaydı, o zaman elbette böyle ciddi nitelikte bir ödün vermenin hiçbir politik anlamı olmazdı. Ama karşımızda hâlâ sendikalist geleneklerle dolu olmakla birlikte gittikçe bize yaklaşan devrimci bir işçi hareketi varsa, bu hareketin daha da yaklaşması ve Fransa sendika hareketini bu önyargılarını aşması anlamında etkileyebilmek için böyle bir ödün verilmek zorundadır."

İlyiç'in tavsiyesine uyduk ve onları öylesine rahatsız eden paragrafı silerek Fransız sendikalistlerine II. KSE Kongresi'nde bir ödün verdik. Bunun öncesindeki ideolojik mücadeleden ve tavrımızı belirledikten sonra, yalnızca, Fransa'nın ve diğer ülkelerin devrimci işçileri ile birleşik cepheyi oluşturmak amacıyla ödün verdiğimizizi açıkladık. Bütün bu yıllar içinde bu politika'nın doğruluğu kanıtlandı mı? Tümüyle ve bütünüyle. Fransa devrimci sendika hareketindeki önyargılar yavaş yavaş aşıldı ve Fransa'nın devrimci işçileri bize gittikçe yakınladı. Bugün, eziçi çoğunlukla KSE ve Komintern'in çizgisini uyguluyorlar ve

üniter sendikalar, KSE'nin en güçlü birliklerinden birini oluşturuyor.

X— Sermayenin Saldırısı ve Proleter Birleşik Cephe

II. Kongre'de ilginin odak noktasında, değişen durum ve değişen sınıf güçleri dengesi karşısında Komintern ve KSE tarafından gündeme getirilen Birleşik Cephe taktiği duruyordu. Daha 1920 ortasında, devrimci dalga gerilemeye başlamıştı. 1921–1922'de sermayenin işçi kitlelerine karşı gayet güçlü bir saldırısı başladı. O dönemde Komintern ve KSE tarafından, saldıran sermayeye karşı ortak mücadele için çeşitli yönelimlerden işçilerin birleşik cephesi sloganı atıldı. Bundan dolayı, 1922'de yapılan II. Kongre'de birleşik cephe, bu birleşik cepheyi oluşturmanın biçimleri ve uygulama yöntemleri, birleşik cephenin nasıl olması gerektiği —tabandan birleşik cephe, üstten birleşik cephe— sorunu ve birleşik cephe taktiğinin uygulanması süreci içinde ortaya çıkan diğer sorunların ilginin odak noktasında bulunması doğaldı. Birleşik cephe, iki tarafı da keskin bir taktiktir. Reformist örgütlerle ortak eylemler, devrimci örgütler için tehlikeler de barındırmaktadır. Bu yılların seyri içinde, birçok komünistin birleşik cephenin uygulanmasında (politik anlamda) boyunlarını kırdıklarına şahit olduk. Bazı KSE yandaşlarının yaptığı şey, çeşitli yönelimlerden işçilerin sermayeye karşı ortak hareket etmek için birleşik cephe değil, tersine komünizm ile reformizm arasında belli bir orta yol bulma çabası oldu. Bu, daha sonra göreceğiniz gibi, Anglo-Rus Birlik Komitesi ile bağıntı içinde, diğer komünist partilerin üyelerine kıyasla daha sağlam olan bazı Sovyet Rusya sendikacılarının kafasında da belirdi. Birleşik cephenin biçimleri ve karakteri, bunun sınırları ve bunu

oluşturma yöntemleri son derece önemli sorunlardı, çünkü birleşik cephe taktığının yardımıyla reformist örgütlere üye önemli sayıda işçi tabakalarını mücadeleye kazanabilirdik. Fakat reformist işçileri mücadeleye çekebilmek ve bizimle birleşik cepheye kazanabilmek için, bizzat bizim içimizde bu sorundaki her türlü yalpalama dışlanmak zorundaydı. Devrimci sendika örgütleri birleşik cephe sorununda yalpaladıkları yerde oportünist batağa saplandılar ve bunlar buradan ancak saçlarından tutarak çıkarılabildiler. Bundan dolayı, birleşik cephe sorunları, Komintern ve KSE'nin bütün kongrelerinde çok büyük bir yer tuttular.

1921'den başlayarak bugüne kadar bütün bu yıllar içinde birleşik cephe ve onu uygulamanın biçimleri ve yöntemleri sorunları, Bolşevik çizgiden *uzaklaşarak* yeni eğilimler oluşturunun, çok sayıda sapma ve oportünist perendebazlıkların vesilesi oldu.

II. Kongre, bu sorunu ilk kez ele aldı. Bu alandaki mücadelenin biçim ve yöntemlerinin ve birleşik cephe temelinde reformistlere karşı saldırı hattının taslağını çizdi. O dönemde yalnızca tabandan birleşik cephe düşüncesini değil, aynı zamanda üstten birleşik cepheyi de gündeme koyduk, yani, taleplerimiz temelinde kitleleri önderlerine karşı mücadeleye kazanmak amacıyla reformist sendikaların başlarıyla, sosyal-demokrat partilerin başlarıyla görüşmeler yapma olanağını açık bıraktık. Saptamak gerekir ki, bu görüşmeler, çoğu durumda, Fransızların söylediği gibi, "balığın kuyruğu" gibi, yani elle tutulur sonuçları olmadan sonuçlandılar ve ancak, komünist partisi ve devrimci sendikalar birleşik cephe aracılığıyla kitleleri harekete geçirmeyi, birleşik cephenin ne olduğunu, hangi amaçla ve hangi temelde oluşturulacağını onlara anlatmayı bildiği ölçüde, şu ya da bu harekette, şu ya da bu ülkede işe yaradılar.

XI— Birleşik Cepheden Sendika Hareketinin Birliğine

Sermayenin saldırısı öyle bir karakter ve boyuta büründü ki, iş tek tek ülkelerde oldukça önemli mücadelelere ve oldukça keskin sınıf çatışmalarına varmasına rağmen, 1924'te KSE'nin III. Kongresi döneminde sermayenin saldırısı tüm çizgi boyunca gelişmeye devam etti. Amerikanvari işçi örgütü biçim ve yöntemlerinin Avrupa'ya taşınmaya başlaması da bu döneme rastlar. Kapitalist rasyonalizasyon, işçi kitlelerini tüm yüküyle ezmeye başladı ve bundan dolayı, tüm yönelimlerden işçilerin birleşik eylemlerinin zorunluluğu daha da kaçınılmaz hale geldi. III. Kongre, yeni adımlar attı. Birleşik cephe sloganı, yani ortak eylemler sloganı, sendika hareketinin birleşik cephesi sloganıyla, yani her ülkede birleşik bir sendika hareketi için mücadele, birleşik bir enternasyonal için mücadele sloganıyla tamamlandı. III. Kongre ilgisini bu sorun etrafında yoğunlaştırdı ve III. Kongre'deki zıtlıklar da bu sorun etrafında döndü.

Sendika hareketinin birliği düşünülebilir birşey midir? KSE ile Amsterdam Enternasyonalı arasındaki birliğin hangi temelde olacağını düşünüyoruz? Tüm sendikalara, esas olarak da Sovyet Rusya sendikalarına hitaben, Amsterdam Enternasyonalı şunu söyledi: "Kapı açık, buyurun girin!" Biz ise şu sloganı attık: Nispi temsil temelinde bir dünya sendikalar kongresi toplantıya çağrılarak, böyle bir kongrede birleşik enternasyonalin yaratılması. 1924 ile 1927 döneminde KSE ile Amsterdam arasındaki tüm mücadele, birlik sorunu etrafında yürüdü. II. Enternasyonal ve Amsterdam Enternasyonalı, bu slogana karşı amansız bir mücadele açtılar, birlik sloganında uluslararası reformizm için bir tuzak gördüler. Elbette bir bütün olarak birliğe karşı çıkmıyorlardı, yalnızca KSE'nin burjuvaziye karşı mücadele için birlik istemesine karşı çıkıyorlardı. Burjuvaziyle ortak cephe için-

de yürüyen reformistlerin önünde şu sorun duruyordu: ya burjuvaziyle ya da devrimci proletarya ile. Burjuvaziyle birliği elbette KSE ile birleşik cepheye tercih ediyorlardı ve sloganlarımıza karşı amansız kampanyaları da bu yüzdendi.

Tüm sendika bürokrasisinin en güçlü direnişi göstermesine rağmen, kitlelerin birleşik cephe ve birlik arzusu öylesine güçlüydü ki, Amsterdam Entemasyonalı saflarında bile bu sorunda yalpalamalar ortaya çıktı. Bu, hem 1925 yılında Sovyet taşıma işçileriyle ortak eylemler için bir anlaşma imzalamaya çalışan Uluslararası Taşıma İşçileri Federasyonu'nda ve hem de diğer sanayilerdeki bir dizi benzer durumda dile geldi. Böylesine köşeye sıkışan Amsterdam bürokratları, görüşmelere başladıklarında ise, her türlü ortak eylemi olanaksız kılmak ya da devrimci sendikaları KSE'den tecrit etmek için tüm hünerlerini gösterdiler.

Öte yandan, birleşik cephe ve birlik sloganı, birçok parti ve devrimci sendika tarafından oportünistçe yorumlandı. Ne pahasına olursa olsun birleşik cephe, her koşul altında birleşik cephe, her şey birlik için, evet hatta birlik uğruna ilkelerimizden vazgeçmek — bu ve benzeri eğilimlere karşı KSE yıllar boyunca mücadele yürütmek zorunda kaldı. Komintern ve KSE, kararlarında birliğin hedef değil, tersine hedefe varmanın bir aracı olduğunu tekrar tekrar vurgulamasına rağmen, bu sağcı düşünceler pek çok komünistin kafasından çıkmadı ve yerlerini korudu. Öte yandan, birleşik cephenin kendileri için ilkesel nedenlerden ötürü kabul edilemez olduğu yoldaşlar da mevcuttu. Böylece KSE, bütün zaman boyunca yalnızca reformistlere karşı değil, aynı zamanda kendi yandaşlarının bir kısmına karşı da mücadele etmek zorunda kaldı. Mücadele, Amsterdam Entemasyonalini

kitlelerden tecrit etmek için birlik sloganının doğru kullanılması, bu sloganın devrimci tarzda kullanılması uğruna yürütüldü.

XII— Anglo-Rus Komitesi

İleri sürdüğü “sendika hareketinin birliği” sloganıyla III. Kongre, birçok birleşik komitenin kurulmasının çıkış noktası oldu. Anglo-Rus Birlik Komitesi bunların en büyüğüydü ve İngiliz Trade-Unioncularının Sovyet Rus sendikalarına ve Ekim Devrimi’ne karşı tavır almasıyla birlikte bir kopuşla bitti. Anglo-Rus Birlik Komitesi’nin özü neydi? “Sol” Amsterdamlılarla üç sorunda anlaşma sağlamaya çalışmıştık: Sendika hareketinin birliği, savaşla mücadele ve sermayenin saldırısına karşı mücadele. Sol Amsterdamlıların solculuğunu son derece şartlı kavramak gerekir. Sovyetler Birliği sendikaları, onlarla birleşik cephe kurmaya çalıştılar, fakat İngiliz trade-unionlarının önderleri sadece sol bir deklarasyon imzalamaktan öte bir şeye hazır değillerdi, ve üstlendikleri yükümlülükleri yerine getirmek için hiçbir şey yapmamaya ta başından kararlılardı. İngiliz trade-unioncularını Sovyet Rusya sendikalarıyla anlaşmaya, onlarla birleşik cephe kurmaya iten şey neydi? Bunlar, her şeyden önce devlet racunun gerektirdiği nedenlerdi: Sovyet Rus sendikaları aracılığıyla İngiliz sanayisine sipariş anlaşmaları sağlamak istiyorlardı. *Purcell, Hicks, Tillot* ve *Turner*’lerin hepsi, Sovyet Rus sendikalarıyla birleşik cepheyi gerekçelendirirken genellikle buradan hareket ettiler. Böylelikle, geniş kitlelerin Sovyetler Birliği’nden yana olan ruh haline yanıt verdiler. Diğer yandan, İngiliz Genel Konseycileri, Amsterdam Enternasyonalı içinde nüfuz kazanma mücadelesinde Sovyetler Birliği sendikalarına dayanmayı düşünüyorlardı. Bunun dışında, kitlelerin radikalleşmesin-

den ötürü, etkilerini korumak için kendilerini sol laflarla silahlandırmayı, Sovyet Rusya sendikalarıyla birleşik cephe örtüsüne bürünmeyi, Genel Konsey'deki kişiler bir zorunluluk olarak görüyorlardı.

Sovyet Rusya sendikacılarını Sol Amsterdamlılarla birleşik cepheye, anlaşmaya iten şey neydi? Her şeyden önce, yalnızca sözde değil, aynı zamanda fiilen de birleşik cepheyi savunduklarını, gericiliğe, savaşa ve sermayenin saldırısına karşı ortak eylemler başlatmak amacıyla herhangi bir işçi örgütüyle anlaşmaya hazır olduklarını kitlelere gösterme isteği. Sol Amsterdamlılarla kısa süren birleşik cephe süresinde kazanılan deneyim, bunların alınan kararları ortaklaşa uygulamak için parmaklarını dahi oynatmak istemediklerini gösterdi. Evet, dahası, bu bay "solcu"lar, kendi ülkelerindeki sınıf mücadelesinde (mader işçileri grevi, genel grev vs.) kesin bir tavır takınmak zorunda kalır kalmaz, işçi sınıfının çıkarlarına karşı sendika bürokrasisinin gerici kampanyasının başına geçtiler. Böylece pratik yaşam, sol Amsterdamlılarla yapılan anlaşmalara kendi düzeltmelerini yaptı. Bu beyefendiler Anglo-Rus Komitesi'ni komünistlerle reformistler arasında karşılıklı garanti anlaşması olarak kavradılar, ve grev kınacı rolleri ortaya çıkar çıkmaz bu açıdan bir düş kırıklığına uğramak zorunda kaldılar. Gerçi Sovyet Rusya sendikacıları arasında da, bir anlaşmanın varlığının bizi bu grev kırıncıları şiddetle mahkûm etmekten alıkoymakla yükümlü kıldığına inanan kişiler vardı, ancak bu eğilimler, tıpkı ilişkilerin hemen koparılması yönündeki öneriler gibi, SSCB Sendikaları Merkez Konseyi'nin (WZSPS) tavrında ifadesini bulmadı.

Anglo-Rus Komitesi, iki taraflı bir manevra olarak görülmemelidir. Bazı yoldaşlar, saflıklarından, yalnızca bizim manevra yaptığımızı ve İngiliz solcularının yalnızca nesne olduğunu sa-

nyorlardı; gerçekte ise İngilizler de manevra yaptılar, hem de hiç de kötü değil. Biz, pratikte birleşik cepheden yana olduğumuzu kitlelere göstermek ve birleşik cephe temelinde Amsterdam Enternasyonalı'nın içindeki sürtüşmeleri kızıştırmak amacıyla manevra yaptık. Onlar ise, SSCB sendikalarını Amsterdam Enternasyonalı'ne kazanmak ve sağcı eylemlerini sol lafazanlıkla gizlemek için manevra yaptılar. Anglo-Rus Komitesi'nin dağılmasından sonra Amsterdam Enternasyonalı'nın öndegelen çevrelerinde bir sağlamlaşma oldu: Müsrif çocuklar, bu gün artık sözde bile "solcu" değil.

Anglo-Rus Komitesi'nin dışında, daha sonra Rus-İskandinav Birlik Komitesi ve Sovyet Rusya birlikleriyle Norveç, İsveç, Finlandiya vs.'nin tek tek sendikalarının oluşturduğu bir dizi başka komite oluştu ve dağıldı. Az sayıda birlik komitesi bugüne kadar ayakta kalmayı başardı, ancak bu sorun komünistlerle reformistler arasındaki, KSE ile Amsterdam arasındaki şiddetli mücadeleyle doruğa tırmanınca, tüm sol unsurlar Rus birlikleriyle imzaladıkları tüm anlaşmaları yırtıp, Amsterdam'ın kucağına geri döndüler.

XIII— KSE ve Kapitalist Rasyonalizasyon

III. ve IV. Kongre arasındaki dönem, işçilerin yaşam standardına karşı yalnızca sermayenin doğrudan saldırısıyla değil, aynı zamanda üretim tekniği açısından bir saldırıyla, yani işçi sınıfının sırtından, işçi sınıfının geçim standardı aleyhine gerçekleşen tahrik edici kapitalist rasyonalizasyonla da karakterizedir. Bu kapitalist rasyonalizasyon, kaçınılmaz olarak, hem işçi sınıfının yapısında ve hem de uluslararası proletaryanın mücadele yöntemlerinde çok büyük değişikliklere yol açmak zorundaydı.

1924 yılıyla birlikte (Almanya’da 1923 devriminin yenilgiye uğramasından sonra), Avrupa’da hızlı bir kapitalist rasyonalizasyon süreci başladı. Kapitalist rasyonalizasyon, üretim mekanizmasının basitleşmesine yol açtı, muazzam sayıda vasıfsız ve yarı vasıflı işçi üretim sürecine sokularak kalifiye işçilerin bir bölümü dışlandı, bu rasyonalizasyonla yeni, sürekli bir işsizler ordusu —yapısal işsizlik denilen şey— oluştu. Kapitalist rasyonalizasyon, esas olarak kitlelerin yaşam standardını düşürdü. Kitlese işsizliğin iş pazarı üzerindeki muazzam baskısı ve eski işçilere oranla daha düşük bir yaşam standardıyla yetinen yeni vasıfsız işgüçlerinin üretim sürecine çekilmesi — bütün bunlar, işçi sınıfına karşı ekonomik ve politik saldırıyı kolaylaştıran bir ortam yarattı. Korkunç kapitalist rasyonalizasyon cenderesi kitleleri ezdiği, onların yaşam standardını düşürdüğü, onları sosyal kazanımlardan mahrum ettiği vs. ölçüde, işçi sınıfının saflarında bir iç yeniden gruplaşma gerçekleşti ve kapitalist rasyonalizasyon temelinde ve 1924 sonundan itibaren tüm gücü ve kararlılığıyla harekete geçirilen kapitalist sömürü cenderesinin korkunç baskısına karşı protesto olarak işçi hareketinin yeni bir dalgası için önkoşullar oluştu. Böyle bir durumda çizgimizi beraklaştırmak ve ana sloganı öne sürmek çok önemliydi. Hangisini? **“Kahrolsun kapitalist rasyonalizasyonun sonuçları”**, diye önerdi bazı yoldaşlar. **“Kahrolsun kapitalist rasyonalizasyon!”**, dedi Komintern ve KSE, yalnızca onun sonuçlarına karşı değil, aynı zamanda bir bütün olarak kapitalist rasyonalizasyonun kendisine karşı mücadele etmemiz gerektiğinden yola çıkarak. Ancak bu olumsuz bir slogandır. Olumlu slogan olarak, şimdi kitleler içinde çok popüler hale gelen yedi saatlik işgünü sloganı atıldı. Tüm uluslararası devrimci sendika hareketinin ka-

pitalist rasyonalizasyona karşı mücadelesi bu sloganlar altında yürüyor, kapitalist rasyonalizasyonun önayağı, katılımcısı, taşıyıcısı olarak faaliyet gösteren Amsterdamlıların çizgisine KSE'nin çizgisi bu sloganlar altında karşı koyuyor.

XIV— KSE IV. Kongresi Savunmadan Saldırıya Geçişi Planladı

Birçok yenilgiden sonra, kapitalist rasyonalizasyonun uygulanmasından ve işçilerin elinden bir dizi sosyal kazanımın alınmasından sonra, işçi hareketi içinde ciddi savunma eğilimleri oluşmaya başladı, KSE yandaşlarına doğru bir yönelim ve aynı zamanda kitlelerde bir mücadele hazırlığı hissedilmeye başladı. Bu, Sovyetler Birliği'nin önemli iktisadi başarılarıyla aynı zamanda gerçekleşti; Sovyetler Birliği'nin yeniden inşa dönemine girdiği zamana rastladı. Yaklaşık Mart 1928'de, uluslararası işçi hareketi, yavaş yavaş da olsa, gerileme aşamasından çıkmaya başladı ve tek tek cephe kesitlerinde işçi sınıfının karşı saldırısı başladı.

KSE IV. Kongresi böylece, işçi hareketinde bir yükselmenin başlangıcıyla, işçi sınıfının karşı saldırısının başlangıcıyla aynı zamana rastladı. Kongre, yükselmenin sınır noktasında duruyordu. İlk işaretleri, ilk yükselme işaretlerini tespit etmesi mümkün oldu, dolayısıyla, ne yapmak gerektiğini, kitlelerin dikkatinin neye yönelmesi, milyonların dikkatinin nereye yoğunlaşması ve gelecek dönemde KSE'nin taktiğinin merkezinde neyin durması gerektiğini karara bağlamak zorundaydı. IV. Kongre, kapitalist rasyonalizasyonun ağır sonuçlarının artık gün yüzüne çıktığı, işçi sınıfının yaşam standardındaki düşüşü kitlelerin kendi bedenlerinde hissettiği bir dönemde toplandı. Kapitalist rasyonalizasyon saldırısına karşı iktisadi alanda ilk ciddi

mücadele ve direniş denemeleri bundandır. Bundan dolayı, kitlelerin iktisadi mücadele temelinde örgütlenmesini ve devrimci sendikaların iktisadi mücadelelerin başına geçip onları özel organlar (grev yönetimleri, mücadele yönetimleri vs.) yoluyla bağımsızca yürütme görevini merkeze koymak tamamen doğaldı. Böylece KSE IV. Kongresi, yükselmenin başlangıç sınırında, en geniş kitlelerin önünde, grev stratejisi ve grev taktiğinin sorunlarını, iktisadi mücadeleleri bağımsızca yürütmenin sorunlarını ortaya attı; bugün genel kabul gören ve komünist partilerimizin ve devrimci sendikalarımızın etine ve kanına işleyen ve tek tek ülkelerde duruma, koşullara ve sınıf mücadelesinin gidişatına göre somut ve pratik çözümlerini bulan sorunları ortaya attı. Belirtelim ki, bu sorunun ortaya atılması bütün örgütlerimizi ve bütün komünist partileri, doğrudan iktisadi mücadelelere önderlik etmeye sevketti ve oldukça kötü belli geleneklere tam bir tezat teşkil ediyordu.

IV. Kongre'ye kadar durum neydi? Komünistlerin önderlik ettiği sendika muhalefeti, propaganda ve ajitasyonla uğraşıyor ve ücret ve toplu sözleşme sorunlarıyla, iş koşullarının düzenlenmesiyle vs. uğraşmayı reformistlere bırakıyordu. Hatta, sanki sosyal-faşistler işçi kitlelerinin mücadelesine önderlik edebilirmiş gibi, görevimizin sendika ağalarını mücadeleye zorlamak olduğunu ileri süren bir teori türedi. "Sendika ağalarını harekete önderlik etmeye zorlayın", "reformist önderlik şunu ya da bunu yapmalı" —bu ve benzeri laflar, saflarımızdaki oportünistlerin gözde formülleri idi. Reformist sendika aygıtına bağlanan bu umutlar, sendika bürokratlarının efsanevi imtiyazları uğruna bağımsız eylemlerden vazgeçme taktiği, kitleler içinde ilerleme sağlamak için iktisadi mücadeleler yürütmenin içinde bulunduğumuz anda kavranması gereken halka olduğunu kesinlikle kav-

ramamak— bütün bunlar, örgütlerimizin saflarındaki tehlike habercisi eğilimlerin ifadesiydi. Bütün bu eğilimler, sendikal legalizmin, reformist kurallara ve tüzüklere tabi olmanın, ne pahasına olursa olsun birlik teorisinin vs. ifadesiydi. Bu politikanın uygulanması KSE ve onun örgütlerinin tasfiyesi anlamına gelirdi ve bundan dolayı, IV. Kongre’de bütün bu oportünist görüşlere karşı amansız bir savaş açıldı. “İktisadi mücadelelerin bağımsız yürütülmesi” sloganı, bütün örgütlerimizdeki ve komünist partilerdeki çıbanı kesip attı ve IV. Kongre’den sonra KSE saflarında ciddi bir politik ayrışma başladı. Söz konusu olan, yalnızca iktisadi mücadelelerin yürütülmesi değil, aynı zamanda bizim tüm sendika taktiğimizdi, evet hatta, komünist partilerin tüm taktiği ve kitle çalışmasıydı; çünkü aynı zamanda sosyal-demokrasinin ve Amsterdamlıların grev kırıncılığına karşı şiddetli mücadele sorunu, yalnızca tabandan birleşik cephe sorunu ve sınıfa karşı sınıf taktiği sorunu da karara bağlanmak zorundaydı. Tam da bundan dolayı, KSE kongresinden hemen sonra saflarımızda bir ayrışma başladı ve KSE, sağ sapmaya karşı son derece enerjik bir kampanya başlattı.

IV. Kongre, birçok soruna ilişkin birçok karar aldı: Örgüt sorunları, sömürge ülkelerdeki sendikaların görevleri, faşizme ve faşist sendikalara karşı mücadele ve aynı şekilde Almanya, İngiltere, Çekoslovakya, Fransa, Birleşik Devletler, İrlanda, Çin vs. deki KSE yandaşlarının görevlerini tanımlayan kararlar. Fakat kendi saflarımızdaki politik ayrışmanın çıkış noktasını oluşturan ana sorun, iktisadi mücadelelerin bağımsız yürütülmesi, iktisadi mücadelelerin politik raya oturtulması, yani ekonomiyle politikanın birleştirilmesiydi.

IV. Kongre, yalnızca KSE için değil, aynı zamanda tüm komünist partileri için bir dönüm noktasıydı, bu nedenle, onun ka-

rarlarının incelenmesi, Kızıl Sendikalar Enternasyonalî'nin kattığı yolu tümüyle kavramak isteyen herkes için mutlak bir zorunluluktur. I. Kongre KSE'yi ideolojik ve örgütsel olarak oluşturduysa; II. Kongre birleşik cephe sloganını kitlelere taşıdıysa ve III. Kongre sendika hareketinin birliği bayrağı altında reformistlere karşı atağı başlattıysa, IV. Kongre de işçi sınıfının çoğunluğunu kazanma mücadelesinde kavranması gereken halkayı gösterdi. İktisadi mücadele yürütmek, reformistlerin tekelinde olmaktan çıktı. Hatta, bağımsız devrimci sendikaların olmadığı ülkelerde bile KSE yandaşları artık işçi sınıfının patronlar, burjuva devlet ve sosyal-faşizmin üçlü ittifakına karşı yönelen iktisadi mücadelelerinin başına geçmeye başladılar.

XV— KSE ve Sömürgelerdeki İşçi Hareketi

Bu yıllar içinde KSE Avrupa sınırlarını aştı ve o bu açıdan bir Avrupa örgütü olan Amsterdam Enternasyonalî'nden temelden farklıdır. KSE, Avrupa sınırlarını aştı, çünkü sömürge ve yarı-sömürgelerin işçi örgütleri oluşmaya başlar başlamaz (ki, sömürge ve yarı-sömürgelerdeki işçi hareketinin savaştan hemen sonra oluştuğunu belirtmek gerekir) KSE'ye yöneldiler. Bu doğal bir olaydı da! Örneğin Çin, Hindistan, Endonezya ya da Latin Amerika sendikaları Amsterdam Enternasyonalî'nden ne bekleyebilirlerdi? Sömürgelerin bağımsızlık mücadelesinde Amsterdam Enternasyonalî'nin bu sendikaları desteklemesini mi? Bu, en az bekleyebilecekleri şeydi. Çünkü Amsterdam Enternasyonalî'nin önderleri her şeyden önce kendi kapitalistlerinin güç ve iktidarını düşünmektedirler. İngiliz trade-unioncuları, tıpkı Muhafazakârlar ve Liberaller gibi Hindistan'ın bağımsızlığının candüşmanlarıdır. Onlar, sömürgeleri kaybetmekten kor-

kuyorlar, İngiltere'nin denizlerdeki egemenliğinden ve İngiliz burjuvazisinin tüm dünyada hegemonyasından yanadırlar. Amsterdam Enternasyonalı, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden sosyal-emperyalistlerin, emperyalizmin yolunu açan kişilerin alacalı bohçasını temsil ettiği ölçüde, sömürgelerin işçi hareketinin, Amsterdam Enternasyonalı'ndan taleplerine doyurucu bir yanıt bekleyemeyeceği doğaldı. Bundan dolayı, sempatileri Moskova'ya yönelikti ve Moskova'dan anladıkları, Ekim Devrimi'ydi, Komintern'di ve KSE'ydi, yani devrimci sınıf mücadelesinin bayrağı altında toplanan her şeydi. Bu dönemde Çin sendika hareketiyle organik bir bağ kurmayı başardık ve Çin sendika hareketi muazzam zorluklar geçirmesine, illegaliteden legaliteye ve tekrar illegaliteye geçmek zorunda kalmasına, onbinlerce devrimci önderin katledilmesine ve işkenceyle öldürülmesine rağmen, KSE ile Çin sendika hareketi arasındaki organik bağ asla gevşemedi. Avrupalı işçi savaştan önce Çin'le ilgili ne biliyordu? Hiçbir şey. Avrupa işçi hareketi, savaştan hemen sonra Çin işçi hareketi hakkında ne biliyordu? Hakeza hiçbir şey. Çin işçi hareketi, KSE ve Komintern vasıtasıyla uluslararası işçi hareketiyle bağ kurdu. Uluslararası reformizmin 1925-1927 Çin devrimini kuşkuyla gözlemlediği ve Çin işçilerine yardım etmek yerine Çin işçi ve köylülerinin hareketini boğmada uluslararası burjuvaziye desteklediği bir dönemde, KSE uluslararası proletaryanın bu mücadele birliğini tüm gücüyle destekledi.

Orta Doğu'daki işçi hareketiyle, Hindistan, Latin Amerika, Avustralya, Afrika vs. işçi hareketiyle bağlar kurmayı da başardık. Dünyada, büyüklü küçüklü örgütleriyle KSE ile bağı olmayan tek ülke kalmadı. Gerçi bu bağ daima açık değildir, çünkü bu, her ülkedeki polis koşullarına bağlıdır. Önemli olan, her halükârda, KSE yandaşlarının ya da örgütlerinin olmadığı hiçbir

eski ya da yeni kapitalist ülkenin, eski ya da yeni sömürgecinin bulunmamasıdır. Elbette bu örgütler eşit değildir: Bir yerde KSE'yi büyük legal örgütler (SSCB, Fransa, Japonya, Kuzey Amerika Birleşik Devletleri, Çekoslovakya vs.), bir başka durumda büyük illegal ve yarı-legal örgütler (Çin, İtalya, Brezilya, Küba), bir diğ erinde küçük legal ve illegal örgütler (Romanya, Yunanistan, Yugoslavya, Güney Afrika, Uruguay, Guatemala vs.), reformist birlikler içinde devrimci azınlıklar (Almanya, İngiltere, İsveç, Avusturya, Norveç vs.) ya da tek tek birlikler (İngiltere, Kanada vs.) izlemektedir. Önemli olan, tüm çeşitliliğiyle tüm uluslararası sendika hareketinin KSE içinde temsil edilmesidir. Bu elbette bir tesadüf değildi ve güç toplamak kendiliğinden olmuyor. KSE, bu yıllar içinde bir dünya örgütü haline gelmiştir. Devrimci taktiği ve devrimci çizgisi, reformizme, emperyalizme ve emperyalist uşaklara karşı uzlaşmaz mücadelesi sayesinde bir dünya örgütü haline gelmiştir. Bir dünya örgütü haline gelmiştir, çünkü daha KSE'nin I. Kongresi, sömürge ve yarı-sömürgelerdeki işçi hareketini desteklemek üzere özel bir karar almıştır; çünkü sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki işçi hareketinin sorunlarının tartışma konusu olmadığı tek bir KSE plenumu olmamıştır. Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin işçi hareketinin —sömürge ve yarı-sömürge ülkeleri ve halkları baskı altında tutmanın aracı olan Amsterdam Enternasyonalı'ndan farklı olarak— ona destek ve yardım gösterebilen ve gösteren, sömürge ve yarı-sömürge halkların bağımsızlığını bayrağına yazan enternasyonalle bağ kurması da gayet doğaldır.

XVI—Uluslar ve Irklar Sorunu

Amsterdam Enternasyonalı'ndan farklı olarak Kızıl Sendikalar Enternasyonalı, ulus ve ırk sorununu da çözdü. Amster-

dam Enternasyonalî'nde ırk sorunu ne durumdaydı? Amsterdam Enternasyonalî daima, Avrupa'nın dünyanın tacı olduğundan ve bizzat Avrupa'da da yalnızca iki-üç büyük gücün —İngiltere, Fransa ve Almanya— önemli olduğundan yola çıktı. Amsterdam Enternasyonalî daima en önemli emperyalist büyük güçlerin işçi aristokrasisinin örgütüydü ve özellikle de bu gün bunların örgütüdür; ve onun saflarında Avrupa emperyalizminin tüm çelişkileri dile gelmiştir. Fransız ve İngiliz sendika bürokratları, Antant'ın zaferini, bu güne kadar hâlâ eşit haklar talep eden Alman sendikalarını kendilerine tabi kılmak için bulunmaz fırsat bildiler. Küçük ülkeler orada küçük ve tali bir rol oynar; beyaz olmayan halklara gelince, Amsterdamlı reformistler, zencileri, Hindistanlıları ya da Çinlileri, sırtından sadece aşırı kârlar sağlamaya yarayan paryalar olarak gören Amerikan ve Fransız burjuvazisiyle aynı görüşü paylaşıyorlardı. Sömürgelerdeki işçi hareketini horlayan ve ona tepeden bakan Amsterdam Enternasyonalî, devrimci hareketin emperyalist egemenliği tehdit etmeye başlamasıyla birlikte hemen, sömürge ve yarı-sömürgelere olan sevgisini keşfetti. Bugün Amsterdamlılar, apaçık kendi burjuvazilerinin isteği doğrultusunda, sömürge ülkelerin sendika hareketini zaptetmeye ve KSE'yi kazandığı konumlardan uzaklaştırmaya çalışıyorlar. Bu efendilerin akılları başlarına çok geç geldi — Kızıl Sendikalar Enternasyonalî'nin etkisini artık yok edemezler. Bu, elbette “Moskova'nın oyunlarına” bağlanamaz; bu yalnızca, doğru proleter politikanın sonucudur. Onlara, “Emperyalistleri dinleyin ve beyaz ırkın temsilcilerinin boyunduruğuna girin” dendiğinde, ezilen kitlelerin sempatisi kazanılamaz. Biz, ulusal sorunu ve ırklar sorununu esas olarak Çin, Hindistan, Güney Afrika, Latin Amerika işçileriyle bağ temelinde, öte yandan zenci işçilere karşı doğru çizgi temelinde çözdük. On yıl boyunca, zencileri alçak bir ırk olarak gören birçok yandaşımıza ve

Amerika Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin bazı üyelerine karşı çetin bir mücadele yürüttük. Bizzat Amerikan Komünist Partisi'nde uzun yıllar boyunca, zenci olan kendi parti üyelerine karşı horlayıcı bir tavır egemen oldu. Amerika Komünist Partisi yıllar boyunca zenci işçileri kazanmayı başaramadı; çünkü, beyaz ırka mensup sıradan parti üyeleri, zencilere karşı kendilerini üstün bir ırkın temsilcileri olarak görüyorlardı. Amerika Komünist Partisi'nin pratiğinden, komünist hücrelerin komünistçe düşünen zencileri üyeliğe almak istemedikleri örnekler biliyoruz. Bir parti üyesinin zenci olan diğer bir parti üyesiyle tokalaşmak istemediği bir olayı biliyoruz. Bunlar, ne yazık ki olgulardır. Bu yıllar içinde, bütün bunlarla mücadele etmek zorunda kaldık. Bu yönde ancak, Komintern, Amerikan partisi içinde "beyaz ırk" teorisini ve pratiğini şahsında cisimleştiren Lovestone çetesini Amerika KP'den kovduktan sonra önemli bir ilerleme kaydedebildik. Aynı şekilde Güney Afrika'da da, saflarımızda siyah ve beyaz işçilerin eşitliğini gerçekleştirmek için mücadele etmek zorunda kaldık ve kalıyoruz.

Kesinlikle abartmak istemiyor ve sadece vurguluyorum ki, çeşitli kongrelerimizde ırk sorununun çözümüyle uğraştık ve bunu günlük çalışmamızda çözüyoruz. Pratikte daha bu sorunun **çözümünün başlangıcında** bulunuyoruz. Beyaz olmayan işçilerin yaşadığı, çalıştığı ve acı çektiği yerlerde bu sorun henüz çözülmemiştir, ve ırk mücadelesi sorunu işçiler arasında ne yazık ki varlığını korumaktadır. Çin'de beyaz işçilerin, emperyalistlerin gözünde işçi değil iş hayvanı olarak görülen Çinli işçilerin kazandığı ücretin on katını ve hatta daha fazlasını aldığını herkes bilmektedir. Örneğin Hindistan'daki, İngiliz emperyalizminin egemen olduğu bu ülkedeki bir İngiliz demiryolcusu, sı-

radan bir demiryolcu değil, Hindistan'ın muazzam insan kitlelerini ezme sisteminin bir vidasıdır.

İrk sorununu çözmüş olmaktan henüz çok uzağız, fakat onu çözenin doğru yolunu çizdik. O ancak doğru bir politikayla çözülebilir. Bu doğru politikayı uyguluyoruz, ve sadece kararlarla değil, aynı zamanda beyaz olmayan işçiyi daha yüksek bir seviyeye çıkarmak, örgütlemek ve mücadele saflarına katmak için aldığımız bir **di** önlem sayesinde, ırk sorununun söz konusu ülkelerde de çözüme ulaşması için önkoşulları oluşturduk.

En eski işçi hareketi, Avrupa işçi hareketidir. On yılların seyri içinde, diğer ülkelerin işçilerine tepeden bakmak, Avrupalı işçilerin alışkanlığı haline geldi. Rus işçisi de Ekim Devrimi'ne kadar aynı davranışa maruz kaldı. Bizzat ben, 1910 yılında Paris'te Uluslararası Sendika Konferansı'na misafir olarak katıldığımı ve zamanın sendika hareketinin *Legien* vb. gibi büyüklerinin "bu Rus'a" nasıl tepeden baktıklarını anımsıyorum.

Onlar, bize tepeden baktılar. Bu, Ekim Devrimi'nden önceydi. Reformist baylar, bunu Ekim Devrimi'nden sonra da nediler, ama bunda pek başarılı olamadılar. Orta Avrupa'nın reformist işçilerinde ve özellikle de Avrupalı sendika bürokratlarında, diğer kıtaların işçilerine karşı son derece horlayıcı bir tavır egemendir: "Herhangi bir Çinli, geri bir Hindistanlı ya da bir zenci, sendika hareketinden ne anlar? Bütün bu beyaz olmayan işçiler, özne değil, ancak nesne olabilir. Biz, yerkürenin gülü yüz, uygarlığın gülüüz." Avrupa ve Amerika'nın reformist sendika hareketinin önderlerinin tüm psikolojisinin, tüm zihniyetinin temelinde yatan budur. Biz bu gelenekten koptuk. Bu yıllar içinde, siyah işçilerin birleşmesi yönünde önemli iş başardık. Girişimimiz sonucu, Çin, Filipinler, Japonya, Hindistan,

Endonezya, Singapur işçilerini, Avustralya, Kuzey ve Güney Amerika'nın Pasifik kıyısı işçilerinin bir bölümünü ve —SSCB de aynı şekilde bir Pasifik büyük gücü olduğu ölçüde— Sovyetler Birliği işçilerini de kapsayan Pasifik Sendikalar Sekreterliği oluşturuldu. Girişimimiz sonucu, 16 Latin Amerika ülkesinin işçilerini — ve yalnızca İspanyolların ardıllarını değil, aynı zamanda yerli işçileri, İndioları da birleştiren Latin Amerika Sendika Konfederasyonu kuruldu.

Birçok yoldaş, önder yoldaşlar dahi, Avrupa dışındaki ülkeler hakkında çoğunlukla ancak muğlak bir bilgiye sahiptir. Belçika, Litvanya, Letonya ya da Avusturya'da herhangi bir şey meydana geldiğinde, bununla daha fazla ilgileniyoruz, çünkü hemen yanibaşımıza düşüyor ve bunları tanıyoruz. Ama Avrupa'nın dışında bir Brezilya ve bir Meksika var, 300 ya da 400 milyon insanın yaşadığı bir Çin var —Çin'de 100 milyonun öyle pek bir önemi yok— ve bütün bunlar bizim açımızdan karanlıkta kalmaktadır. Çoğumuz, bu Avrupalı psikolojisini henüz aşamadık. Sık sık, yalanımızdaki birkaç bin işçinin grevi bizi heyecana boğuyor ve bununla ilgili haberleri çok büyük bir ilgiyle okuyoruz. Fakat kısa süre önce Küba'da 200.000 işçinin katıldığı bir grev oldu. Herhangi biriniz bunu önemsediy mi, orada nasıl bir işçi hareketinin bulunduğuyla ve bu işçi mücadelesinin ne anlama geldiğiyle ilgilendi mi? Pek sanmıyorum. Küba'da şeker plantasyonlarının olduğunu herkes az çok biliyor, ama oradaki işçi hareketiyle tüm sendikacılar ilgilenmiyor. Eminim ki (bu, mümkün olduğunca kibar bir şekilde nasıl söylenir!), burada bulunanlardan çoğu Küba işçi hareketi hakkında oldukça muğlak bir düşünceye sahiptir. Bu, enternasyonalizm eğitimimizin yetersizliğini gösterir. Avrupa'nın dışında ne olup bittiğini bilmiyoruz. Fransızlar için, tarihi çok iyi bildikleri, ama

coğrafyadan haberleri olmadığı söylenir. Ama bu hastalıktan yalnızca Fransızlar değil, diğer pek çokları da mustarıptır.

Tüm dünyada olduğu haliyle işçi hareketine baktığımızda, hakkında yalnızca zayıf bir fikrimizin olduğu muazzam proletarya kitleleri —zenciler ve melez işçiler— vardır. Bir dizi Latin Amerika ülkesinde emekçiler çoğunlukla İndio'dur. İşçi ve köylü sorununun çözümü orada yerlilere karşı doğru politikaya bağlıdır. Bu sorunu pratikte ele aldık. Girişimimiz sonucu, Pasifik Sendikalar Sekreterliği ve Latin Amerika Sendikalar Konfederasyonu oluştu. Bunlar müttefiklerimizdir, bunlar sayesinde, daha milyonlarca ve on milyonlarca emekçiye, dünya burjuvazisine karşı mücadeleye, Sovyetler Birliği'nin savunulması için mücadeleye kazanılacak milyonları ve on milyonları etki alanımız içine çekebileceğiz. Düş kırıklığına uğramış bazı reformistlerin zannettiği gibi Avrupa işçi hareketinin başarı şansı olmadığı için değil, tam tersine Avrupa dünyanın odak noktası olmadığı için Avrupa'nın sınırlarını aştık; sanayi ve finans gücü olarak Avrupa'nın hegemonyası tarihte kaldı, kapitalist dünyada sanayi ve finans alanında hegemonyayı bugün Kuzey Amerika Birleşik Devletleri elinde tutmaktadır. Kapitalist Avrupa, artık kapitalist dünyanın merkezi olmadığı gibi, uluslararası işçi hareketinin de merkezi değildir. Komintern ve KSE'nin bütün kıtaların işçi hareketini aktif mücadeleye soktuğu ancak bu gün bir tüm dünya işçi hareketinden söz edilebilir.

XVII— Sömürgelerin İşçi Hareketi Karşısında Amsterdam'ın Planları

Amsterdam Enternasyonaline karşı on yıllık mücadelemiz boyunca Amsterdamlılar, sömürge ülkelerin işçi hareketine,

Çin'deki "meçhul" sendikalara, "renkli ayaktakımına" vs. genellikle yalnızca en derin küçümseme ve horgörüyle baktılar.

Deliren sendika bürokratlarının ve sosyal-emperyalistlerin renkli işçilere karşı tavrı açısından, Amsterdam Enternasyonalinin pratiğinden alınan aşağıdaki olay karakteristiktir. Avustralya sendikalarının bir önceki kongresinde Pasifik Sekreterliğine katılım tartışmaya sunuldu. Bürokratlardan biri katılıma karşı çıkip şunları söyledi: "Renkli ayaktakımının bize şartlar koşmasına izin vermeyeceğiz!" Pasifik Sekreterliğinde Çinliler, Hindistanlılar, Japonlar, yani beyaz derili olmayan herkes bulunmaktadır. Sosyal-emperyalistlerin dilinde bunların hepsi, "renkli ayaktakımı"ndan başka birşey değildir. Amsterdamlılar uzun süre, "KSE'nin Doğu'daki efsanevi milyonları" ile alay ettiler. Ama son iki yıl içinde, Amsterdam Enternasyonalinin yüzünü Doğu'ya doğru çevirdiğini saptayabiliriz. Kısa süre önce **Albert Thomas** Uzak Doğu'ya gitti. Çin'de bulundu ve orada Kuomintang'la kardeşlik kurdu, Japonya'ya gitti ve Japon burjuvazisiyle kardeşlik kurdu vs. İngiliz trade-unioncularının çok sayıda önemli temsilcisi (**Purcell** vs.) geçen yıl Hindistan'a gönderildi. İngilizler şimdi Güney Afrika'ya eğitimci ve sendika örgütçüleri gönderiyorlar. II. Enternasyonal Başkanı **Vandervelde** geçen yıl Latin Amerika'ya gitti. Amsterdam, Uzak Doğu'ya ve Hindistan'a birer delegasyon göndererek, bu uzak ülkelerin sendika hareketini uluslararası reformizme kazanmayı kararlaştırdı. Uluslararası Taşıma İşçileri Federasyonu da aynı yönde çaba gösteriyor; bunun önderleri, sol palavralarla sömürge ve yarı-sömürge ülkelere sızabileceklerine inanıyorlar. Şimdi bu efendiler Doğu'yu "tanımaya" başladılar. Bunların tanınması, sömürge kölesinin harekete geçip emperyalistlere darbe üstüne darbe vurmaya başladığı anda başladı. Çin, Hindistan, Hindişin, Endo-

nezya, Filipinler, Madagaskar, Gambiya, Belçika Kongosu, Batı ve Güney Afrika, Latin Amerika, Suriye, Mısır vs. — bütün bu coğrafi kavramlar son yıllarda canlı bir içerik kazandı. İşçi sınıfının muazzam bir rol oynadığı ulusal kurtuluş hareketi, emperyalist efendilere hissedilir darbeler indirdi ve onların sosyal-emperyalist uşakları bu yüzden harekete geçerek, ansızın Doğu'ya ve Latin Amerika'ya olan sevgilerini keşfettiler. Ama çok geç kaldılar. Amsterdamlılar daha önce harekete geçmiş olsalardı da, başarı şansları yoktu. Çin'de Kuomintang'ın sanı zoraki birlikleri dışında Amsterdamlıların herhangi bir kişiyi kazanma olasılığı son derece düşüktür. Aynı şey diğer sömürgeler için de geçerlidir. Yani Amsterdam Enternasyonalı'nın yüzünü Doğu'ya çevirmesi, bizimle yarışmaya kalkması, etkimizin kökünü kazıma çabası (Prag'daki son oturumda açık bir şekilde KSE'nin Doğu'da büyük bir etkiye sahip olduğundan söz ettiler), Doğu'da bizimle rekabet etme çabası, peşinen başansızlığa mahkûmdur. Doğu'nun işçi kitleleri emperyalizme karşıdır ve bu yüzden sosyal-emperyalizme de karşıdır.

XVIII— Devrimci Çizgi Uğruna Mücadele

Son on yıl, yalnızca reformizme karşı amansız mücadelenin değil, aynı zamanda komünist sendika politikası uğruna kesintisiz mücadelenin de işareti altında geçti. Daha önce de değindiğim gibi, KSE, ta ilk günlerden itibaren anarko-sendikalizme karşı mücadele yürütmek zorunda kaldı, ama KSE'nin saflarındaki ideolojik mücadele bununla bitmiyordu. Önderlik etmek, herşeyden önce, mücadele eden sınıflar arasındaki ve bizzat işçi sınıfı içindeki güçler dengesini doğru değerlendirmek demektir. Önderlik etmek, her belirli anda, kitlelerin arasına girmeyi ko-

laylaştıran direktifler vermek demektir. KSE saflarında periyodik olarak ortaya çıkan tüm çelişkilerin ana kaynağı, kitlelere karşı doğru olmayan tavırdan aranmalıdır. Teori ve pratikteki sağ sapma, Amsterdam önünde ideolojik ve örgütsel teslimiyetten başka birşey değildi. Sendikal legalizmiyle, ne pahasına olursa olsun birlikle, sosyal-demokrasinin faşist yozlaşmasını görmemesiyle, üstten birleşik cephesiyle, sendika aygıtını ele geçirme umuduyla ve iktisadi mücadeleyi bağımsız yürütmekten vazgeçme tavrıyla Brandlerciliğin özü budur. **Şimdi** sendika hareketinin bağımsızlığı ve özerkliği eski anarko-sendikalist sloganını öne süren Fransa'daki "Sendikalist Liga"nın özü de budur. Açıkça sendikalist çocukluğa geri dönen bu Liga'nın önderleri, devrimci sendika hareketini savaş öncesi formüllerle yenileyebileceklerini sanıyorlar. Gerçekte ise, apaçık bir şekilde reformist İşçi Konfederasyonu için çalışıyorlar.

Sosyal-demokrat kalıntılara karşı amansız mücadele ilan etmeden edemez ve KSE'nin Amsterdam önünde teslimiyetine çıkan bir rotaya sahip kişilere saflarımızda izin veremezdik. Ancak Almanya, Çekoslovakya vs.'de yuvalanan ve KSE'nin tüm çalışmasını sabote eden bu sağ sapma, belli bir süre boyunca, Sovyetler Birliği Sendikaları Merkez Konseyi'ndeki KSE'nin çizgisini aynı şekilde çok sol bulan bir önder işçiler grubuna dayanmasaydı, aslında onca tehlikeli olmazdı. Merkez Konsey'deki teslimiyetçiler ve sağcılar da dahil olmak üzere teslimiyetçilere karşı tüm enerjileriyle harekete geçen SBKP ve Komintern duruma müdahale etmeseydi, bu durum KSE için çok tehlikeli olabilirdi. Sovyet Sendikaları Merkez Konseyi'ndeki sağcılara karşı darbe, hemen temiz bir atmosfer yarattı. Merkez Konsey'in desteğine ve yardımına güvenen Almanya, Çekoslovakya vs.'deki küçük gruplar, bu durumda ortada kaldılar. Yeni taktik,

sağcılarının direnişine rağmen kendine yol açtı. Sağ sapmanın aşılması, henüz nihai olarak olmasa da, KSE çalışmasının kapsamlı bir şekilde gelişmesini ve kitleler içine daha derin bir şekilde girmeyi mümkün kıldı. Sağ tehlikeye ve teslimiyete karşı mücadeleyle birlikte, kitle örgütlerini ele almayı kavramamada ve politikamızın temel ilkelerine —*işçi kitlelerinin olduğu her yerde çalışma*— planlı ve sistemli bir şekilde uyma yeteksizliğinde dile gelen sol aşırılıklara ve sapmalara karşı da mücadele yürütülmesi gerekti.

Bu on yıl içinde ilk dönemin önder kadrolarının ne olduğunu görmek için ülkelere tek tek bakmak istediğimizde, ne kadarının bu zaman içinde değerinden yitirdiğini saptayabiliriz. Sendika örgütlerindeki —ve aynı zamanda komünist partilerdeki— önder kadrolar, önderlerin çoğunun devrimci mücadeleyi cilalı parke döşemeyle karıştırması yüzünden, politik olarak çok çabuk yıprandı. Taktiğimizin değiştiğini ve değişen duruma göre değişmek *zorunda* olduğunu anlamak istemediler; düz çizginin yalnızca geometride iki nokta arasındaki en kısa mesafe olduğunu ve bu geometrik kuralın politikada kullanılması durumunda kitleleri çıkmaza sürükleyebileceğini kavramadılar. Devrimci çizgi uğruna mücadele, KSE'ye bağlı tüm örgütlerin bolşevik mücadele yöntemleriyle donanması uğruna mücadele anlamına geliyordu. Elbette buna karşı her türlü direnişin kırılması ve işçi örgütlerimizin oportünist safradan kurtulması gerekiyordu.

XIX— KSE ve Amsterdam Enternasyonalinin Güçler Dengesi

Amsterdam Enternasyonalı, 1920 yılında 24 milyon işçiyi kapsıyordu. 1930 yılında Amsterdam Enternasyonalı'nın 13 milyon işçisi vardır — dikkate değer bir rakam, fakat bu 13 milyonun içinde, Amsterdam Enternasyonalı içinde bulunmakla

birlikte bizim taktiğimizi izleyen işçiler, Almanya, İngiltere, Amerika vs.'de sendikalar içinde bulunan ve dolayısıyla Amsterdam Enternasyonalı'ne sayılan devrimci sendika muhalefeti de dahildir. Amsterdam Enternasyonalı'ni izleyen işçilerin çoğunluğunu kazanma görevi, KSE için henüz çözülmüş olmaktan uzaktır.

KSE, kurulduğu sırada 7 milyon üyeye sahipti. KSE bugün, elbette Sovyet Rusya sendikaları da dahil, neredeyse 17 milyon üyeye sahiptir. Fakat bu istatistik aslında güçler dengesi hakkında tam bir fikir vermiyor, burada, bu iki Enternasyonal'in politik etkisinin ne kadar büyük olduğu sorusunu sormamız gerekiyor.

Amsterdam Enternasyonalı'ne üye 22 örgütten 19'unun Avrupa'da ve yalnızca 3'ünün Avrupa dışında bulunduğunu daha önce söylemiştim. Buna karşılık KSE'nin örgütleri, bütün ülkelerde ve bütün kıtalarda bulunuyor. Bu, birincisi. İkinci olarak, şunu sormak gerekir: Gelişme hangi eğilimi gösteriyor? Tayin edici olan budur. Gelişme eğilimi ve olgular bize şunu gösteriyor: Son yıllarda Amsterdam Enternasyonalî önderlerinin ve seksiyonlarının faşizmle anlaşma yolunda daha da evrim gösterdiklerini görüyoruz. VI. Komintern Kongresi, daha 1928'de, II. Enternasyonal partilerinin sosyal-faşist partilere dönüşmesi şeklindeki evrimlerini saptadı. Sosyal-faşizm ne demektir? Bundan ne anlıyoruz? Bundan, II. Enternasyonal partilerinin yalnızca faşizme yol açan örgütler olmakla kalmayıp, aynı zamanda işçi hareketini ezme ve bastırmada kullandıkları yöntemlerde de faşistlerden pek az farklı olduklarını anlıyoruz (Almanya, Polonya vs. örneğine işaret etmek yeter). Sosyal-faşizmin ne olduğunu kavramak için, faşizmin özünün ne olduğu konusunda açıklığa kavuşmak gerekiyor. Faşizmi, yalnızca gericilik olarak tanımla-

yamayız; bu, yetersiz bir tanım olur. Her faşizm gericiliktir, ama her gericilik faşizm değildir. Faşizm, savaş ve devrim dönemlerinde burjuvazinin bir egemenlik sistemidir, burada burjuvazi şiddet yöntemlerini kullanmanın yanı sıra, işçi kitlelerini içinden dezorganize etmek için demagoji ve aldatmacayla emekçi kitleler içinde kendine üs noktaları da yaratmaya çalışır. Alman sosyal-demokrasisi ya da Fransız sendika bürokrasisi bugün neyle uğraşıyor? Bunlar, politik grev kırıncılığından iktisadi grev kırıncılığına geçtiler. Sendika bürokratları tarafından boğulmayan tek iktisadi grev yoktur. Bununla ilgili yüzlerce örnek verilebilir, bunlardan yalnızca birisini alacağım.

Bugün, Danimarka'dan aşağıdaki telgraf geldi: "Reformist Birlik, Kopenhag metal sanayiindeki 3000 kadın işçinin üç haftalık grevini boğdu; oylama sırasında grevin bitirilmesine karşı 2275 oy, grevin bitirilmesi yönünde sadece 162 oy verildi, buna rağmen Birlik, grevin bittiğini ilan etti." İşte, reformist politikayı görüyorsunuz: aleyhte 2275, lehte 162 oy, ve buna rağmen Birlik grevin bittiğini ilan ediyor, işçilerden gizli görüşmeler yürütüyor! Reformist sendikaların, yalnızca politik mücadeleyi değil, aynı zamanda iktisadi mücadeleyi de boğmak için burjuvazinin bir acentasına dönüştüklerini gösteren yığınla benzer örnek verebilirim. Bunlar, burjuvazinin verdiği sosyal görevi yerine getiriyorlar ve genellikle faşist örgütlerin yaptıkları şeylerin aynısını yapıyorlar. Buna, sosyal yasaların sosyal-demokrasinin yardımıyla doğrudan kötüleştirilmesini ve devrimci işçi örgütlerinin özel komandolarca dağıtılmasını, işçi gösterilerinin kurşunlanmasını ve sendika bürokrasisinin kapitalizmi işçilerin sırtından yenilemek şeklindeki ısrarlı çabalarını da eklediğimizde, II. Enternasyonal'in ve Amsterdam Enternasyonal'i'nin bugün içinde bulunduğu durumun tablosu tamamlanmaktadır. Refor-

mist sendikaların gelişme çizgisi budur. ***Bu grev kırıcısı taktiğin gelişmesinin ilerisi, işçi kitlelerinin onlara sırt çevirmesine yol açıyor.*** Bu, kaçınılmazdır.

Buradan şu yasa türetilbilir: Gericiliğin, faşizmin zafer kazandığı yerde, KSE'nin güçleri geçici olarak felce uğramakta, Amsterdamlıların gücü ise büyümektedir. Buna karşılık yükselmenin mevcut olduğu yerde, reformist gelenekler şiddetle fırlatılıp atılmakta, Amsterdam zayıflamakta ve Komintern ve KSE'nin güçleri büyümektedir. Başka kelimelerle söylersek, gericiliğin zaferi Amsterdam'ın büyümesine, devrimin olgunlaşması KSE'nin büyümesine yol açmaktadır.

Yani esas olarak sözkonusu olan, uluslararası işçi hareketinin ve uluslararası sınıf mücadelesinin perspektiflerinin nasıl olduğudur. Sosyal-demokratların düşledikleri gibi, kapitalizmin genel bunalımı aşılmış olsaydı, bugün tüm dünyada iktisadi kriz gelişmez ve kapitalizmin genel krizi daha da ağırlaşmazdı; yine, kapitalizmin istikrarı kesintisiz olarak sürseydi, doğal olarak Amsterdam Enternasyonalî'nin güçleri de büyürdü. Fakat mesele şu ki, nesnel durum bunun tam tersi yönde gelişiyor. Sınıf mücadelesi, başka bir yöne doğru gelişiyor. Amsterdam Enternasyonalî ayağının altındaki zemini yitiriyor, eski kapitalist ülkelerdeki sınıf mücadeleleri artıyor, sömürgelerdeki devrimci hareket yükseliyor ve bunlarla birlikte Sovyetler Birliği'nde sosyalist inşa muazzam bir şekilde yükseliyor. Bütün bunlar, güçlü bir nehir oluyor, kapitalist istikrarı zayıflatan ve Amsterdam Enternasyonalî'nin üzerinde rahatını sağlamlaştırabileceği temelleri oyan muazzam bir güç oluşuyor; çünkü, uluslararası durum devrimci fırtınayı gösteriyor. Devrimci fırtınayı gösterdiği ölçüde, KSE'nin gelişme çizgisi yukarıya doğru çıkıyor ve çıkmaya devam edecektir.

XX— Komünizmin Okulu ve Kapitalizmin Okulu

Sendikayı komünizmin okulu olarak nitelemeye alışkınız. Peki, reformist birliğin durumu nasıl? O da aynı şekilde komünizmin okulu mudur? Hayır, o, kapitalizmin okuludur. Şimdi, kapitalizmin okulu olan sendikalar ve komünizmin okulu olan sendikalar var. Bunu görmek ve kavramak gerekir.

Ana görev, işçileri sermayenin sendikal ajanlarının etkisinden çıkarmaktır. Komintern ve KSE'nin sendika politikasının özü budur. Komünistler, sendikaların içinde ve dışında bu amaçla çalışıyorlar, sermayeye ve onun reformist uşaklarına karşı mücadele için örgütsüzleri ve örgütlüleri bu amaçla toplu kıtalar halinde birleştiriyorlar.

Kitleler uğruna mücadele, zor bir mücadeledir. Tarihsel gelenekler, onyıllarca eski alışkanlıklar, belirli örgütlere bağlılık, reformistlerden yanadır. Burjuva toplum düzeninin tüm kültürü, kapitalist dünyanın istikrar ve sarsılmazlığı fikrini işçilerin beynine sokmaya yöneliktir. Burjuvazinin —düşünsel ve maddi— tüm güçleri, KSE ve Komintern'in kitleler içindeki etkisini yok etmeyi hedeflemektedir. Bunun “normal” burjuva-demokrat aldatmacı yöntemlerle sağlanamadığı yerlerde, polis terörü kullanılıyor. Her şey şimdi Komintern ve KSE'e karşı yöneliyor. Buna rağmen, Komintern ve KSE'nin etkisi büyüyor.

Etkimizin büyümesi yalnızca Amsterdam ve II. Enternasyonal'e karşı mücadelede doğru bir rota tutmuş olmamızdan değildir; aynı zamanda on yıllık varlığımız içinde, kendi saflarımızda sapmalara karşı, oportünist ve sendikalist sapmalara karşı, sol palavralara, bütün görünüm biçimleriyle oportünizme karşı, proleter devletin sendikaları da dahil, ortaya çıktığı her yerde mücadele yürütmeyi öğrendiğimiz için de etkimiz muazzam bir şe-

kilde büyüdü. Yalnızca Almanya ve Çekoslovakya'daki sağcılara değil, aynı zamanda Sovyet Sendikaları Merkez Konseyi'nin başında duran, KSE'nin ilerlemesine yardım etmek yerine onu geriye çekmek isteyen sağcılara karşı da mücadele yürütmek zorunda kaldık. Merkez Konsey'in yönetiminde artık oportünistler yok, görevlerinden alınmışlardır, geçerken söyleyelim ki bu, diğer ülkelerde olduğundan daha kolay oldu. Bu elbette, "Rusların tabiatı"nın özelliklerine değil, Sovyetler Birliği'nde güçlü bir komünist partisine sahip olmamıza bağlanmalıdır; ve parti ne kadar güçlü, bolşevik tutarlı olursa, oportünist sapmaların tasfiyesi de o denli hızlı ve kolay olur. On yıllık varlığı içinde KSE doğru komünist çizgiyi izlemeseydi, oportünizme karşı teoride ve pratikte amansız bir mücadele yürütmeseydi, asla böyle bir büyüme sağlayamaz, asla küçük grupların çerçevesini aşip muazzam bir kitleyi kapsayamaz ve asla sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde muazzam emekçi katmanlarını kazanmayı başaramazdı. Tam da bu nedenle, KSE ve seksiyonlarını haklı bir şekilde, komünizmin okulu olarak niteleyebiliriz.

XXI— KSE ve SSCB

Sovyetler Birliği'nin kesintisiz büyümesi, KSE'nin ve uluslararası devrimci sendika hareketinin gelişmesinde muazzam bir rol oynamaktadır. Kızıl Sendikalar Enternasyonalı'nın proleterya diktatörlüğü ülkesiyle bağı sadece, onun KSE'nin olduğu yer olmasına, ya da sadece, KSE'nin en güçlü seksiyonunun SSCB topraklarında bulunmasına indirgenemez, bilakis esas olarak sosyalist insanın kapitalist istikrarın temellerini sarsmasına, kapitalist ilişkilerin çürüklüğünü arttırmasına ve uluslararası işçi hareketini devrimcileştirmesine bağlanmalıdır.

Tüm dünya işçi sınıfının bakışları, yorulmaz bir heyecanla Sovyetler Birliği'ne yöneliyor; çünkü, işçi sınıfı, Sovyetler Birliği'nin **bu gününün** kendilerinin **yarını** olduğunu biliyor. Sosyalizmin zararlı bir ütopya, Ekim Devrimi'nin bir macera ve Sovyetler Birliği'ndeki proletarya diktatörlüğünün bir maskaralık olduğu yıllar boyunca beyinlerine sokulan işçiler; Sovyetler Birliği halkının bir bütün olarak açlığa terkedildiğine, toprak üzerinde özel mülkiyetin, üretim ve değişim araçları üzerinde özel mülkiyetin kaldırılmasıyla iktisadi yaşamın felce uğratıldığına inandırılmaya çalışılan proleterler, günbegün daha fazla, SSCB'nin yalnızca zorlukları aşmakla kalmayıp, aynı zamanda hızlı ilerlemeler kaydettiğini görüyorlar. Sosyal-demokrasi Sovyetler Birliği'ni ne kadar karalarsa karalsın, Sovyetler Birliği'nin büyümesinin onun iktisadının gerilemesi ve çöküşü anlamına geldiğini kanıtlayamayacaktır. Sıradan işçi kendi "işçi" hükümetlerinin başarıları ile Sovyetler Birliği'nin işçi-köylü hükümetinin başarılarını karşılaştırdığı ölçüde, sosyal-demokrasi bunu hiç başaramayacaktır. Kendine mutlaka şu soruyu sorması gerekmektedir: Neden benim ülkemdeki "refah" işgününün dokuz hatta on saate çıkarılmasıyla ve SSCB'deki "kronik bunalım" işgününün yedi saate düşürülmesiyle bağlı? Sovyetler Birliği'ndeki işçilerin yaşam standardı kesintisiz olarak yükselirken, kapitalist ülkelerdeki işçilerin yaşam standardı neden sürekli olarak düşüyor? Bütün bunlar, eski kavramları ve düşünceleri alt-üst ediyor, yüzünü Sovyetler Birliği'ne ve sırtını II. Enternasyonal ve Amsterdam Enternasyonalı'ne çeviren —ve bu aynı zamanda KSE'ye yönelmek anlamına da gelmektedir— yepyeni işçi katmanlarını devrimcileştiriyor ve coşturuyor. Uluslararası reformizmin sürekli olarak, Komintern ve KSE'yi Sovyet Devleti ile bağıntılandırması kesinlikle tesadüf değildir. Düşmanlarımız, biçimsel bir bağın, "KSE'nin Moskova Hükü-

meti'ne tabiyeti"nin vs. mevcudiyetini kanıtlamaya çalışıyorlar. Bütün bunlar, elbette saçmalık ve demagojiden başka birşey değildir. Ancak, KSE ile Ekim Devrimi ve onun yaratıcısı —işçi sınıfı— arasında en büyük dayanışmanın mevcut olduğu, KSE'nin, dünya emperyalizmine karşı mücadelesinde Sovyetler Birliği'ni desteklediği doğrudur. Başka türlü de olamazdı zaten. Şimdiye kadar KSE ve seksiyonlarının sosyalist inşayı en iyi şekilde ve kayıtsız şartsız desteklemesi söz konusuydu ve bundan sonra da böyle olacaktır. Bütün bunlar, İngiliz muhafazakârlarının, Alman sosyal-faşistlerinin ve Fransız ve Amerikan polisinin büyüklü küçüklü tüm haydutlarının göstermeye çalıştıkları gibi, Komintern ve KSE'nin Halk Komiserleri Konseyi'ne uyduruk "bağımlılığı"ndan kaynaklanmıyor. Bunun açıklaması çok daha basit ve ciddidir: Sovyetler Birliği, dünya devriminin muazzam bir canlı parçasıdır ve bundan ötürü de, tüm devrimci işçi örgütleri Sovyetler Birliği'ni desteklemekten başka bir şey yapamazlar. Sanayi ve tarımın sosyalist ilkeler temelinde yeniden inşasına aktif bir şekilde katılan Sovyet sendikaları, diğerlerine yardım eden ve bundan dolayı da kapitalist ve sömürge ülkelerin işçilerinden yardım ve destek beklemeye hakkı olan KSE'nin en güçlü seksiyonunu oluşturduğu ölçüde, bu daha da doğaldır.

KSE'nin kaderi, Sovyetler Birliği'nin ve aynı şekilde Çin devriminin kaderiyle ve Hindistan sendika hareketinin kaderiyle sınıksız bağlıdır. KSE'nin Sovyetler Birliği ile ilişkileri, **SSCB'nin davasının tüm uluslararası proletaryanın davası** olduğu şeklindeki sağlam inancımıza dayanmaktadır. KSE, on yıllık varlığı süresince, politik ve taktik sonuçlarını bu tavırdan çıkardı.

XXII— Emperyalist Savaşla Mücadele

Sovyetler Birliği'ne karşı bu tavır, tüm uluslararası devrimci sendika hareketini, SSCB'yi savunma sorunuyla, emperyalist savaşla mücadele sorunuyla karşı karşıya bıraktı. “Son” dünya savaşı, yeni bir rekabete, çılgınca bir silahlanma yarışına ve hararetli bir şekilde yeni bir savaş hazırlığına yol açtı. Sovyetler Birliği'nin sosyalist büyümesinden ve bu gün hâlâ devlet dostu sosyal-demokratların etkisi altında bulunan işçilerin komünizm düşüncesine “bulaşmaları”ndan duyulan korku, uluslararası burjuvazinin önde gelen çevrelerini çeşitli türlerden yeni maceralara itiyor. Gericiliğinin bütün güçlerinin katıldığı şiddetli Sovyet düşmanı kampanya, bir dizi ülkede kulis arkasında çevrilen entrikalar — bütün bunlar, havayı, gittikçe daha tehditkâr hale gelen savaş tehlikesiyle dolduruyor. KSE daima, Lenin'in savaşa karşı mücadelenin ancak görünürde kolay birşey olduğu, ama gerçekte son derece büyük bir ısrar ve metanet gerektirdiği şeklindeki emrine bağlı kaldı.

KSE hiçbir zaman savaş karşıtı deklamasyonlarda bulunmadı, o daha çok daima, kendi seksiyonlarına savaşla **nasıl** mücadele etmek gerektiğini, esas önemli olanın ne olduğunu kavratmaya çalıştı — savaşa karşı mücadeleyi bir resmigeçite dönüştürmek yerine onu tüm günlük çalışmanın organik bir parçası haline getirmek. Mücadele kesinlikle, savaşın patladığı ana kadar ertelenmemelidir, bu, tüm örgütlerimizin ve bizzat KSE'nin de çöküşü anlamına gelir. Savaşla mücadele, her şeyden önce kendi burjuvazisine karşı mücadele etmek, onun caniyane faaliyetlerini teşhir etmek anlamına gelir. Bu temel günlük çalışmayı yapmayan, savaşla mücadeleyi kendi burjuvasine karşı mücadeleden soyutlayan birisi, pasifist gevezelikle uğraşmaktan başka bir şey yapmaz. KSE, bu tavrını gerek kendi kongrelerinde, ge-

rekse de Lahey'deki uluslararası barış kongresinde, Ruhr bölgesinin işgal edilmesi ve Çin'e müdahale sırasında, Fas ve Suriye'deki savaş döneminde, Doğu Çin Demiryolu'nun işgali vesilesiyle ve zaman zaman da Sovyetler Birliği'ne karşı girişilen sayısız provokasyonlar vesilesiyle tekrar tekrar formüle etti. KSE, kendi örgütlerinden daima, savaşla mücadeleye ilişkin ciddi ve iyi düşünülmüş bir tavır talep etti; çünkü bu sorun etrafında oldukça çok pasifist pislik, anarşist gevezelik ve reformist ikiyüzlülük birleşmiştir.

Bu, savaşla mücadele sorununda bizde her şeyin yolunda olduğu mu demektir? Kesinlikle değil. Bununla birlikte fırtına bulutları giderek yoğunlaşıyor, savaş hiç beklenmedik bir biçimde patlayabilir ve bu durumda yoldaşlarımızın bir bölümü hazırlıksız yakalanabilir. Emperyalist savaşla mücadele sorunlarını V. Kongre'nin gündemine alarak, KSE tam da bundan hareket etmektedir. Sosyal-faşistler ve sağcılar, bizi savaş tehlikesini abartmakla suçlamayı pek seviyorlar, Komintern ve KSE'nin, Sovyet Hükümeti'nin "emrini" yerine getirmek için işçi kitlelerini "huylandırdığını" iddia ediyorlar. Savaş tehlikesinin bu sistematik inkârı ne anlama gelmektedir? Bunun anlamı son derece basittir: Mesele, kitleleri uyutmaktır, onların dikkatini gerçek tehlikeden uzaklaştırıp güya "Moskova'nın entrikalarına" yöneltmektir, suyu bulandırıp, böylelikle kitleleri aldatmaktır ki burjuvazi Sovyetler Birliği'ne saldırıyı sakın sakın hazırlayabilsin. Uluslararası burjuvazinin bu sosyal emri, sosyal faşizm tarafından son derece enerjik ve tutarlı bir şekilde yerine getiriliyor.

Savaşla mücadele, önceden olduğu gibi şimdi de, KSE'nin ve seksiyonlarının en önemli görevidir.

XXIII— Kadro Sorunu

Tüm bu on yıllık süre boyunca, devrimci sendika hareketi için en zor sorunlardan biri kadro sorunu idi. Zorluk, KSE'ye katılan örgütlerin, tarihsel olarak oluşmuş kadrolarıyla birlikte gelmelerinde yatmaktaydı. Örgütlerimizin başına sık sık başka bir çağın kişileri (*Hais, Walcher*, vb.) geçti, kendilerini devrimci taktiğe boşuna ya da daha doğrusunu söylemek gerekirse sosyal-demokratça uydurmaya çalışan kişiler geçtiler. Bir-iki yıl içinde kadro yetiştirmek mümkün değildir. Bunun için uzun mücadele yılları gerekir, bundan dolayı, işletmelerden yeni genç güçleri bu işe koşmak gerekiyordu. Kadro sorununda Amsterdamlılar, KSE'den önemli ölçüde daha iyi durumdaydılar ve durumdadırlar. Eski sendika forksiyonerleri ezici çoğunluk itibarıyla Amsterdam'dan yanadır. Bunlar muazzam bir sendikal deneyime sahip olup, toplu sözleşmeler vs. alanında özel bilgilere sahiptirler ve bu açıdan KSE yandaşları, bu sendika bürokratlarından epey birşey öğrenebilirler. Eski kadrolar ezici çoğunluk itibarıyla düşmanlarımızın safında kalırken, yeni kadrolarımız komünist sendika çalışmasını çok yavaş kavıyorlar: ya salt sendika çalışması yapıyorlar, ya da kendilerini tamamen politikaya veriyorlar. Oysa burada bir kopukluk son derece zararlıdır. Bizim usta sendikacılara, bütün işçileri harekete geçiren yaşamsal sorunları tanıyan ve bilen kişilere, bir grev eylemini yürütebilecek ve iktisadi mücadeleleri bir üst politik aşamaya geçirme sanatına egemen kişilere gereksinimimiz vardır. Ancak önemli olan, bunların iktisadi mücadeleleri politik mücadeleyle birleştirmeyi ve kitleleri kısmi taleplerden genel sınıf taleplerine geçirmeyi bilmeleridir. Böyle kadrolar yapay bir şekilde serada yetişmez, bunlar ancak mücadele içinde yetiştirilebilir. Esas mesele, doğru seçim yapmaktır, her hareket içinde en çok inisiyatif

ve mücadele yeteneği gösteren en iyi güçleri saptamaktır. Tam da bu açıdan durum, on yıl kutlamalarının yaklaşmasına rağmen, tatmin edici değildir. KSE ve Sovyetler Birliği Sendikaları Merkez Konseyi, uluslararası bir sendika okulunun inşasına giriştiler, fakat bu okul kızgın taş üzerindeki su damlası gibidir, bu okul pratik yaşam okulunun, dolaysız mücadele okulunun yerini tutamayacağı ve tutmaması gerektiği için, bu bir o kadar geçerlidir. Bu sorun öyle önemlidir ki, V. Kongre'nin gündeminde özel bir madde olarak bulunmaktadır. Bu sorun, şimdi ve bundan sonraki yıllarda da KSE'den en büyük dikkati gerektirmektedir; çünkü bu, ilk on yıl içinde çözümü mümkün olmayan sorunlardan birisidir.

XXIV— KSE'nin Zaafları ve Eksiklikleri

Zaaflarımızdan ve eksikliklerimizden de söz etmezsem, jübile raporum tam olmazdı. Esas zaaf nerede yatmaktadır? Politik etki ile bunun örgütsel olarak sağlama bağlanması arasındaki dengesizlikte. Bu dengesizlik şimdi, on yıllık varlıktan sonra da mevcudiyetini koruyor. Bu geri kalmanın nedenleri nerede aranmalıdır? Bütün kongrelerde tartışılan bu sorun, neden bu güne kadar bir çözüm bulmadı? Bu sorunun çözümünün önünde sayısız engel vardı. Bunların en önemlileri, devrimci işçilerin sürekli takibata uğratılması ve işletmelerden atılması, tutuklamalar ve cinayetler, devrimci örgütlerin ve devrimci basının yasaklanması ve bunlarla birlikte kadro eksikliği. Bütün bu sayılan nedenler içinde, en son neden en ağırlıklı olanıdır. Buna rağmen, mevcut dengesizlik, tüm bu nedenlerle tamamen açıklanamaz. Daha başka nedenler de bulunmaktadır: tüm olanaklardan yararlanmada, her verili anda kendi güçlerini örgütlemenin uygun biçimini

bulmada, alınan yenilgilerden sonra safları hızla yeniden düzenlemede, en ufak başarıdan bile kendi pozisyonlarını genişletip güçlendirmek için yararlanmada beceriksizlik ve son olarak daima ve her koşul altında kitlelerle temas içinde kalmayı yeterince anlamama. Bütün bu eksiklikler, şu ya da bu bağtıda örgütlerimizde saptanabilir. KSE'nin ilk günden itibaren bu eksiklikleri ortadan kaldırmaya çalıştığı söylenebilir. Hem saflarımızı hem de çalışma biçimlerini ve yöntemlerini en iyi şekilde reorganize etmek için, bu dönem içinde çok şey yapıldı. Ama dengesizlik buna rağmen kaldı ve örgütlerimizi politikaya ayak uydurabilecekleri, ve aynı şekilde politika da örgütsel çalışmanın gerisinde kalmayacak şekilde tevsî etmek için daha büyük bir çalışma önümüzde durmaktadır. Bütün bu zaaf ve eksikliklere rağmen, Kızıl Sendikalar Enternasyonalimizin on yıllık faaliyetinin sonuçlarını büyük bir memnuniyetle saptayabiliriz. Çeşitli türden tuğlalardan, tüm zorluklara rağmen, burjuvaziye ve sosyal-faşizme karşı amansız mücadele içinde, uluslararası devrimci sendika hareketinin muazzam, sağlam binası kuruldu. Devrimci sendika hareketinin uluslararası örgütü düşmanla çatışmalar içinde, mücadeleler içinde büyüdü ve güçlendi. KSE asla olduğu yerde kalmadı, hareketle birlikte o da büyüdü. Meselenin özü budur.

XXV— İşçi Sınıfının Çoğunluğunu Kazanma

Mücadelesi

Varlığının tüm yılları boyunca Kızıl Sendikalar Enternasyonalî'nin izlediği çizgiyi bir cümleyle özetlemek istersek, bunu şöyle formüle edebiliriz: KSE'nin çalışması, tümüyle, kitleleri kazanma mücadelesinin işareti altında yürüdü. Tüm taktik sloganlara, bütün kongre kararlarına ve KSE'nin yönetici organla-

rının tüm günlük çalışmasına, bu bakış açısından bakılmalıdır. Kitleleri kazanma mücadelesini, tüm dünyada, işçilerin olduğu her yerde yürütüyoruz. Bu, son derece amansız bir mücadeledir, çünkü burjuvazi, kendi etkisi altında bulunan işçileri, kendine düşman başka etkilere terketmek istemiyor. İşçi kitlesi, bütün yönlerden çetin ve sistemli bir şekilde işleniyor. Bütün burjuva partileri, kilise, faşizm ve sosyal-faşizm, emekçi kitleler içindeki etkilerini pekiştirmeye ve genişletmeye çalışıyorlar. Her gün her işçi uğruna mücadele yürütmek zorundayız. Burada burjuvazi ve sosyal-faşizmin, kitleler içindeki etkisini korumak için devletin tüm güçlerini harekete geçirdikleri göz önünde bulundurulmalıdır. İşçi sınıfının durumu kötüleştiği ve kitlelerin hoşnutsuzluğu arttığı ölçüde, mücadele de keskinleşmektedir. Komintern ve KSE, bu yıllar içinde önemli başarılar elde ettiler, ama on milyonlarca proleterin hâlâ burjuva ve sosyal-faşist partilerin etkisi altında olduğunu unutmamalıyız. Milyonlarca işçinin yalnızca sosyal-faşistlere değil, aynı zamanda Cumhuriyetçilere, Muhafazakârlara vs. oy verdiği Birleşik Devletler, Almanya ve İngiltere'ye bakmak yeter.

Kitleleri burjuva devletten nasıl tecrit edebiliriz? Burjuva ve sosyal-faşist partilere karşı nasıl ayaklandırabiliriz? Rüşvetçi sendika bürokratlarının etkisinden nasıl kurtarabiliriz? Tüm bu yıllar boyunca KSE'nin çalışmasının hedeflediği şeyler bunlardı. Ya sonuçlar? Emperyalist savaşın sonunda sosyal-demokrasi, birkaç istisna (Rusya, Polonya vs.) dışında, işçi beyinlerinin neredeyse sınırsız hakimiydi. Bugün sendika hareketindeki reformist tekele son verilmiştir. Sosyal-demokrasi, tekel konumundaki parti olmaktan çıkmıştır, çünkü Komintern ve KSE artık kitlelerin ta derinliklerine girmiştir. Hangi derinliğe kadar? Bu soruyu yanıtlamak için tek tek ülkelere bakmalıyız, KSE ile

Amsterdam arasındaki güçler dengesini ondan sonra saptayabiliriz. Reformizm artık tekel konumuna sahip değil, ama bu onun etkisini tamamen yitirdiği anlamına gelmiyor. Bu doğru olmak-tan çok uzaktır. Bir dizi ülkede sosyal-faşizm işçiler üzerinde hâlâ önemli bir etkiye sahiptir ve bu yüzden kitleler uğruna mücadele henüz sona ermiş olmaktan çok uzaktır.

On yıl önce kitleler arasına girmeyi mücadeleyle kazanmak zorunda kaldıysak da, bugün durum artık tamamen farklıdır: bu gün Komintern ve KSE'yi muazzam kitleler izliyor ve işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak şimdi *pratik* bir sorundur. "İşçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak", V. Kongre hazırlıklarının sloganıdır; aynı şekilde, KSE'nin onuncu yılını kutlama törenleri de bu slogan altında gerçekleşmektedir. Zorluklar bu denli büyük olursa olsun, düşman ne denli güçlü olursa olsun, KSE kitleler içindeki etkisini durmadan genişletiyor. Düşmanlarımız bile bunu itiraf etmek zorunda kalıyor. Ama başarılarımızı abartır ve muazzam zorluklarımızı küçümsersek, büyük bir hataya düşeriz. Zorluklar konusunda kendi kendini aldatmamak, bunları abartmamak, durumu soğukkanlılıkla değerlendirmek, düşmanın dişine kadar silahlı olduğunun ve yorulmak bilmeden ve sistemli bir şekilde işletmelerdeki konumunu pekiştirmeye, genişletmeye ve düşman mevzilerini tahrip etmeye çalıştığının daima tam bilincinde olmak — KSE'nin bugüne kadar izlediği yol buydu. Bundan sonraki yolu da budur.

XXVI— Gelecek, Kızıl Sendikalar

Enternasyonalı'nindir

KSE'nin onuncu yıl kutlamaları, 15 Ağustos 1930'da açılacak olan V. Kongre'yle aynı zamana, yani Kızıl Sendikalar Enternasyonalı'nın ilk temel taşının konduğu günün on yıldan bi-

raz sonrasına rastlıyor. Bizimle birlikte KSE'nin kuruluş belgesini imzalayanların birçoğu, bugün barikatın öbür tarafındadır; ilk yıllarda bizimle birlikte yürüyenlerin birçoğu politika sahnesinden tamamen kayboldu. Ama devrimci sendika hareketi büyüyor ve 15 Temmuz 1920'de kurulan örgüt, yaşıyor ve gelişmeye devam ediyor. Bir ajitasyon ve propaganda merkezinden, Dünya Sendikalar Birliği haline geldi. Kızıl Sendikalar Enternasyonalı, gelişme yolunda birçok zorluğu aşmak zorunda kaldı, birçok zorluk daha önünde duruyor, fakat yolun en zor bölümü arkamızda kaldı. Gelecek yıllar bize muazzam ve uygun perspektifler sunuyor, çünkü işçi hareketi şu anda yükseliş içindedir. Dünya iktisadi krizi daha da akut hale geliyor, hatta modern kapitalizmin kalesini —Kuzey Amerika Birleşik Devletleri'ni— bile etkisi altına aldı; sömürge ülkelerde, özellikle de Çin ve Hindistan'da devrimci işçi ve köylü hareketi hızla büyüyor. Eski kapitalist ülkelerdeki devrimci hareketin büyümesine paralel olarak, sömürgelerdeki muazzam yedekler ayaklanıyor, buna yeni insan kitleleri katılıyor. Kapitalist ülkelerin ve sömürgelerin hareketleri arasında mevcut olan ve 1919-1920'de olumsuz bir rol oynayan ayrılık artık mevcut değil. Sovyetler Birliği'nin muazzam yükselişi, ilk beş yıllık planımızın hızlı gerçekleşme temposu, bu tabloyu tamamlıyor. Bu üç güçlü kolun —Sovyetler Birliği'nde sosyalist inşanın, kapitalist ülkelerin işçi hareketindeki yükselişin ve sömürgelerdeki muazzam işçi ve köylü yedeklerin cepheye sevkinin— birleşmesi, Kızıl Sendikalar Enternasyonalı'nın fırtına gibi büyümesi açısından, bize parlak perspektifler sunuyor.

Sanı Amsterdam Enternasyonalı'ni ve sanı sendikaları önümüzdeki birkaç yılda nihai olarak parçalamış olacağımıza, o zaman tüm dünya sendika hareketini kapsayan ve Komintern'in

yönetimi altında onu işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmaya ve proletaryanın zaferine götürecektir olan yekpare ve mücadeleci bir Kızıl Sendikalar Enternasyonalı yaratacağına yürekten inanıyorum.

Özel broşür

Kızıl Sendikalar Enternasyonalı Yayınevi,

Moskova 1930

ISBN 975 - 7349 - 50 - X

inter
yayınları